

Saavutuksemme, vaikeutemme ja mahdollisuutemme

Tov. L. B. Kamenjevin selostuksesta VKP:n Moskovan komitean istunnossa syysk. 4 p.

PIAN olemme sen talousvuoden pääätteessä, jota me kaikki nimitämme rekordivuodeksi taloutemme elvyttämisessä, vuoden, jonka aikana kehitys on suuresti ylittänyt edellytyksemme ja suunnitelmamme. Siirrymme uuteen vuoteen, jota aivan oikein on jo sanottu taloutemme kuntoonpanokauden viimeiseksi vuodeksi. Tulos siitä nopeasta kehityksestä, mikä puolueemme johdolla nyt päättyneenä vuonna on saavutettu ja mikä edellytetään saavutettavan alkavana vuonna, on se että tulevan vuoden loppuun mennessä pääsemme miltei kaikilla aloilla sodan edelliselle tasolle.

Yleensä on tilanne erittäin suotuisa.

Ensiksi: hyvä sato, joka on tulos, paitsi meistä riippumattomista luonnon voimista, myös osaksi määrätietoista politiikastamme maaseudulla — kylvöalan laajentamisen, verojen alentamisen, siemenlajien, teknillisten viljelmien, koneilla varustamisen y.m. aloilla.

Toiseksi: teollisuutemme pikainen kehitys ja työväenluokan aseman suhteellinen paraneminen.

Kolmanneksi: sellainen rahajärjestelmä ja rahavarojen määrä, joka antaa mahdollisuuden taloutemme edelleen kehittämiseen, jopa työntää siihen sen sijaan että vv. 1922—1924 valtion rahavarojen puute jarrutti teollisuuden kehittämistä. Nämä kolme ehtoa ovat suotuisan tilanteen aineellisina edellytyksinä.

Neljäs ehto on luonteeltaan toisenlainen: kokonaisten talusolojen konkreettisten suunnitelmien laatiminen ja niiden yhteensovittaminen kansantalouden yleissuunnitelmassa tulevaksi vuodeksi. Tällaisen yleissuunnitelman laatimismahdollisuus on jo sinänsä tavattoman suuri sosialistinen saavutus. Ensi kerran neuvostovallan olemassa olon aikana siirrymme uuteen talusvuoteen, niin että meillä on edessämme edes muutamain perusviivoin piirretty lähimmän kehityksemme kartta. Jos jo tehtaan tirehtöörillä, kauppialla ja pankkiirilla täytyy olla jonkinlainen suunnitelma muutamiksi kuukausiksi eteenpäin, niin sitä enemmän meidän sosialistisella proletaarivaltiolamme on vain siinä tapauksessa mahdollisuus suunnitelmallisesti vaikuttaa väistovaraisiin kehitysprosesseihin, että meillä on edessämme kansantalouden yleissuunnitelma. Tällaista karttaa ei meillä tähän asti ole ollut ja siksi olemme usein sotkeutuneet väistovaraisiin prosesseihin, erinäiset osaissuunnitelmat ovat lyöneet ristiin ja osin jääneet täyttämättä sen vuoksi että meillä ei ole ollut yleissuunnitelmaa. Tällainen yleissuunnitelma meillä nyt on, tosin vasta hahmoteltuna, tarkastelun ja korjailun alaisena.

Sato on tänä vuonna hyvä. Viljojen sato arvioidaan 4,200,000,000 puudaksi eli 1,400,000,000 puutaa suuremmaksi kuin viime vuoden sato. Se osa sadosta minkä talonpoika heittää mark-

kinoille ja mikä siis määrää talonpojan ostokyvyn, lasketaan 1,100,000,000—1,200,000,000 puudaksi, noin 3 miljardia puutaa jää talonpojille omaan kulutukseen, karjan ruokintaan ja siemeneksi. Sato tyydyttää täydelleen kaupunkien ja maaseudun tarpeet, antaa talonpojille ja valtiolle tilaisuuden varata välttämättömät varastot tulevaksi vuodeksi ja lisäksi jättää hyvin suuren määrän viljaa ulos vietäväksi.

Teollisuuden kehitys. Nyt päättyvän vuoden loppuun mennessä olemme teollisuudessa saavuttaneet 71 % sodan edellisestä tasosta ja Gosplanin arviolaskelman mukaan saavutetaan tulevan vuoden loppuun mennessä 95 %. Maatalous saavutti tänä vuonna 89 %. Maatalouden ja teollisuustuotannon yhteismäärä nousee alkavana vuonna 91 %:iin sodan edellisestä

Rahamäärä maassamme oli tämän vuoden alussa 623 miljoonaa ruplaa, vuoden loppuun mennessä on se kohonnut 1,150,000,000 ruplaan ja tulee ensi vuoden lopulla olemaan yli 1½ miljardia ruplaa.

Kuluvan talousvuoden alussa saatoivat valtion luottolaitokset antaa teollisuudelle luottoa 940 miljoonaa ruplaa, nyt vuoden lopulla jo 1,900 miljoonaa ruplaa, ja alkavan talousvuoden lopulla voi valtio antaa luottoa teollisuudelle ja maataloudelle jo kolme—neljä miljardia ruplaa. Kivihiilituotantomme tulee ensi vuonna nousemaan 45 %:lla, naftatuotantomme 20 %:lla. Tekstiili-teollisuutemme tulee käsittelemään vähintään 18 miljoonaa puutaa kuituja sen sijaan että se tänä vuonna käsitteli vain 10 milj. puutaa, ja metalliteollisuutemme nousee 75 %:lla siitä mitä se nyt on.

Yleensä kohosi suurteollisuutemme kuluneena talousvuonna 63 %:lla edelliseen vuoteen verraten ja tulee ensi vuonna nousemaan 47 %:lla nykyisestä tuotannosta.

Teon propaganda. Esitetyt numerot riittävät antamaan yleiskuvan kehityk-

sestämme. Lokakuuhun v. 1926 saavuttamme lähimain sodan edellisen tason Tasavaltamme kansantaloudessa.

Tosiasioilla on nyt todistettu, että proletaarinen vallankumous voi verrattain lyhyessä ajassa kohottaa tuotannon sodan edelliselle tasolle. Ja se on tärkeä saavutus. Sillä numerot kapitalistimaiden taloudellisesta kehityksestä osottavat yleensä samaa: sielläkin pyritään saavuttamaan sodan edellinen taso (paitsi Yhdysvalloissa, joka on elänyt kokonaan erilaisissa oloissa). Se asettaa kärkevänä eteemme kysymyksen kehityksemme nopeudesta tästä eteenpäin. Olemme teossa todistaneet, että proletariaatin diktatuuri ja sosialistiset talousmetodit, joilla me työtä teemme, ovat nopeasti nostaneet meidät jaloillemme huolimatta siitä, että maamme oli käynyt pahemman hävityksen lävitse kuin mikään muu maa. On helppo käsittää, mikä tavaton merkitys tällä tosiasialla on proletariaatin diktatuurin ja sosialismin periaatteiden "teon propagandan" mielessä, miten luja isku se on kapitalisteille ja heidän rengeilleen, II Internationaalen herroille vasten naamaa.

Kahden taloussysteemin välinen kilpailu. Mutta nyt kun taistellen olemme päässeet näin korkealle, nyt nousee eteemme uusi kysymys: "nopeuskilpailu" sodan edelliseltä tasolta eteenpäin. Kuntoon pantu taloutemme sitoo meitä yhä enemmän maailmanmarkkinoihin. Ellemme yhä suuremmassa määrässä varusta teollisuuttamme raaka-aineilla ja teknillisillä välineillä niin taloutemme kehitysprosessi hidastuu. Aktiivinen osanotto maailman tavaravaihtoon on välttämätön ehto voidaksemme kehittää talouttamme edelleen sillä nopeudella minkä olemme päämääräksemme asettaneet.

Lähimmän politiikkamme kardinaaliksi tulee meidän metodiemme ja kapitalististen metodien välinen kilpailu, kilpailu kehityksen nopeudesta sodan edellisestä tasosta

eteenpäin. Näihin asti emme ole voineet tähän puoleen huomiota kiinnittää. Mutta nyt täytyy meidän valmistua kilpailuun, jonka täytyy osoittaa, että meidän käyttämämme sosialistiset menetelmät ovat etevämpiä kuin kaikkien muiden maiden käyttämät kapitalistiset menetelmät.

Sodan edellinen taso ei meille ole mikään ihanne. Olemme sosialistinen valtio, ja se merkitsee, että talous rakentuu meillä uudelle, periaatteellisesti toisenlaiselle pohjalle (teollisuuden kansallistuttaminen y.m.). Tämän, taloutemme uuden sosialistisen perustan täytyy heijastua kaikkien suhteiden muuttumisessa taloutemme sisällä.

Ei ainoastaan sodan edellisen tason määrällinen saavuttaminen, vaan myöskin taloutemme eri puolien keskinäisten suhteiden sisäinen muuttaminen — siinä meidän tehtävämme.

Sodan edellisen tason saavuttaminen on vain kysymyksen toinen puoli. Toinen puoli on se, että meidän täytyy lähiaikoina myöskin muuttaa taloutemme sisäiset keskinäissuhteet niin että kansantalouden sosialistisen hoitotavan etevämyys tulisi mahdollisimman selvästi esille.

Kapitalistinen yhteiskunta perustuu vapaalle kilpailulle, teollisuuden koko tuotanto heitetään kiertokulkuun oston — myynnin järjestyksessä. Meillä on teollisuus valtion hallussa, sitä hoidetaan yhtenäisestä keskuksesta. Teollisuuden tuotanto ei joudu kiertokulkuun yksistään oston — myynnin perusteella, vaan myöskin keskitetyn jakotoiminnan perusteella. Siis markkinoille heitettävä, vapaan kiertokulun piiriin joutuva osa on meillä pienempi kuin kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Missä määrin me sosialisena yhteiskuntana jo olemme vapautuneet niistä tuottamattomista kustannuksista, joita kapitalistisella yhteiskunnalla täydellisen kilpailuvapauden vuoksi on? Vielä emme niistä ole suurestikaan vapautuneet. Mutta jatkuva kehitys tähän

suuntaan on mahdollinen ja varsin välttämätön: se on kehitystä talouden sosialistiseen järjestämiseen. Juuri teollisuuden kansallistuttaminen antaa meille mahdollisuuden kulkea eteenpäin tällä tiellä ja käyttää hyväksemme kaikkia etujamme kilpaillessamme kapitalististen maiden kanssa kehityksen nopeudessa.

Jotta koko se tavaramäärä, mikä heitetään markkinoille kapitalistisessa yhteiskunnassa, kiertäisi häiriöittä, tarvitaan vissi rahamäärä. Tarvitaanko meillä yhtä paljon? Ei. Talouden sosialistinen järjestäminen antaa tässäkin jo meille, ja myöhemmin antaa yhä suuremman mahdollisuuden säästää tuottamattomia kustannuksia, joita kapitalismin aikana ei voida välttää.

Teollisuuden kansallistuttaminen antaa meille mahdollisuuden jyrkästi supistaa niitä kulunkeja, joita kapitalistisella tuotannolla on, yleensä järkiperäistytymällä tuotannon, standartisoinnalla sen, poistamalla tuotannon salaisuudet, keskittämällä sen parhaisiin tehtaisiin j.n.e. Näin saavutamme ihmistyön tuottamattomassa kuluttamisessa säästön, jota kapitalistisessa yhteiskunnassa joko ei lainkaan saada aikaan tai voidaan saada vain osittain.

Periaatteellisesti uusi on taloutemme järjestämisessä se osa, jota tuotteiden jaossa näyttelee osuustoiminta ja sen suhde teollisuuteen. Me annamme tietoisesti etuja osuustoiminnalle, säädamme valtion teollisuudelle vissejä velvollisuuksia osuustoimintaa kohtaan, pyrimme lisäämään osuustoiminnan osuutta tavaran kiertokulun järjestämisessä, yhteyden järjestämisessä kaupungin ja maaseudun välille. Sama periaatteellisesti uusi luonne on sähköistämisellemme ja valtion suunnitelmallisesti suorittamalla ja säännöstelemällä traktorin levittämällä maataloudessa.

Taloutemme suunnitelma. Talouspolitiikka on hoidettava niin, että taloutemme sosialistiset ainekset vahvistu-

vat. Siinä on meillä tavaton työ, mutta nyt jo voimme asettaa kysymyksen teollisuuden kansallistuttamisen kaikkien etujen täydelleen käyttämisestä, tuotannon parhaimpiin tehtaisiin keskittämisen periaatteista, maan kansallistuttamisen periaatteista j.n.e. parantaaksemme tuotantoprosessia ja kansantaloutemme luonnetta.

Työtä tähän suuntaan — sosialismin käytännöllisen toteuttamisen suuntaan, helpottaa tavattomasti taloutemme yleissuunnitelman laatiminen tulevaksi vuodeksi. Niin alkeellinen kuin tuo plaani onkin, on se tavattoman suuri saavutus, yhtä tärkeä saavutus kuin kaikki aineelliset saavutuksemme. Jos ainoastaan maan tuotantovoimat kasvavat, mutta meillä ei olisi suunnitelmaa niiden sosialistisesta käyttämisestä, niin ei meillä olisi lainkaan sitä mikä meille on tarpeen. Tuotantovoimat kasvavat muuallakin eikä yksin meillä. Meidän tehtävämme on kääntää tuo kasvu sosialismin uomaan, sosialistisen organisaation raiteille. Tämä tehtävä tulee kymmeniä kertoja helpommaksi sitten kun meillä on paitsi naftan ja metallien tuotantosuunnitelma, finanssisuunnitelma, budjettisuunnitelma j.n.e., myöskin yleinen suunnitelma, joka sitoo yhteen koko kansantaloutemme. Kuluneen vuoden aikana olemme ottaneet aimo askeleen todella sosialistisessa rakennustyössä.

Mustia pilkkuja on tässä nopeassa nousussa myöskin. Olisi vaarallista laulella vain ylistyshymnejä eittämättömille saavutuksillemme.

Proletaarisen valtion rikkaudet kasvavat. Mutta millaisen sosialistisen muodon tuo kasvu saa? Kuka siitä nopeimmin ja enimmäin hyötyy? Mitä ryhmiä se vahvistaa? Missä määrin se vahvistaa yksityistä pääomaa ja maa-seudun kulakkeja? Siinä peruskysymys, jota ei voida sivuuttaa kehumalla että yleensä kuljemme ylöspäin. Nousun seurauksena on vaikeuksia, uudenlaisia vaikeuksia, jotka täytyy selvästi

nähdä voidakseen niitä vastaan menestyksellä taistella.

Olisimme kehoja marxilaisia, jos esim. vain iloitsisimme siitä, että meillä tuli hyvä sato, mutta emme asettaisi kysymystä: mikä yhteiskunnallinen sisältö tällä sadolla on? Mikä ryhmä siitä enimmäin hyötyy? Silloin emme voisi harjottaa oikeata kommunistista politiikkaa. Senvuoksi on kiinnitettävä vakava huomio siihen, missä sosiaalisissa muodoissa taloutemme nousu tapahtuu. Se on aktiivisen kommunistisen politiikan perustehtävä tällä hetkellä.

Tarkastelemme tehtäviämme alkavana vuonna tältä kannalta.

Meillä saatiin tänä vuonna erittäin hyvä sato. Mutta koko satoa emme vielä kykene käsiimme ottamaan. Jos tahdomme säilyttää ja lujittaa sen poliittisen tasapainon, mikä talonpoikien ja työväen välillä on, on meidän otettava markkinoilta 1,200,000 puutaa viljaa. Ellei sitä tehdä, niin viljan hinnat putoavat alle sen tason, mikä on edullinen sekä talonpoikaistolle että valtiolle kokonaisuudessaan. Mutta valtio ja osuustoiminnalliset keskuselimet voivat ostaa vain 800 miljoonaa puutaa, erinäiset osuustoiminnalliset järjestöt 100 milj. puutaa, siis yhteensä 900 milj. puutaa. Jäljelle jäävät 300 milj. puutaa ottaa yksityispääoma. Se täytyy meidän selvästi ottaa laskuimme.

Otan konkreettisen esimerkin siitä miten kehnosti olemme valmistuneet. Tietoisesti propageerasimme maissin viljelyn lisäämistä, koska se on kuivilla alueilla edullisin viljakasvi. Talonpoika teki niin ja nyt on sato yli 100 milj. puutaa. Nyt kysymme: onko valmistettu kuivatuslaitteet, joilla tuo maissimäärä saadaan kuivatuksi? Ei ole. Onko menekki järjestetty? Ei ole. Kiireellisillä ja siksi paljon maksavilla toimenpiteillä kyllä tästä omituisesta "ylijäämä-pulasta" selviämme, mutta tulos on kuitenkin tämä: talonpoikaistalouden koko tuotantoa em-

me vielä kykene käsiimme ottamaan, emme edes korkeampien viljelysten tuotantoa. Ja tämä on tärkein osa talousrintamastamme. Siinä on meillä iso aukko — josta yksityispääoma tietysti on tyytyväinen. Täyttääksemme tuon aukon täytyy meidän tehdä tiukasti työtä osuustoiminnan alalla ja oppia järkevästi kauppaa harjoittamaan. Osatakseen ottaa oppia täytyy nähdä omat puutteensa.

Seuraava vaikeus on vienti- (eksporti-) ja hintakysymyksen yhteydessä. Viime vuonna oli sato riittämätön. Siksi olivat hinnat korkeat ja me pyrimme poliitikallamme estämään hintojen nousua yli sen tason, minkä työläisen budjetti kesti. Se oli rajahintojen (limittien) peruste. Toisin sanoen: me tahdoimme ostaa viljan sellaisella hinnalla, mikä viljaa ostavien talonpoikien ja työläisten kannalta oli siedettävä, ja estää siten maaseudun kulakit nälällä keinottelemasta. Tänä vuonna sato yli miljardin puutaa enemmän kuin viime vuonna. Se alentaa hintoja. Siksi saa politiikkamme päinvastaisen suunnan. Nyt täytyy meidän estää viljan hintojen putoaminen liian alhaisiksi. Jos näemme, että viljan hinnat alkavat liiaksi laskea, täytyy meidän lisätä kysyntää ja siten korottaa hintoja. Viljan hinnoilla on meille, paitsi taloudellinen, myöskin hyvin tärkeä poliittinen merkitys. Meidän täytyy havainnollisesti osottaa talonpoikaistolle, että neuvostovaltio pitää huolta talonpojasta, jotta saamme talonpojan antamaan arvoa sosialistiselle talousjärjestelmälle.

Sato ja maailmanmarkkinat. Siinä on tekijöitä, jotka eivät riipu meistä. Viljan ylijäämästä voi maamme kuluttaa vain puolet. Toinen puoli, noin 600 miljoonaa puutaa, jää omassa maassa tarpeettomaksi. Jos tämä määrä jää maahan niin hinnat alenevat, kylvöala supistuu, talonpoikaisto tulee poliittisesti tyytymättömäksi ja hyökkää ulkomaankaupan järjestömme kimppuun.

Vienti ulkomaisille markkinoille on sentähden sekä poliittisesti että taloudellisesti välttämätöntä. Mutta valitettavasti ei Länsi-Euroopassa ole politybyroota eikä kansankomisarien neuvostoa. Hintoja ei siellä kukaan säännöstele, vaan viljakauppaa harjoittavat kapitalistit voittoja kiskoakseen. Meidän täytyy myydä viljamme ulkomaiden markkinoille siellä käypään hintaan. Niiden hintojen, mitkä täällä kotona voimme maksaa, täytyy olla hiukan alhaisempia voidaksemme myydä viljan ulkomailla ja saadaksemme sieltä parempia siemeniä, lannoitusaineita ja koneita. Maailmanmarkkinoilla emme ole yksin. Kanada, Argentina ja Yhdysvallat polkevat alas hintoja. Mutta meidän tehtävämme on siitä huolimatta maksaa talonpojalle sellainen hinta, joka ei ainoastaan korvaisi hänen työtään, vaan lisäksi antaisi hänelle mahdollisuuden edelleen lujittaa talouttaan, hankkia maatalouskoneita, parempia siemeniä, lannoitusaineita j.n.e.

Jos kykenemme tämän tekemään niin taloudellinen ja poliittinen asemamme ja talonpoikain luottamus proletariaatin sosialistisiin talousmetodeihin lujittuu tavattomasti.

Tämän politiikkamme toteuttamisessa on suuria vaikeuksia. Maataloutemme kasvu on vienyt meidät taisteluun markkinoista ja hyvistä hinnoista ulkomaisilla markkinoilla. Siitä nousevat kysymykset talonpoikaistaloutemme mukauttamisesta ulkomaisten markkinain vaatimuksiin, viljamme laadun parantamisesta, elevaattorien rakentamisesta, kuljetusvälineiden lisäämisestä, satamiemme laajentamisesta ja varustamisesta. Esimerkiksi täyttääksemme ulosvientiohjelmamme tänä vuonna täytyy meidän nopeasti lisätä rautatievaunujemme määrää 33,000 kappaleella.

Talouden rakentamislaira. Teollisuudessa nousemme nopeasti sodan edel-

liselle tasolle. Siitä myös vaikeuksia. Se vauhti, jolla teollisuutta nyt kohotamme, ei riitä. Kun vertaamme maaseudun kulutusta nyt ja ennen sotaa niin näemme, että v. 1926 maaseutu saa kangasta vain 67 %, sokeria 75 % ja paloöljyä 75 % siitä mitä se sai ennen sotaa. Ja kuitenkin oli Venäjän maaseudun kulutus paljon pienempi kuin missään muualla Europassa.

Saavuttaaksemme teollisuudessa tulevan vuoden loppuun 91 % täytyy teollisuuteen sijoittaa hyvin suuret määrät pääomia. Teollisuuslaitoksemme on varustettava uusilla koneilla, kohotettava ne teknillisesti nykyaikaiselle tasolle, rakennettava uusia tehtaita. Kysymys ei ole muutamasta miljoonasta jollekin trustille. Kysymys on suurten pääomien sijoittamisesta teollisuuteen, pääomien jotka palaavat vasta vuosikymmenien kuluttua: teollisuuden kiinteän pääoman uusimisesta. Nuorissa teollisuusmaissa hankitaan tällaiset pääomat tavallisesti ulkomailta lainoina. Meille eivät kapitalistit lainoja anna. Mutta nykyiselle tasolle emme voi teollisuuttamme jättää emme taloudellisista emmekä poliittisista syistä. Teollisuuden laajentamatta jättäminen on samaa kuin sanoa talonpojille että proletariaatti ei kykene tyydyttämään talonpoikain tavarantarvetta. Sekä poliittinen että taloudellinen pakko panee meidät nopeasti laajentamaan ja parantamaan teollisuuttamme. Kuinka suuret pääomat siihen tarvitaan? Kun sanomme: teollisuuden tuotanto nousee v. 1926 lopulla 91 %:iin sodan edellisestä, niin täytyy meidän ehdottomasti lisätä: se nousee siihen, jos heti sijoitamme teollisuuteen 800 miljoonaa ruplaa. Mistä nuo sadat miljoonat otetaan? Ne täytyy saada omista varoista, manöveeramalla ja supistamalla muita menoja. Siitä ajatus talouden rakentamislainasta. Tämä laina käytetään yksinomaan teollisuuden kohottamiseen. Ajatus on ollut saada kaikki vapaat rahat pitkä-

aikaisena lainana käytettäväksi teollisuuden rakentamiseen.

Tuontiohjelma. Talonpoika ei anna meille paria—kolmea vuotta aikaa sen metallin ja niiden tekstiilituotteiden valmistamiseen, mitkä hän tarvitsee jo tänä vuonna. Se pakottaa tuomaan ulkomailta sen mitä emme vielä voi kotimaassa valmistaa.

Tuontiohjelmamme on nyt monin verroin suurempi kuin viime vuonna. Meidän täytyy viedä ulkomaille tavaraa likipitään 1,100,000,000 ruplan arvosta ja tuoda ulkomailta noin 1 miljardin ruplan arvosta, jotta 100 miljoonaa jäisi reserviksi kaikkien odottamattomien tapausten varalle, joissa tarvitaan ulkomailta käypää rahaa.

Kysymys siitä, miten on hoidettava kauppapolitiikkaamme niin, että tuontimme ja vientimme tulisi toinen toiseensa sidotuksi, että aikanaan saisimme myydyksi omat tavaramme ja aikanaan suoritetuksi maksut ostamistamme tavaroista, on kasvumme tärkeimpiä ja vaikeimpia kysymyksiä. Ei ole kysymys siitä että numerot vuoden lopussa osottavat meille edullista tulosta, vaan siitä että saantimme ja maksumme pitkin vuotta lyövät yhteen. Siksi teollisuuden elvyttäminen ja viljan vienti ovat irrottamattomasti toisiinsa sidotut ja valuuttakysymys käy meille tavattoman tärkeäksi.

Teollisuus ja talonpojan tarpeet. Teollisuutemme nopeasta laajenemisesta huolimatta emme vielä pysty tyydyttämään tavarankäyttöä.

Helposti saattaa tehdä isoja virheitä ja luoda itselleen väärän kuvan jollei aseta kysymystä, missä määrin laajeneva teollisuutemme pystyy tyydyttämään väestön tarpeet. Juuri tässä kohden joutuu suunnitelmamme miljoonien tarkistettavaksi, miljoonien, jotka eivät lue mitään suunnitelmia. Juuri tässä käännetään numerot miljonien kielelle, s.o. niistä tulee poliittisia kysymyksiä.

On laskettu että talonpojille sen jälkeen, kun ovat maksaneet veronsa ja muut menonsa, jää vapaita varoja tavaroiden ostoon noin 2,700,000,000 ruplaa. Oletamme että talonpojat jo tänä vuonna voivat säästää rahaa ja käyttää osan sellaisiin tuotteisiin (samakonkaan y.m.), jotka eivät meidän mieltämme tässä kiinnitä, niin kuitenkin jää talonpojille tulevana vuonna tavaroiden ostoon noin 2 miljardia ruplaa.

Kun laskemme paljonko itse voimme tuottaa ja paljonko tuoda ulkomailta, niin näemme että voimme tarjota talonpojille tavaroita vain 1,725 miljoonaa ruplan arvosta. Noin 275 miljoonaa ruplaa jää siis tavaravastiketta vaille. Tämän vajauksen seuraukset ovat varsin vakavat. "Sakset" saattavat uudelleen aueta, sakset, jotka kevä- ja kesäkuukausina supistuivat.

Tavarapuute lisää tukku- ja vähittäishintojen eroa. Tukkukauppa on meidän käsissämme, me sanellemme hinnat trusteille ja syndikaateille. Mutta vähittäiskauppa ei ole meidän käsissämme eikä valtio vielä kykene säännöstelemään sen asettamaa hinnan lisää, joka usein on vallan tavaton. Se koskee kipeimmin talonpoikaan, ja tavarapuute luo sellaisen tilan, jossa hyvää satoa ja teollisuuden kehitystä käyttää edukseen yksityispääoma, joka toimii juuri vähittäiskaupan alalla.

Kolmas musta pilkku: jollemme voi antaa talonpojalle tavaraa rahan vastikkeeksi, niin rahat jäävät seisomaan talonpoikien taskuun. Se taas uhkaa horjuttaa tservontsin ostokykyä, sillä jos maassa on vapaita rahoja, joiden vastiketta tavarassa ei ole, niin rahan arvo alkaa laskea.

Ulkomaankaupan monopoli. Nimenomaan nyt taloutemme noustessa, joutuessamme yhteyteen maailmantalouden kanssa tulee ulkomaankaupan monopolista tärkein sosialistisen rakennustyön ase. Menneinä vuosina, jolloin tuontimme ja vientimme oli vain sata tai pari sataa miljoonaa ruplaa, saatet-

tiin vielä järkeillä, että vaikka ulkomaankaupan monopoli onkin yksi hallitsevista kukkuloista, ei se kuitenkaan ole mikään ratkaiseva sosialismin rakentamisessa. Nyt olisi tuoltainen monopoli merkityksen väheksyminen ilmeinen ja karkea virhe. Nyt kun ulkomaankaupan koneiston kautta kulkee 2—2½ miljardia kansan omaisuutta, kun maatalouden kehitys riippuu suuresti ulkomaankaupasta, kun siihen on ilmeisesti sidottu teollisuuden nopea nousu, nyt täytyy jokaiselle olla ilmeistä, että ulkomaankaupan monopoli on todella hallitseva kukkula, on sosialistisen rakennustyön tehokas vipusin, jota emme millään ehdolla saa päästää käsistämme. Ja kuitenkin nyt on suurimpana vaarana se, että tavaranalän vuoksi talonpoika, vaikka onkin nyt paljon valistuneempi kuin 10 vuotta sitten, alkaa muodossa tai toisessa hyökkäillä tätä hallitsevaa kukkulaa vastaan erehtyen toivossaan että sen poistaminen antaisi paremmat myynti- ja ostomahdollisuudet.

Taistelukeinot. Millaisia taistelukeinoja meillä näitä mustia pilkkuja vastaan on? "Saksien" vaaraa vastaan on vain yksi tehokas keino: teollisuuden nopea kehittäminen. Asettaessamme etualalle suurteollisuuden kehittämisen me samalla tietoisesti tuemme käsityötä ja pienteollisuutta lisätäksemme mahdollisimman nopeasti tavaramäärää. Toisena keinona on hintojen alentamispolitiikka. On viitattu siihen vaaraan, että kun meillä ei ole mahdollisuutta säännöstellä vähittäiskaupan hintoja, niin alentaessamme tukkuhintoja me emme alenna hintoja talonpojalle, vaan välikäsille. Mutta pelastus ei ole hintojen alentamispolitiikasta luopumisessa, vaan siinä, että järjestelmällisesti käydään taistelua niitä hintatalisäyksiä vastaan, joita tukkuhintoihimme yksityiset välikädet tekevät. Osuuskaupan täytyy tulla siksi elimeksi, joka vie valtion hintojen alennuksen alas asti. Osuuskaupan alalla täytyy

meidän tehdä vielä paljon työtä saadaksemme siihen valtiollista henkeä. Osuuskauppa ei ole ainoa syyllinen. Nepin aikana on jokainen talouselin taipuvainen lisäämään varojaan tavaranälän avulla. Se on kapitalistisen psykologian jätteitä, tulos siitä että meidän täytyy tuottaa tuotteita sekä sosialistisesti jaettaviksi että tavaroita, s.o. turvautua ostoon — myyntiin.

Tätä psykologiaa vastaan on taisteltava. Edelleen: talonpojat on saatava sijoittamaan käteiset rahansa, joita eivät heti tarvitse, säästökassoihin — sitä varten korotettava talletuskorkoa — ja osuuskuntien jäsenmaksuihin. Vain siinä tapauksessa että vapaat rahat joutuvat säästökassoihin tai osuuskunnille, voi valtio estää rahan arvon heilahtelut. Ja lopuksi: tavaraa on saatava riittävästi sinne, missä talonpojilla on viljaa myytävänä. Siinä on meillä voitettava vakava vastus, sillä jokainen tahtoi myydä siellä, missä myynti on edullisinta, eikä siellä, missä suunnitteleva elin tahtoi myytävän.

Taistelukeinoina vaikeuksia vastaan meillä siis on: teollisuuden, myöskin

käsiteollisuuden edelleen kehittäminen, valmisteiden tuonti ulkomailta, hintojen alentamispolitiikan jatkaminen, osuuskauppojen kuormittaminen, niiden työn laajentaminen ja syventäminen, tiukasti valvottava että tavaraa on riittävästi meille tärkeillä paikoilla jne. Mutta käyttäksemme tehokkaasti näitä vipusimia täytyy meillä olla selvä kuva vaikeuksista, jotka meidän on voitettava. Ne alkavat siitä, että me emme kykene ottamaan käsiimme talonpoikaistalouden koko tuotantoa, että emme kykene viemään kyllin suurta osaa siitä ulkomaiden markkinoille, että meidän pitää tarmokkaasti pyrkiä takaamaan talonpojan viljalle oikeudenmukaiset hinnat, että meillä ei ole riittävästi tavaraa talonpojille annettavaksi, että kaikesta tästä nousee uudelleen "saksi"-kysymys, yksityiset välikädet vahvistuvat ja yksityispääoma hyötyy tavaranalästä. On selvää, että nämä vaikeudet voidaan voittaa vahvistamalla taloutemme sosialistisia aineksia.

(Jatk. seur. num.)

Kysymyksiä ja vastauksia

Tov. I. Stalinin puhe Swerdlovin yliopiston päättäjätöissä

(Jatkoa ed. numeroon)

V. Eräät toverit tulkitsevat politiikkaamme talonpoikaistoon nähden niin, että se on demokratian laajentamista talonpoikaistolle ja vallan luonteen muutos maassa. Onko tällainen tulkinta oikea?

Laajennamme todella demokratiaa maaseudulla?

Kyllä, laajennamme.

Onko se myönnitys talonpoikaistolle?

On, epäilemättä.

Onko tuo myönnitys suuri ja mahutuuko se perustuslakimme puitteisiin?

Käsitteäkseni ei tämä myönnitys ole kovin suuri eikä lainkaan riko perustuslakiamme. Mikä sitten on tuo myönnitys ja missä se ilmenee?

Ensinnäkin työmme maaseudulla ei ole lainkaan tyydyttävää kehityksen uudessa vaiheessa. Meillä on vakiintunut sellainen politiikka maaseudulla, joka häiritsee puolueen työtä talonpoikaiston tiivistämiseksi proletariaatin ympärille. Tähän asti on ollut niin, että monissa "raioneissa" (kunnissa) on asioita hoitanut pieni ihmisryhmä, joka on ollut tiukemmassa yhteydessä ujestin ja läänin kuin alueensa väestön

kanssa. Tällainen asiointi on vienyt siihen, että maaseudun vallanpitäjät ovat enemmän katselleet ylöspäin, ujestiin, kuin alaspäin, kylien väestöön, ovat tunteneet olevansa vastuussa ujestin ja läänin edessä, eikä maaseudun valitsijain edessä, eivät ilmeisesti ole käsittäneet, että "yläpuoli" ja "alapuoli" ovat yhtä samaa ketjua ja että jos ketju alhaalla katkeaa, niin kaikki luhistuu.

Tästä on ollut tuloksena kontrollin puute, vallanpitäjän omankäden oikeus ja mielivalta toisaalta, maaseudun tyytymättömyys ja nurina toisaalta. Useita volostikomiteain puheenjohtajia ja jatsheikkojen jäseniä on tämän vuoksi joutunut tyrmään. Nyt on tällaisesta komennosta maaseudulla tehtävä lyhyt loppu.

Useissa raioneissa eivät neuvostovaalit tähän saakka ole olleet mitään varsinaisia vaaleja, vaan pelkkää kansliatoimitusta, "edustajain" läpi ajamista juoniin ja painostuksen avulla vallanpitäjän pikku ryhmän puolelta, joka pelkää menettävänsä vallan. Tuloksena tästä on ollut se, että neuvostot ovat olleet vaarassa muuttua massojen omista, niille läheisistä elimistä massoille vieraksi elimiksi ja massojen johtaminen proletariaatin puolelta — proletariaatin diktatuurin päävarustus — vaarassa joutua roikkumaan ilmassa.

Tämän vuoksi oli puolueen pakko järjestää neuvostojen uusintavaalit. Ne osoittivat, että, vanha vaalimenetelmä oli useissa piireissä sotakommunismiin jätettä, että tuo läpeensä mätä käytäntö on saatava poistetuksi. Nyt tehdään tuollaisesta vaalimenetelmästä maaseudulla lyhyt loppu.

Siinä suurin myönnytykset, demokratian laajennus maaseudulla.

Tämä myönnytykset ei ole tarpeen ainoastaan talonpoikaistolle. Se on yhtä tarpeellinen proletariaatille, sillä se vahvistaa proletariaattia, kohottaa sen auktoriteettia maaseudulla, lujittaa ta-

lonpoikain luottamusta proletariaattiin. Myönnytysten ja kompromissien päämerkitys on yleensä siinä, että ne voimistavat ja lujittavat proletariaattia.

Mikä on tällä hetkellä näiden myönnytysten raja?

Sen rajan määritteli XIV puoluekonferenssimme ja SSSR:n III neuvostokongressi. Ala ei ole varsin laaja, sitä rajoittavat ne puitteet, joista vast'ikään puhuin. Mutta se ei merkitse sitä, että nuo puitteet pysyisivät ijäti muuttumattomina. Ei lainkaan. Niitä tullaan epäilemättä avartamaan sitä mukaa kuin proletariaatin taloudellinen ja poliittinen mahti kasvaa, sitä mukaa kuin vallankumouksellinen liike lännessä ja idässä kehittyy, sitä mukaa kuin Neuvostoliiton kansainväliset asemat vahvistuvat.

Lenin puhui v. 1918 välttämättömyydestä "laajentaa Neuvostovallan perustuslakia koko väestöön sitä mukaa kuin riistäjien vastustus lakkaa". Kuten näette, on tässä puhe perustuslain ulottamisesta koko väestöön, myöskin porvaristoon.

Tämän sanoi Lenin maaliskuussa v. 1918. Siitä Leninin kuolemaan kului yli viisi vuotta, mutta tuona aikana ei Lenin kertaakaan virkkanut halaistua sanaa siitä, että olisi aika tuon välitteen toteuttamiseen. Miksi? Siksi, että laajentamisen aika ei ollut vielä tullut. Mutta että se tulee joskus, kun neuvostovaltion sisäinen tila ja ulkoinen asema lopullisesti lujittuu — siitä ei voi olla epäilystä.

Vaikka näemme, että demokratiaa tulevaisuudessa edelleen laajennetaan, pidämme kuitenkin nyt välttämättömänä, että myönnytykset demokratian linjalla rajoitetaan niihin puitteisiin, jotka VKP:n XIV puoluekonferenssi ja III neuvostokongressi määrittelivät.

Muuttavatko nämä myönnytykset vallan luonteen maassa?

Eivät muuta.

Heikentävätkö ne proletariaatin diktatuuria?

Eivät lainkaan. Proletariaatin diktatuuria ei heikennä, vaan päinvastoin lujittaa neuvostojen elävöittäminen ja talonpoikain joukosta parhaiden vetäminen neuvostoihin. Proletariaatin johtoasema talonpoikaistoon nähden ei ainoastaan säily demokratian laajentamisen ansiosta, vaan se saa yhä uusia voimia luomalla luottamuksen ilmähän proletariaatin ympärille. Ja se juuri on pääasia proletariaatin diktatuurissa, kun on puhe proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäisyydestä diktatuurin järjestelmässä.

Väärässä ovat toverit, jotka vakuuttavat, että proletariaatin diktatuuri on vain väkivaltaa. Se ei ole ainoastaan "väkivaltaa", vaan myöskin työväen massojen suorittamaa ei-proletaaristen luokkien johtamistyötä, myöskin sosialistisen talouden rakentamista, talouden, joka on korkeammalla kuin kapitalistinen talous, ja jossa työn tuottavaisuus on suurempi kuin kapitalistisessa taloudessa. Proletariaatin diktatuuri on: 1) laeilla rajoittamaton väkivaltaa kapitalisteihin ja kartanoherroihin nähden, 2) proletariaatin johtoasema talonpoikaistoon nähden ja 3) sosialismin rakentamista koko yhteiskunnan suhteen. Yhtäkään näistä proletariaatin diktatuurin kolmesta puolesta ei voida sulkea pois ilman että hämätään proletariaatin diktatuurin käsite. Vain nämä kolme puolta yhdessä antavat meille siitä täydellisen, ehjän käsityksen.

Huonontaako puolueen uusi kurssi neuvostodemokratian linjalla millään lailla proletariaatin diktatuurin järjestelmää?

Ei. Päinvastoin. Uusi kurssi vain parantaa asiaa, lujittaa proletariaatin diktatuurin järjestelmää. Jos on puhe väkivallan aineksesta (elementistä) diktatuurin järjestelmässä, ja väkivallan ilmauksena on Puna-armeija, niin tokkopa tarvitsee todistella, että neuvostodemokratian istuttaminen maaseudulle saattaa vain parantaa

Puna-armeijan tilaa, tiivistää sen neuvostovallan ympärille, sillä armeijan muodostaa meillä etupäässä maalaisväki.

Jos on puhe "johtamisen" elementistä diktatuurin järjestelmässä, niin tokkopa voi olla epäilystä sen suhteen, että neuvostojen elävöittämisen tunnus voi vain tehdä helpommaksi proletariaatille johtamistyön lujittamalla talonpoikain luottamusta työväenluokkaan.

Jos puhe on "rakentamisen" elementistä diktatuurin järjestelmässä, niin tarvitseeko todistella, että puolueen uusi kurssi saattaa vain helpottaa sosialismin rakentamista, sillä tuo uusi kurssi tähtää liiton lujittamiseen, ja ilman työväen ja talonpoikain liittoa on sosialismin rakentaminen mahdoton.

Johtopäätös: myönnytykset talonpoikaistolle tässä tilanteessa lujittavat proletariaattia ja vahvistavat sen diktatuuria muuttamatta lainkaan vallan luonnetta maassa.

VI. Tekeekö puolueemme myönnytyksiä oikeistolaistaipumuksille Kominternissa kapitalismin vakaantumisen yhteydessä ja jos tekee, niin onko se tadella välttämätöntä taktillista manöveerausta?

Ilmeisesti on tässä tarkoitettu Tšekkoslovakian kommunistipuoluetta ja sen sopimusta Shmeralin ja Sapotozkyn ryhmän kanssa näiden puolueiden oikeistoaineiksia vastaan.

Käsittääkseni ei puolueemme ole tehnyt minkäänlaisia myönnytyksiä oikeistolaistaipumuksille Kominternissa. Päinvastoin, Kominternin Tpk:n laajennettu täysistunto suoritettiin Kominternin oikeistoaineiksien eristämisen merkeissä. Lukekaa Kominternin päätös Tšekkoslovakian kommunistipuolueesta, lukekaa päätös bolshevisoisesta, niin vaivatta käsitätte, että Kominternin maalitauluna oli oikeisto-elementti kommunismissa.

Siksi ei voi puhua puolueemme myönnytyksistä oikeistolaisaipurumuk-sille Kominternissa.

Toverit Shmeral ja Sapotozky eivät, tarkasti otettuina, ole oikeistolaisia. He eivät hyväksy oikeistolaisten ohjel-maa. He ovat leniniläisten ja oikeisto-laisten välillä horjuvia oikeistolaisten puolelle kallistuvia. Erikoista heidän menettelyssään Tpk:n laajennetussa istunnossa oli se, että he oikeistolais-ten aiheuttaman hajaannuksen uhates-sa horjuivat meidän leniniläisten puo-velle, sitoutuivat liittoon leniniläisten kanssa oikeistolaisia vastaan. Se on heille epäilemättä kunniaksi.

Ei kai niin, että emme olisi saaneet kätellä horjuvia silloin kuin he horjuivat leniniläisten puoleen, kun he tekivät myönnytyksiä leniniläisille oikeis-tolaisia vastaan? Olisi ikävää, jos jou-kossamme olisi vielä niitä, jotka eivät pysty ymmärtämään bolshevistisen taktiikan aakkostotuutta. Eikö ole tul-lut jo todistetuksi, että Kominternin politiikka Tsekkoslovakian puoluetta koskevassa kysymyksessä on todella oikeata politiikkaa? Eivätkö toverit Shmeral ja Sapotozky ole edelleen taistelleet oikeistolaisia vastaan yhdessä leniniläisten kanssa? Tietysti on sel-vää, että sopimus shmeralilaisten kansa menettää voimansa heti kun shme-ralilaisten nykyinen kanta muuttuu. Mutta nykyinen sopimus oikeistolaisia vastaan vahvistaa leniniläisiä, antaa heille uuden mahdollisuuden saada horjuvat mukaansa. Se on nyt pää-asia, eikä se, millä lailla Shmeral ja Sapotozky vielä saattavat horjaldella.

On niitä sellaisiakin, jotka luulevat, että leniniläisten velvollisuus on tukea jokaista vasemmistolaiskirkujaa ja hermoheikkoo, että leniniläiset ovat aina ja kaikessa vannoutuneita vasemmis-tolaisia kommunistien joukossa. Se on väärä luulo. Me olemme vasemmisto-laisia työväenluokan ei-kommunistisiin puolueisiin verrattuina, mutta emme ole milloinkaan sitoutuneet olemaan

kaikista vasemmalla, niinkuin erääseen aikaan vaati Parvus-vainaa ja sai siitä silloin nuuskaa Leniniltä. Kommunistien joukossa emme ole vasemmisto-laisia lemmeikä oikeistolaisia, olemme vain leniniläisiä. Kyllä Lenin tiesi, mitä teki silloin kuin taisteli kahdella rintamalla: sekä oikeistolais- että va-semmistolaistaipurumusta vastaan kom-munismissa. Yksi parhaista Leninin kirjoista ei ole suotta kirjoitettu ai-heesta "Vasemmistolaisuus lastentau-tina kommunismissa".

Luulisin, että toverit eivät olisi esit-täneet kuudetta kysymystä, jos aika-naan olisivat tulleet kiinnittäneeksi kyllin huomiota tähän viimemainittuun seikkaan.

VII. Eikö ole olemassa vaara, että neuvostovastainen agitatsioni maaseudulla saa uuden kurssin yhteydessä maaseudun puoluejärjestöjen heikkouden vuoksi vissan ideologisen muodon?

Kyllä, se vaara on olemassa. Tok-kopa voi epäillä, että neuvostovaalien suorittaminen neuvostojen elävöittämi-sen tunnuksella merkitsee vaaliagitatsionin vapautta paikkakunnilla. Neu-vostovallan vastustajat eivät tietenkään jätä käyttämättä näin edullista tilai-suutta tunkeutuakseen avatusta raosta sisälle ja vielä kerran vahingoittaak-seen neuvostovaltaa. Siitä vaara, että neuvostovallan vastainen agitatsioni maaseudulla vahvistuu ja saa vissan muodon. Tosiasiat vaalien historiasta Kubanin alueelta, Siperiasta ja Ukrai-nasta puhuvat siitä selvää kieltä. Epäi-lemättä puoluejärjestöjemme heikkous useissa raioneissa vielä lisää tätä vaaraa. Epäilemättä lisää tätä vaaraa myöskin imperialististen valtojen in-terventionihalu.

Mikä tätä vaaraa muonittaa, missä sen lähteet?

Näitä lähteitä on ainakin kaksi. En-sinnäkin neuvostovaltaa vastustavat ainekset vainuavat, että maaseudulla on viime aikoina tapahtunut jonkun-lainen sysäys kulakin eduksi, että

useissa raioneissa keskivarakas on kääntynyt kulakin puolelle. Ennen neuvostovaaleja saatettiin tästä seikasta lausua vain arveluja. Mutta vaalien jälkeen tuli se kiistämättömäksi tosiasiaksi. Siinä ensimmäinen ja pääperusta vaaralle, että neuvostovastainen agitatsioni maaseudulla saa vussin muodon.

Toiseksi useissa raioneissa on myöntyksemme talonpoikaistolle selitetty heikkoutemme merkiksi. Se saattoi olla epäilyn alaista ennen uusintavaaleja. Vaalien jälkeen ei epäilylle jäänyt tilaa. Siitä maaseudun lahtariainesten taisteluhuuto: purista edelleen. Siinä toinen, tosin heikompi pohja neuvostovastaisen agitatsionin vahvistumiselle maaseudulla.

Kommunistien täytyy käsittää ensin, että nykyinen vaihekausi maaseudulla on taistelua keskivarakkaasta, että keskivarakkaan valloittaminen proletariaatin puolelle on puolueen tärkein tehtävä maaseudulla, että jos tämä tehtävä jää täyttämättä niin neuvostovastaisen agitatsionin vissiin muotoihin pukeutumisen vaara kasvaa ja puolueen uudesta kurssista on hyötyä vain lahtareille.

Kommunistien täytyy käsittää toiseksi, että keskivarakas voidaan nyt valloittaa vain puolueen uuden politiikan pohjalla neuvostolinjalla, osuustoiminnan, luoton, maatalousveron, paikallisen budjetin j.n.e. linjalla, että hallinnollisen komentelun toimenpiteet voivat vain vahingoittaa työtä, tehdä sen tyhjäksi, että keskivarakas on saatava vakuutetuksi puolueen politiikan oikeudesta taloudellisiin ja poliittisiin toimenpitein, että keskivarakas voidaan "ottaa" vain esimerkillä, olemalla esikuvana.

Kommunistien täytyy sitäpaitsi käsittää, että uutta kurssia ei ole otettu neuvostovastaisten aineksien elävöittämiseksi, vaan neuvostojen elävöittämiseksi ja talonpoikaiston päämassan mukaan vetämiseksi, että uusi kurssi ei

sulje pois, vaan edellyttää tiukkaa taistelua neuvostovastaisia aineksia vastaan, että jos neuvostovastaiset ainekset sanovat: purista edelleen, arvioiden myöntyksemme talonpoikaistolle heikkoutemme merkiksi ja käyttäen niitä vastavallankumouksen tarkoituksiin, niin heille on ehdottomasti näytettävä, että neuvostovalta on luja.

Ajattelen, että neuvostovastaisen agitatsionin visseihin ideologisiin muotoihin pukeutumisen ja vahvistumisen vaara tulee varmasti vältetyksi, jos nämä tehtävät ymmärretään ja täytetään.

VIII. Eikö ole olemassa neuvostovastaisen agitatsionin visseihin ideologisiin muotoihin pukeutumisen vaara maaseudulla puolueettomien vaikutuksen kasvaessa?

Tässä tapauksessa voi vaarasta puhua vain ehdollisesti. Ei ole mitään vaaraa siinä, että enemmän tai vähemmän järjestyneiden puolueettomien vaikutus kasvaa siellä, minne kommunistinen vaikutus ei vielä ole ulottunut. Näin on asianlaita esimerkiksi ammattiliittoihin nähden kaupungeissa ja puolueettomiin, enemmän tai vähemmän neuvostollisiin yhtymiin nähden maaseudulla. Vaara alkaa siitä hetkestä, jolloin puolueettomien yhtymät alkavat luulla korvaavansa puolueen. Mistä tämä vaara?

On kuvaavaa, että meillä ei tätä vaaraa huomata työväenluokassa tai huomataan hyvin vähän. Miten se on selitettävissä? Siten, että puolueen ympärillä on työväenluokassa lukuisia puolueettomien aktiivi joka ympäröi puolueen luottamuksen ilmakehällä ja liittää sen yhteen työväenluokan miljoonamassojen kanssa.

Yhtä kuvaavaa, että tämä vaara on erittäin kärkevänä talonpoikaiston keskuudessa. Miksi? Siksi, että puolue on heikko talonpoikaiston keskuudessa, puolueella ei vielä ole lukuisaa puolueettomien talonpoikien aktiivia, joka voisi liittää puolueen yhteen kymmenien miljoonien talonpoikain kanssa.

Ja kuitenkin tuskin missään tuntuu puolueettoman aktiivin tarve niin terävänä kuin talonpoikain keskuudessa.

Johtopäätös: poistaaksemme sen vaaran, että puolueettomat massat joutuvat irralleen ja vieraantuvat puolueesta, on meidän luotava puolueen ympärille talonpojista lukuisa puolueeton aktiivi.

Mutta tämä aktiivi ei ole luotu käden käänteessä eikä edes muutamassa kuu-kaudessa. Se voidaan luoda vain ajan oloon, itse työssä, neuvostoja elävöitettyä, osuustoiminnallista yhteiskunnallisuutta istutettaessa. Sitä varten täytyy kommunistin muuttaa suhtautumistaan puolueettomaan, — suhtautua kuten tasa-arvoinen tasa-arvoiseen, luottamuksella — kuten veli veljeen. Ei voi vaatia luottamusta puolueettomalta silloin, kun hän vastalahjaksi saa epäluottamuksen. Lenin lausui että puolueen jäsenten ja puolueettomien välisten suhteiden täytyy olla "keskinäisen luottamuksen" suhteita. Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa. Keskinäisen luottamuksen aikaansaaminen puolueen jäsenten ja puolueettomien välille — se on välttämätöntä, jotta saataisiin edellytykset lukuisan puolueettoman aktiivin syntymiselle talonpoikain joukosta puolueen ympärille.

Mutta miten tuo keskinäinen luottamus syntyy? Ei tietenkään yhtäkkiä eikä määräyksien avulla. Se voi syntyä niinkuin Lenin sanoi, vain puolueen jäsenten ja puolueettomien "keskinäisen valvonnan" kautta jokapäiväisessä käytännöllisessä työssä. Puolueen ensimmäisen puhdistuksen aikana suoritettiin puolueen jäsenten tarkistus puolueettomien kautta, ja se antoi puolueelle hyviä tuloksia, loi sen ympärille varman luottamuksen ilmakehän. Lenin sanoi sen johdosta jo silloin, että ensimmäisen puoluepuhdistuksen ope-dukset puolueen jäsenten ja puolueettomien keskinäisen valvonnan alalta on ulotettava kaikille työaloille. Ajat-

telen, että nyt on aika painaa mieleen tämä Leninin neuvo ja ryhtyä toimintaan sen toteuttamiseksi.

Siis: puolueen jäsenten ja puolueettomien keskinäinen kritiikki ja keskinäinen valvonta, mikä suoritetaan jokapäiväisessä käytännöllisessä työssä, keinona keskinäisen luottamuksen aikaansaamiseksi niiden välille — siinä se tie, jota puolueen on kuljettava, jos se tahtoo poistaa vaaran, että miljoonat puolueettomat vieraantuvat puolueesta, luoda järjestöjensä ympärille maaseudulla lukuisan puolueettoman aktiivin talonpojista.

IX. Kykenemmekö tosiaan ilman ulkomaiden apua suorittamaan suurteollisuuden edelleen varustamisen ja huomattavasti lisäämään pysyvää pääomaa?

Kysymyksen voi ymmärtää kahdella lailla.

Joko tässä tarkoitetaan välitöntä luottoapua neuvostovaltiolle olevien kapitalistivaltioiden puolelta neuvostovaltan teollisuuden kehityksen välttämättömänä ehtona.

Taikka tarkoitetaan apua neuvostovaltiolle lännen proletariaatin puolelta sitten, kun se siellä voittaa, sosialistisen talouden rakentamisen välttämättömänä ehtona.

Yritän antaa vastauksen kysymykseen kummassakin mielessä.

Onko neuvostovaltan suurteollisuuden kehitys mahdollinen, kapitalismin ympäröidessä, ilman luottoa ulkopäin?

On, se on mahdollinen. Mutta suuria vaikeuksia siinä on. Siinä on kestettävä raskaita koettelemuksia, mutta maamme teollisuuden voimme kuitenkin kehittää ilman ulkomaista luottoa kaikista vaikeuksista huolimatta.

Historia tähän asti tuntee kolme mahtavien teollisuusvaltioiden synty- ja kehitystietä.

Ensimmäinen tie: siirtomaiden valloittaminen ja ryöstäminen. Niin on kehittynyt esimerkiksi Englanti, joka val-

taamistaan siirtomaista kaikilta maailman kulmilta ammensi "lisä-pääomia" oman teollisuutensa vahvistamiseksi kuuden vuosisadan ajan ja lopulta muuttui "maailman verstaaksi". Tämä tie ei kelpaa meille, sillä siirtomaavaltaukset ja siirtomaiden ryöstäminen ei sovi yhteen neuvostojärjestelmän luonteen kanssa.

Toinen tie: sotakorvaukset, joita toinen maa pakottaa toisen maksamaan. Esimerkkinä Saksa, joka lyötyään Ranskan ja pakotettuaan sen maksamaan 5 miljardia frangia sotakorvauksena, sijoitti tämän summan teollisuuteensa. Tämäkään kehitystie ei sovi yhteen neuvostojärjestelmän kanssa, sillä se ei lainkaan eroa edellisestä tiestä.

Kolmas tie: Orjuuttavat konsessionit ja lainat, joita kapitalistisesti kehittyneistä maista saadaan kapitalistisesti takapajuiseen maahan. Esimerkkinä tsaarin Venäjä, joka myöntämällä orjuuttavia konsessionejä ja ottamalla orjuuttavia lainoja länsimaista luisui puolsiirtomaan asemaan, mikä kuitenkin ei sulkenut pois sitä mahdollisuutta, että se myöhemmin olisi voinut päästä itsenäisen teollisen kehityksen tielle, ei tietenkään ilman enemmän tai vähemmän "onnistuneita" sotia. Eikä tietenkään ryöstämättä naapurimaita. Tämäkään tie ei kelpaa neuvostomaalle. Emmehän vuodattaneet vertamme kolmivuotisessa sodassa kaikkien maiden imperialisteja vastaan siksi, että heti kansalaissodan voitokkaasti päätettyämme vapaaehtoisesti suostuisimme imperialismiin orjuuteen.

Olisi virhe luulla, että kukin näistä kehitysteistä toteutuu elävässä elämässä ehdottoman puhtaassa muodossa. Eri valtioiden historiassa kietoutuvat nämä tiet usein yhteen ja toisiinsa ja täydentävät toisiinsa. Esimerkkinä siitä Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen kehityksen historia. Sen selittää se seikka, että niin erilaisia kuin nämä

tiet ovatkin, on niillä eräitä yhteisiä piirteitä, jotka lähentävät niitä toisiinsa ja tekevät niiden yhteen kytkeytymisen mahdolliseksi: ensinnäkin kaikki ne vievät kapitalististen teollisuusvaltioiden syntymiseen; toiseksi kaikki ne edellyttävät "lisäpääomien" virtaamista ulkoapäin tällaisten valtioiden syntymisen välttämättömänä ehtona. Mutta vielä virheellisempää olisi sekottaa niitä tällä perusteella toisiinsa ymmärtämättä sitä, että nämä kolme kehitystietä merkitsevät kolmea kapitalististen teollisuusvaltioiden erilaista syntymismetodia, että kukin näistä teistä painaa oman leimansa näihin valtioihin.

Mitä sitten on neuvostovaltion tehtävä, jolleivät vanhat maan teollistuttamistiet sille kelpaa ja uusia pääomia ei kuitenkaan virtaa muilla kuin orjuuttavilla ehdoilla?

On olemassa uusi kehitystie muille maille vielä vallan tuntematon tie, suurteollisuuden kehitystie ilman luottoa ulkoa, maan teollistuttamisen tie ilman ulkomaisen pääoman virtaamista, tie jonka Lenin viitoitti artikkelissaan "parempi vähemmän, mutta parempaa".

Lenin kirjoitti: "Meidän täytyy yrittää rakentaa valtio, jossa työväki säilyttäisi johtoasemansa talonpoikiin nähden, talonpoikain luottamuksen itseensä nähden ja suurimmalla säästäväisyydellä karkoittaisi yhteiskunnallisista suhteistaan kaikki ylellisyyden jäljetkin. Meidän täytyy saada valtiokoneistomme mahdollisimman säästeliääksi" ... "Jos säilytämme työväenluokalla johtoaseman talonpoikaistoon nähden, niin saamme mahdollisuuden äärimmäisen säästäväisyyden hinnalla valtiomme taloudessa saavuttaaksemme sen, että jokainen pieninkin säästö tulee säilytetyksi koneellisen suurteollisuutemme kehittämiseksi, sähköistämisen kehittämiseksi" ... "Vasta sitten kykenemme, kuvaannollisesti puhuen, siirtymään toisen hevosen selästä

toisen hevosen selkään, nimittäin talonpojan, musikan hevosluuskan selästä sen hevosen selkään jota proletariaatti itselleen etsii eikä voi olla etsimättä, koneellisen suurteollisuuden, sähköistämisen, Volhovan j.n.e. hevosen selkään”.

Sellainen on se tie, jolle maamme jo on astunut ja jota sen täytyy kulkea kehittääkseen suurteollisuutensa ja kehittyäkseen itse proletariaatin mahdovaksi teollisuusvaltioksi.

Kuten sanottu on tämä tie porvarillisille valtioille tuntematon, mutta se ei suinkaan merkitse sitä, että se olisi proletariaatille valtiolle mahdoton. Se mikä tässä tapauksessa on mahdotonta tai miltei mahdotonta porvarilliselle valtiolle on täysin mahdollista proletariaatille valtiolle. Asia on niin että proletariaatilla valtiolla on tässä suhteessa sellaisia etuja, joita ei ole eikä voi olla porvarillisella valtiolla. Kansallistutettu teollisuus, kansallistutettu liikenne ja luotto, monopolisoitu ulkomaan kauppa, valtion säännöstelemä kotimaan kauppa — kaikki nämä ovat niitä ”lisäpääomien” lähteitä, joita voidaan käyttää maamme teollisuuden kehittämiseen ja joita ei yhdelläkään porvarillisella valtiolla ole ollut. Tiedätte, että näitä ja näiden kaltaisia lähteitä proletariaatin valta jo käyttää teollisuuttamme kehittääkseen. Tiedätte, että jossain määrin on maamme jo alkanut virrata pääomia ulkoa. Tuskin voi epäillä sitä, että tämä virta tulee vahvistumaan sikäli kuin kansantaloutemme kasvaa ja lujittuu.

Siirrymme kysymyksen toiseen tulkintaan.

Onko sosialistisen talouden rakentaminen maassamme mahdollinen ilman että sosialismi ensin voittaa Europan päämaissa, ilman Europan voittaneen proletariaatin teknillistä apua? Ennenkuin vastaan tähän kysymykseen, johon jo puheeni alussa oikeastaan vastauksen annoin, tahtoisin selvittää

erään hyvin levinneen väärinkäsityksen mikä tähän kysymykseen liittyy. Eräät toverit ovat taipuvaisia pitämään kysymystä suurteollisuuden uudelleen varustamisesta ja pysyvän pääoman laajentamisesta samana kuin kysymys sosialistisen valtion rakentamisesta maassamme. Tätä ei voi hyväksyä. Siksi että edellinen kysymys sisältyy jälkimäiseen, että kysymys teollisuuden pysyvän pääoman laajentamisesta käsittää vain osan kansantaloudesta — teollisuuden, kun taas kysymys sosialistisen valtion rakentamisesta käsittää koko kansantalouden, s.o. sekä teollisuuden että maatalouden. Siksi että sosialismin rakentamisprobleemi on koko kansantalouden organisoimisprobleemi, teollisuuden ja maatalouden oikean yhteen kytkemisen probleemi. Voidaan kuvitella, että teollisuuden peruspääomaa jo uudistetaan ja laajennetaan, mutta se ei lainkaan merkitse sitä, että jo olisimme ratkaisseet sosialistisen talouden rakentamiskysymyksen. Sosialistinen yhteiskunta on teollisuuden ja maatalouden työntekijäin tuotanto- ja kulutusosuuskunta. Jos tässä osuuskunnassa teollisuus ei ole sopusoinnussa maatalouden kanssa, joka antaa raaka-aineita ja elintarpeet ja nielee teollisuuden tuotteet, jos teollisuus ja maatalous eivät muodosta yhtenäistä kansantaloudellista kokonaisuutta, niin siitä ei saada mitään sosialismia. Siksi kysymys teollisuuden ja maatalouden keskinäisyydestä, kysymys proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäisyydestä on pääkysymys sosialistisen talouden rakentamisessa. Siksi ei kysymystä suurteollisuuden pysyvän pääoman uudistamisesta ja laajentamisesta saa pitää samana kuin kysymys sosialistisen talouden rakentamisesta.

Onko sosialistisen talouden rakentaminen maassamme mahdollinen ilman että proletariaatti ensin voittaa muissa maissa, ilman lännen voittaneen proletariaatin välitöntä teknillistä apua?

On. Eikä ainoastaan mahdollista, vaan välttämätöntäkin. Sillä me jo rakennamme sosialismia kehittämällä kansallistettua teollisuutta, saattamalla sen sopusointuun maatalouden kanssa, istuttamalla maaseudulle osuustoimintaa ja sisällyttämällä maatalouden neuvostollisen kehityksen yleiseen systeemiin, rakentamalla uutta kulttuuria ja istuttamalla uutta yhteiskunnallisuutta: vaikeuksia on tällä tiellä lukemattomia, meidän täytyy vielä kestää paljon koettelemuksia. Se olisi sanomattoman paljon helpompaa, jos avuksi ennättäisi sosialismin voitto lännessä. Mutta ensinnäkin sosialismin voitto lännessä ei ole noin vain otettavissa, ja toiseksi nuo vaikeudet ovat voitettavissa ja olemme niitä parhaillaan voittamassa.

Olen tästä kaikesta puhunut jo ennen Moskovan aktiiville tekemässäni alustuksessa ja alkulauseessa kirjaseeni "Lokakuun teillä". Olen sanonut, että sosialististen rakennusmahdollisuuksien kieltäminen maassamme on likvidaattoriutta, joka pilaa puolueen. Ei maksa tässä toistaa sitä, mikä on jo useaan kertaan sanottu. Kehotan teitä lukemaan Leninin teoksia, joissa on riittävästi aineksia tästä kysymyksestä. Tahtoisin sanoa vain muutaman sanan kysymyksen historiasta ja sen merkityksestä puolueelle tällä hetkellä.

Kysymys sosialismin rakentamisesta yhdessä maassa asetettiin puolueessa ensi kerran imperialistisen sodan aikana v. 1915. Lenin silloin ensi kerran määritteli väitteen "socialismin voiton mahdollisuudesta" aluksi "yhdessä, erikseen otetussa kapitalistisessa maassa" ("Vasten virtaa"). Mielenkiintoista, että toveri Trotski silloinkin väitti tätä Leninin väitettä vastaan. Hän väitti, että "on toivotonta ajatella... että esim. vallankumouksellinen Venäjä voisi kestää taantumuksellisen Europan edessä".

V. 1921, Lokakuun vallankumouksen ja kansalaissodan jälkeen, jolloin rakennustyön kysymykset nousivat päiväjärjestykseen, asetetaan kysymys sosialismin rakentamisesta taas puolueessa. Se oli sitä aikaa, jolloin eräät toverit arvioivat käynnöksen uuteen talouspolitiikkaan luopumiseksi sosialistisesta rakennustyöstä. Lenin määritteli silloin käynnöksen uuteen talouspolitiikkaan teollisuuden ja maatalouden liiton välttämättömäksi ehdoksi, sosialistisen talouden perustan rakentamisen ehdoksi, sosialismin menestyksellisen rakentamisen tieksi. Ikäänkuin vastaukseksi tähän esitti toveri Trotski tammikuussa 1922 alkulauseessa kirjaansa "Vuosi 1905" aivan päinvastaisen väitteen kysymyksessä sosialistisesta rakennustyöstä maassamme lausuen, että "ristiriidat työväen hallituksen asemassa takapajuisessa maassa, jossa väestön valtavana enemmistönä on talonpoikaisto, voivat saada ratkaisunsa vain kansainvälisessä mitassa proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla".

Vuosi tämän jälkeen (v.1922 lopussa) joutuvat taas vastakkain Leninin lausunto Moskovan neuvoston istunnossa, että "nepin Venäjästä tulee sosialistinen Venäjä", ja Trotskin lausunto "Rauhan ohjelman" jälkilauseessa, että "socialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen Europan päämaissa".

Ja taas vuoden kuluttua vähän ennen kuolemaansa Lenin uudelleen palasi tähän kysymykseen artikkelissaan "Osuustoiminnasta" lausuen, että meillä Neuvostovaltain Liitossa on "kaikki välttämätön täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseen".

Tällainen on kysymyksen lyhyt historiikki.

Jo tästä historiallisesta katsauksesta nähdään, että kysymys sosialismin rakentamisesta maassamme on puo-

luemme käytännön tärkeimpiä kysymyksiä. Myöhemmässä kehityksessä huomaamme taistelun sosialismin aineksien ja kapitalismin aineksien välillä lakkaamatta kärjistyvän. Erittäinkin kapitalismin tilapäinen vakaantuminen kärjisti kysymystä sosialistisen rakennustyön mahdollisuudesta maassamme ja lisäsi sen merkitystä.

Miksi tämä kysymys on niin tärkeä puolueen käytännön kannalta?

Siksi, että se koskee rakennustyömme perspektiivejä, sen tehtäviä ja päämääriä. Eihän voi vakavasti rakentaa tietämättä, miksi rakentaa. Ei voi liikahtaa askeltakaan, jollei tiedä liikkeen suuntaa. Kysymys perspektiiveistä on tärkein kysymys puolueellemme, joka on tottunut omaamaan kirkkaan, varman päämäärän. Rakennamme sosialismin nimessä luottaen sosialismin voittoon, vai rakennammeko summamutikassa, sokeina, sitävaruten, että "odottaessamme sosialistista vallankumousta koko maailmassa" voimistuttaisimme maaperää porvarilliselle demokratialle. Tämä on nyt tärkeimpiä kysymyksiä. Ei voi kunnolla työtä järjestää, jollei anna selvää vastausta tähän epäselvään kysymykseen. Sadat ja tuhannet puolueetyön tekijät, ammattiliikkeen ja osuustoiminnan miehet, sotilashenkilöt ja nuorisoliittolaiset kääntyvät puoleemme, kysyvät puolueelta: mihin tähtää työ, minkä nimessä työtä on tehtävä? Sääli niitä johtajia, jotka eivät osaa tai eivät tahdo antaa tähän kysymykseen selvää, varmaa vastausta, vaan hukuttavat rakennustyömme sosialistisen perspektiivin intelligentin epäuskoon.

Leninismen suuri ansio on m.m. siinä, että se ei tunnusta rakentamista summamutikassa, sokeasti, että se ei ajattelekaan rakentaa ilman perspektiiviä, että se antaa kysymykseen työmme perspektiivistä kirkkaan ja varman vastauksen, sen että meillä on kaikki edellytykset sosialistisen talouden rakentamiseen maassamme, että me

voimme ja meidän täytyy rakentaa täysin sosialistinen yhteiskunta.

Näin on asia sosialistisen talouden rakentamisen mahdollisuuksiin nähden.

Eri kysymys on onnistummeko varmasti rakentamaan sosialistisen talouden. Se ei riipu yksin meistä. Se riippuu myöskin vihollistemme ja ystäviemme voimakkuudesta ja heikkoudesta maamme ulkopuolella. Me sen kyllä rakennamme, jos meidän annetaan rakentaa, jos onnistumme jatkaamaan "hengähdysaikaa", jollei tule vakavaa interventSIONIA, jos kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen voima ja meidän oman maamme voima tulevat kyllin suuriksi tehdäkseen mahdolltomiksi vakavat interventSIONIYRITYKSET. Ja me emme sitä rakenna, jos voitokas interventSIONI meidät kukistaa.

X. Mainitkaa puolue- ja neuvostorakennustyömme edessä olevat suurimmat vaikeudet kapitalismin vakaantumisen ja maailmanvallankumouksen lykkääntymisen yhteydessä. Erittäinkin puolueen ja työväenluokan, työväenluokan ja talonpoikaiston keskinäis-suhteiden alalla.

Jos tarkoitetaan suurempia vaikeuksia, on niitä minun laskuissani viisi. Kapitalismin vakaantumisen merkitys on siinä, että se jonkun verran vahvistaa niitä.

Ensimmäinen vaikeus. Ne vaikeudet, jotka liittyvät interventSIONIN vaaraan. Tämä ei merkitse sitä, että meitä välittömästi uhkaisi interventSIONIN vaara, että imperialistit jo olisivat valmiit interventSIONIINTIIN. Siihen kyetäkseen pitäisi imperialismiin olla ainakin yhtä voimakkaan kuin se oli ennen maailmansotaa. Mutta niin vahva se ei ole. Marokon sota ja interventSIONI KIINASSA, nämä tulevien sotien esinäytökset, osottavat selvästi, että imperialismiin selkäpuoli on käynyt heikoksi. Ei siis ole puhe välittömästä interventSIONISTA, vaan siitä, että niin kauan kuin on ka-

pitalistinen ympäristö, on myös olemassa intervensioiden vaara, ja niin kauan kuin on olemassa intervensioiden vaara, olemme me pakotetut yllä pitämään armeijan ja laivaston, jotka vuosittain nielevät satoja miljoonia ruplia. Satojen miljoonien ruplien kuluttaminen vuosittain armeijan ja laivaston yllä pitämiseen merkitsee yhtä suurta supistusta menoissa kulttuurityöhön ja talouden rakentamiseen. Ellei intervensioiden vaaraa olisi olemassa, voisimme käyttää nämä summat, tai ainakin suurimman osan niistä teollisuutemme vahvistamiseen, maataloutemme kohottamiseen, pakollisen alkeiskoulutuksen järjestämiseen j.n.e.

Tälle vaikeudelle erikoista on se, että sen voittaminen ei riipu yksin meistä, että se voidaan poistaa vain maamme ja kaikkien muiden maiden vallankumouksellisen liikkeen yhteisvoimin.

Toinen vaikeus. Vaikeudet, jotka johtuvat ristiriidoista proletariaatin ja talonpoikaiston välillä. Puhuin niistä jo käsitellessäni kysymystä luokkataistelusta maaseudulla. Näitä ristiriitoja on maanviljelyksen tuotteiden ja teollisuuden valmistajien hintapolitiikan linjalla, maatalousveron linjalla, maaseudun hallinnon linjalla j.n.e. Tässä on se vaara, että rikkoontuu ja murtuu aate proletariaatin johtoasemasta talonpoikaistoon nähden.

Tämä vaikeus on voitettavissa meidän sisäisillä voimillamme.

Uusi kurssi maaseudulla — siinä tie, joka on välttämätön tämän vaaran voittamiseksi.

Kolmas vaikeus. Ne vaikeudet, jotka liittyvät kansallisiin ristiriitoihin Liittomme sisällä, ristiriitoihin "keskuksen" ja "rajaseutujen" välillä. Nämä ristiriidat kehittyvät sillä pohjalla, että "keskuksen" ja "rajaseutujen" kehityksen taloudelliset ja kulttuuriset edellytykset ovat erilaiset, että "rajaseudut" ovat jääneet jälelle "keskukse-

ta". Vaikka poliittiset ristiriidat tällä alalla voidaan pitää jo voitettuina, niin kulttuuriset ja varsinkin taloudelliset ristiriidat ovat vasta kehityksessä, ja siksi ne on vielä voitettava. Siinä on kaksinainen vaara: Liiton keskuslaitosten suurvaltainen ylimielisyys ja virkamiesmielivalta, laitosten, jotka eivät tahdo tai eivät osaa olla kyllin joustavia kansallisiin tasavaltoihin nähden, ja toisaalta kansallisen epäluuloisuuden ja tasavaltojen ja alueiden kansallisen sulkeutuneisuuden vaara. Taistelu näitä vaaroja, eritoten ensin mainittua vaaraa vastaan — siinä tie, jolla voitetaan vaikeudet kansallisuuskysymyksen alalla. Tämä, samoin kuin toinenkin vaikeus, on voitettavissa sisäisillä voimilla.

Neljäs vaikeus. Tämä vaikeus liittyy vaaraan, että valtiokoneisto irrottuu puolueesta, että puolueen johtoasema valtiokoneistoon nähden heikkenee. Tästä vaarasta puhuin jo käsitellessäni kysymystä puolueen väärään suuntaan kasvamisen vaaroista. Tämä vaara johtuu siitä, että valtiokoneistossa on porvarillis-byrokraattisia aineksia. Sitä lisää ja kärjistää valtiokoneiston kasvu ja sen ominaispainon lisääntyminen. Tehtävämme on supistaa valtiokoneistoa mahdollisimman paljon, järjestelmällisesti karkoittaa siitä byrokraattiset ja porvarilliset rappeuttavat ainekset, sijoittaa puolueen johtavat voimat valtiokoneiston solmukohtiin ja taata siten puolueen johtoasema.

Tämä vaikeus, samoin kuin edellinen, on voitettavissa omin voimimme.

Viides vaikeus on se, että puoluejärjestöt ja ammattiliitot irroituvat osittain työväenluokan laajoista massoista, suhtaantuvat kylmäkiskoisesti massojen tarpeisiin. Tämä vaara syntyy ja kehittyy byrokraattisten aineiden voimistuessa useissa puoluejärjestöissä ja ammattiliitoissa. Tämä vaara on viime aikoina lisääntynyt, kun tunnuslause "kasvot kylää kohden" on kääntänyt puoluejärjestöjen huomion kaupungista

maaseudulle, proletariaatista talonpoikaistoon, ja monet toverit eivät ole ymmärtäneet, että kääntäessämme kasvot kylää kohden emme saa kääntää selkää proletariaatille, että tunnuslause "kasvot kylää kohden" voi tulla toteutetuksi vain proletariaatin kautta ja proletariaatin voimilla, että välinpitämättömän suhtautuminen työväenluokan tarpeisiin voi vain syventää vaaraa, että puolue- ja ammatilliset järjestöt joutuvat irralleen työväen massoista.

Mitkä tämän vaaran tunnusmerkit?

Ensinnä se, että puolue- ja ammatilliset järjestömme menettävät herkkyytensä ja riittävän huomaavaisuutensa työväenluokan laajojen massojen tarpeita kohtaan; toiseksi se, ettei ymmärretä, että työväestössä on kohonnut oman arvon tunto, että työväki ei ymmärrä eikä siedä byrokraattista suhtautumista puolue- ja ammatillisten järjestöjen puolelta; kolmanneksi se, ettei ymmärretä, että työväkeä lähelle ei voi päästä harkitsemattomilla määräyksillä, että nyt on tärkeätä koko työväenluokan luottamuksen voittaminen puolueen puolelle; neljänneksi se, ettei ymmärretä, että ei voi toteuttaa

mitään työväenjoukkoja koskevia laajempia toimenpiteitä (esim. koneen hoitaminen tekstiiliteollisuudessa) ilman että ensin suoritetaan laaja kamppailu työväen keskuudessa

Tuloksena kaikesta tästä on useiden puolue- ja ammatillisten järjestöjen joutuminen irralleen työväenluokan laajoista massoista ja konfliktit työmailla.

Voittaaksemme nämä vaikeudet on ensin vapautettava puolue- ja ammatilliset järjestömme ilmeisen byrokraattisista aineksista, uudistettava tehdaskomiteat, ehdottomasti saatava tuotannollisten neuvottelukuntien toiminta eläväksi, siirrettävä puolue- ja ammattillisten toiminnassa, enemmän joustavuutta ja vastakaikua työväenluokan luokkatuntoa kohtaan — sellainen on nyt tehtävämme.

Enemmän vakavaa huomiota työväenluokan tarpeisiin, vähemmän byrokraattista formalismia (muodollisuutta) puolue- ja ammatillisten järjestöjemme toiminnassa, enemmän joustavuutta ja vastakaikua työväenluokan luokkatuntoa kohtaan — sellainen on nyt tehtävämme.

— **Työteho ja kommunismi.** Loppujen lopuksi on työtehon kohottaminen kaikkein tärkeintä uuden yhteiskuntajärjestyksen pystyttämistyössä. Kapitalismi loi sellaisen työtehon, jota maaorjuuden aikana ei tunnettu. Kapitalismi voidaan lopullisesti voittaa ja tulee lopullisesti voitettua siten, että sosialismi saa aikaan paljon korkeamman työtehon. Tämä ei ole helppo tehtävä ja ottaa se paljon aikaa, mutta se on kuitenkin jo alettu, ja se tässä pääasia ...

Kommunismi alkaa siellä, missä ilmenee itsepintainen, kaikkivoittava työ, yksinkertaisten työläisten huolehtiminen työtehon kohoamisesta, jokaisen viljapuudan, raudan y.m. tuotteiden suojeleminen, jotka eivät tule suorastaan työnsuorittajan ja heidän "lähimmäistensä", vaan "kaukaisten", t.s. koko yhteiskunnan, kymmenien ja satojen miljoonien ihmisten hyväksi, joita yhdistää ensin yhteinen sosialistinen valtio ja sitten Neuvostotasavaltojen Liitto.

Lenin artikkelissa "Suuri aloite".

Komintern ja Saksan kommunistinen puolue

Kominternin toimeenpanevan komitean kirje kaikille Saksan kommunistipuolueen jäsenille.

VIIME elokuulla lähetti Kominternin toimeenpaneva komitea Saksan kommunistipuolueen järjestöille ja jäsenille laajan kirjeen, josta allaoleva muodostaa lyhennetyt suomennokset:

Saksan kommunistipuolueen johdon kanssa keskusteltiin Kominternin toimeenpanevan komitean taholta jo laajennetun toimeenpanevan komitean istunnon aikana, viime maaliskuun -huhtikuun, perinpohjaisesti niistä kysymyksistä, joissa Saksan puolueen taholta oli olemassa virheitä, ja joita pidettiin Saksan puolueelle tärkeimpinä. Pääkysymyksenä on: puolueen värväystoiminnan voimistuttaminen, joukkojen ja varsinkin sosialidemokraattisten työläisjoukkojen valtaaminen. Tämän lisäksi tulevat muut tehtävät, kuten: työ ammattiliitoissa, puolue-elämän normalisointi, keskusteluvapaus, puolueen sisäinen demokratia, toimitsijain asettaminen valinnan perusteella, uusien toimitsijavoimien mukaanvetäminen ja **Kominterniä vastaan käydyin salaisen taistelun lopettaminen** (n.k. itsenäisten valtuutettujen (emissaarien) lähettäminen toisiin puolueisiin).

Saksan puolueen X puoluekokouksen edellä, mikä pidettiin Berlinissä heinäkuun puolivälissä, neuvottelivat Kominternin toimeenpanevan komitean edustajat vielä kerran Saksan puolueen kanssa. Näissä neuvotteluissa viitattiin **ensinnäkin** siihen, että Ruth Fischerin-Maslowin ryhmässä on havaittavissa oikeustolaisia syrjäpyrkimyksiä, liian parlamentaarista kannanottoa; **toiseksi** päätettiin tositeossa saada aikaan muutos ammattiliittokysymyksessä ja sitä varten valita puoluekokouksessa tavallista vahvempi, työkyky-

nen ammattiliittojaosto ja antaa uudelle puoluejohdolle vastaavanlaiset tehtävät; **kolmanneksi** vaativat toimeenpanevan komitean edustajat, että keskusteluaan kiinnitetään uusia johtavia voimia, varsinkin ammatillista liikettä tuntevia ja niiden mukana joitain oppositionissa olevia tovereitakin. Ei suinkaan siksi, että tahdottaisiin työntää puoluetta oikealle päin, vaan horjuvien jäsenien saattamiseksi kiinteämpään yhteyteen puolueen kanssa.

Puoluekokouksessa jäivät nämä päätökset suurimmaksi osaksi läpiviemättä. Tov. Ruth Fischerin ryhmä ei ainoastaan saboteerannut vaan vieläpä kohteli toimeenpanevan komitean edustajistoa sillä tavalla, että se oli pakoitettu tämän johdosta antamaan erikoisen lausunnon. Puoluekokouksen loppupuolella hyväksyttiin Scholeimin-Rosenbergin johtaman vasemmistolaisryhmän liittoutumistarjous Kominternin tpk:ta vastaan. Tämä oli periaatteettomasti tehty, koska puoluekokouksessa **poliittisesti** pidettiin yllä taistelua äärimmäisvasemmistolaisuutta vastaan. Samasta syystä syntyi konflikti Saksan puolueen ja Nuorisointernationalen välillä.

Seurauksena oli vaikea kriisi. Ensimmäinen Saksan puolueen lähetystö, joka saapui Moskovaan sellaisilla ohjeilla, että Kominternin tpk:n ei ole hyväksyttävä edustajiensa kantaa, oli kiihtyneen keskustelun jälkeen pakoitettu tunnustamaan, että tpk. on oikeassa. Lähetystö antoi selityksen, jossa myönsi oikeaksi tpk:n kritiikin, samoin tpk:n edustajiston esiintymisen Saksan puolueen puoluekokouksessa ja Nuorisointernationalen poliittisen linjan.

Saksan lähetystön toivomuksesta päätettiin kutsua Saksasta laajempi lä-

hetystö. Sen saapumista Ruth Fischer-kaikin tavoin hidastutti. Tämä lähetystö jakaantui kahteen ryhmään Ruth Fischer taisteli aluksi tpk:n kriittikkä vastaan, mutta pitkän keskustelun jälkeen oli lopulta pakoitettu myöntämään sen oikeaksi. Siinä lyhyesti ne pääasiat joiden pohjalla tämä kirje syntyi. Tämän lisäksi esitetään kirjeessä pääasiallisesti seuraavaa:

1. Yleinen asema. Kansainvälistä asemaa voidaan pitää sangen kriittisenä. Huolimatta suhteellisesta vakaantumisesta Keski-Europan maissa vallitseva nykyaikaisen kapitalismin vastakohtien välillä mitä suurin jännitys. Neuvosto-Venäjän nopea nousu; Englannin luisuminen alaspäin; punaisen kansainvälisen yhteisrintaman menestys; vapaustaisteluiden kärjistyminen siirto- ja puolisiirtomaissa; toiselta puolen imperialististen voimien keskittäminen Neuvostoliittoa vastaan — kaikki nämä seikat puhuvat yleisen aseman kärjistymisestä.

Saksa orienteeraa itseään länttä kohti. Sen seikan synnyttämä mieliala saa aikaan vastakaikua vähimmin luokkatietoisien proletariaatinkin keskuudessa. Työväestössä on havaittavissa kahdenlainen prosessi: toisaalta uusia myötätunnon osoituksia Neuvostoliittoa kohtaan (työväenlähetystöt) ja sosialidemokraattisten työläisten lähentymistä kommunismiin; toisaalta "Moskovan-vastaisten" pyrkimysten lisääntyminen Saksan sos.-dem. puolueen vanhoillisimpien ja turmeltu-neimpien aineiden keskuudessa. Nämä molemmat prosessit ovat luonteeltaan kansainvälisiä ja senvuoksi varsin tärkeitä.

Sen jälkeen kun vasemmisto otti johdon käsiinsä Saksan puolueessa on ollut monia vaikeuttavia asianhaaroja: Lokakuun tappio, kuusi kuukautta kestänyt puolueen maan alla olo, MacDonaldin hallitus, vasemmistovaalit Ranskassa, Dawesin sopimus ja sitä seuranneet harhakuvitelmat laajoissa

työläiskerroksissa. Kuitenkaan eivät puolueen kärsimät osaksi pakolliset tappiot olisi olleet niin suuria, jos puolueen johtaja-aines ei olisi tehnyt mainittuja raskaita virheitä.

Puolueen johtoryhmä ei ole millään tavalla osannut oikein reagerata työväestössä vallitseviin uusiin virtauksiin. Puolueen jäsenluku, edullisesta yleisestä asemasta huolimatta, on pysynyt parhaassa tapauksessa samana; ammattiliitoissa mennään takaisin päin; vaaleissa kärsitään suuria tappioita; puoluejohto ei osaa voittaa puolelleen sos.-dem. ja puolueettomia työläisiä.

Ruth Fischerin-Maslovin ryhmä ei ole osannut tarmokkaasti taistella "ultravasemmistolaisia", itse asiassa antikommunistisia virtauksia vastaan vaan on niitä tukenutkin ja siten esittänyt kaksinaista osaa kansainvälisissä kysymyksissä.

2. Ammattiliittotyö, Komintern ja puoluejohdon johtoryhmät. Nykyinen vasemmistolainen puoluejohto tuli valtaan Frankfurtin puoluekokouksessa v. 1924 saatuaan silloin täydellisen voiton oikeistolaisesta Brandlerin suunnasta. Jo silloin syntyi uuden puoluejohdon ja Kominternin välillä vakavia erimielisyyksiä ammattiliittokysymyksessä. Ruth Fischerin-Maslovin ryhmä vastusti vain heikosti äärimmäisvasemmistolaisia aineksia, jotka halveksivat työtä reformistisissa ammattiliitoissa. Kominternin ohjauksia ja selviä päätöksiä tässä suhteessa vietiin varsin puutteellisesti läpi. Kominternin tpk:n salainen sähkösanoma Frankfurtin puoluekokoukselle lähetettiin kiertokirjeenä piirishteereille tarkoituksella nostaa heidät tpk:ta vastaan. Tällainen toiminta jatkui Saksan puoluejohdon taholta aina Kominternin V konferenssiin saakka.

V:s maailmankongressi asetti ensi kerran kysymyksen kansainvälisestä ammatillisesta yhteisrintamasta päiväjärjestykseen. Tämän tunnuksen läpi-

viemistä pidettiin ensimmäisenä päämääränä työväenluokan enemmistön valtaamiseksi. Ruth Fischerin johdolla taisteli Saksan edustajisto V kongressissa tätä tpk:n ehdotusta vastaan. Salaisesti viitailtiin siihen, että taistelu kansainvälisen ammatillisen eheyden puolesta olisi muka vain "shakkiveto Venäjän ulkopolitiikan taholta", yrittäminen lähestyä sosialidemokraattista MacDonaldin hallitusta. Vasta pitkän keskustelun jälkeen saatiin Saksan edustajisto vakuutetuksi siitä, että se oli tyyten väärässä. Mutta siitä huolimatta jäi Saksan puoluejohdon työ tällä alalla puutteelliseksi. Todellinen valistustyö ja puoluejäsenen kasvattaminen meidän ammattiliittopolitiikkamme oikein ymmärtämiseen jäi suorittamatta.

Tulokset ovat näkyvissä. V. 1922 oli oppositionilla Saksan ammattiliittojen kongressissa 88 edustajaa. Tämän vuoden kongressissa oli niitä ainoastaan 2. Meidän vaikutuksemme on ei ainoastaan lukumääränsä puolesta, vaan myös organisatorisessa suhteessa mennyt huikasti alaspäin. Puolueen johto ei ole osannut käyttää hyväkseen laajoissa työväenjoukoissa vallinneita virtauksia voimiensa vahvistamiseksi juuri ammattiliitoissa.

Ruth Fischerin ryhmä on kevytmielisesti hajoittanut aikaisemman puoluejohdon yhteydessä olleen ammatillisen jaoston. Syynä ammattiliittotyön laiminlyömiseen on se, ettei puolueen johtavalla ryhmällä ole ollut kyllin uskoa joukkojen poliittiseen voimaan ja aktiivisuuteen, olkootpa kysymyksessä sitten oman puolueen jäsenet tai koko työväenluokka. Tämä pessimismi kuvastuu erinomaisten selvästi monissa Ruth Fischerin lausunnoissa. Mutta oikean johdon tehtävänä aivan päinvastoin on puolueen luottamuksen vahvistaminen puolueen omiin ja koko työväenluokan terveisiin voimiin. Johdon tulee herättää joukkojen taisteluhen-

keä, nostattaa niissä eloon tietoisuus niiden alati kasvavista voimista.

3. Suhtautuminen Kommunistiseen Internationaaleen. Poliittisen tilanteen muuttuminen, Saksan porvariston loppullinen siirtyminen länsimaiseen orienteraukseen, huippuunsa noussut Neuvosto-Venäjää vastaan kohdistuva kiihoitus sosialidemokraattien keskuudessa tekevät nykyään bolshevistivastaiten syrjäpyrkimysten vaaran Saksan kom. puolueen riveissä suuremmaksi kuin koskaan ennen. Äärimmäisvasemmistolaisella Scholemin, Rosenbergin ja Katzin ryhmällä, mikä syyttää Kominterniä ja sen tärkeimpiä puolueita "opportunistista", ei ole yhteistä leninismillä. Sen suhde Kominterniin, kuten myös Saksan vallankumouksen kysymyksiin on luonteeltaan bolshevismistä vastaista. Mutta tällaisia vaarallisia, olemukseltaan sos.-dem. pyrintöjä ei ole ainoastaan virallisella ultra-vasemmistolaisryhmällä, vaan tavataan niitä myös johtavissa Maslow—Ruth Fischer-ryhmän henkilöissä. Varsinkin Maslowin viimeiset kirjalliset tuotteet sisältävät vaarallisia hyökkäyksiä leniniläisyyden perusteita ja koko nykyistä Kominternin politiikkaa vastaan. Kirjassaan "V. 1917 kaksi vallankumousta" tekee Maslow peitettyjä hyökkäyksiä Leniniä vastaan. Tpk. selittää päättävästi koko Kominternin edessä, ettei tällaisia hyökkäyksiä Leniniä ja leniniläisyyttä vastaan voida millään hinnalla kärsiä. Tov. Maslow koettaa tyrkyttää jotakin ominaista "puhdasta" länsimaista kommunismia. Se vastaa tarkoin sellaisten luopioiden kuin Paul Levin, Frossardin, Höglundin ja kaikkien muiden leniniläisyyden vihollisten kantaa. Hyökkäystensä lähtökohdaksi ottaa tov. Maslow Kominternin III kongressin, missä Lenin muka erehtyi Saksan kom. puolueeseen nähden.

III kongressi pidettiin hetkellä, mikä oli käännekohtana proletariaatin kansainvälisessä vallankumouksessa. Sil-

loin siirryttiin sodan jälkivuosina (1919—1920) vallinneesta myrskyisestä vallankumouksellisesta nousukaudesta uuteen ajanjaksoon, jonka kuluessa vallankumouksen vauhti hidastuu. Tätä on kestänyt v:sta 1921 vuoteen 1925 ja jatkuu se edelleenkin. Tämän maailmantilanteen uudelleen arvioinnista veti III kongressi **Leninin johdolla** uudet johtopäätökset kommunististen puolueiden taktiikalle.

I ja II maailmankongressi oli vain yleisin piirtein määritellyt Kominternin strategian ja taktiikan. III kongressi määritteli kommunististen puolueiden konkreettisen politiikan nykyisenä ylimenokautena kahden vallankumouksen välillä. Se asetti politiikkamme keskipisteeksi tunnuslauseen: "Joukkojen luo", s.t.s. työväenluokan enemmistön valtaamiseen meidän puolellemme. Ja siten se pani alun bolshevistiselle yhteisrintamataktiikalle, joka muodostaa meidän nykyisen politiikkamme keskipisteen.

Joka Maslowin lailla kieltää tämän tärkeimmän käänteen meidän politiikkassamme, joka yrittää sitä leimata "heilahdukseksi oikealle", joka pilkkaa sitä peräänantamisena trotskilaisuudelle tai luopio Leville, hän **ei käsitä Kominternin perusteita**. Tämän vuoksi onkin tov. Maslowin ryhmän suhde Kominternin III kongressista lähtien väärä ja epäbolshevistinen. Jenan puoluekokouksessa taisteli tämä ryhmä Leninin ja tpk:n kantaa vastaan. Myös Frankfurtin puoluekokouksessa taisteli tämä ryhmä Kominterniä vastaan (ammattiliittokysymyksessä, puoluejohdon kokoonpanoa koskevassa y.m. kysymyksissä). Viime vuoden kuluessa lähetti Ruth Fischer vastoin Kominternin tahtoa useita lähettiläitä Kominternin eri jaostoihin. Tällaisen toiminnan tarkoituksena oli fraktioniteitä, ryhmäkeinoin, muuttaa tpk:n taktiikkaa. Tuloksena oli että Saksan puolue joutui veljespuolueiden keskuudessa huonoon huutoon ja vieraantui

niistä. Varsin karkeina ilmenivät tällaiset Saksan puoluejohdon pyrkimykset viimeisessä puoluekokouksessa. Huolimatta annetuista lupauksista hyljättiin tpk:n ehdotukset ammattiliittokysymyksessä.

Kaikkille puoluekokouksen osanottajille jaettiin "Kipinä"-nimisen aikakauslehden erikoisnumero, jonka pääsisällön muodosti Maslowin kirjoittama "diplomaattinen" hyökkäys Kominterniä vastaan. Frankfurtin puoluekokouksen jälkeen saadut kokemukset osoittavat viimeisellekin saksalaiselle kommunistille, että kaikissa riitakysymyksissä on Komintern ollut oikeassa. Niin ammattiliitto- kuin yhteisrintamakysymyksessä, niin presidenttivaalikysymyksessä, kuin myöskin varoitussissaan, jotka se on Saksan puolueelle antanut äärimmäisvasemmistolaisvaaraa vastaan. Me olemme vakuutettuja siitä, että Saksan kommunistiset työläiset varsin pian tulevat huomaamaan, että nykyisessäkin riidassa Saksan kom. puolueen sisäisestä suunnasta, sen suhtautumisesta Kominterniin, sen suhtautumisesta Saksan työläisjoukkoihin, sen suhtautumisesta leniniläiseen teoriaan **Komintern on ehdottomasti oikeassa** ja Ruth Fischer—Maslowin ryhmä **ehdottomasti väärässä**.

4. Puolueen sisäinen linja. Puoluekeskuksenjohtava ryhmä ei ole kyennyt löytämään pääsyä joukkojen luo. Tämä johtuu myös siitä, että puolueen sisäinen linja on ollut väärä.

Kuten sanottu keskusteltiin Saksan keskuksen johtava ryhmä ei ole kyennyt tpk:n laajennetun täysi-istunnon aikana puolueen sisäisistä kysymyksistä. Saksalaisille tovereille osoitettiin, että liiallinen keskinäinen, mekaaninen painostus, administratiivisten toimenpiteiden käyttäminen, propagandan ja muiden vakuutuskeinojen puute, uusien voimien pelko j.n.e. vaikuttavat kieltämättä jarruttavasti. Sisäistä puoluedemokratiaa silloin luvattiin lujittaa. Mutta tämä on jäänyt te-

kemättä. Ja me olemme sitä mieltä, että jollei puolue kykene täytäntöön panemaan puolueen sisäisiä reformeja, on se myöskin kykenemätön noudattamaan oikeata politiikkaa massojen keskuudessa. Senvuoksi vaadittiin Saksan puolueelta "puolue-elämän normalisointia". Saksan edustajat Ruth Fischerin johdolla ovat nämä ehdotukset hyväksyneet.

Ennen puoluekokousta keskusteltiin jälleen samoista kysymyksistä. Tpk:n edustajain taholta vaadittiin, että puolueen keskuskomiteaan lisättäisiin joukko puolueyöntekijöitä, jotka ovat joukkojen kanssa kiinteässä yhteydessä. Osoitettiin m.m. miten VKP:ssä keskuskomitean laajentaminen Leninin kuoleman jälkeen — puolueen sisäisen demokratisoitumisen ohella — on lujittanut puolueen auktoriteettia ja samalla saanut aikaan paremmat suhteet puolueen joukkojen kanssa ja vaikuttanut puolueen ulkopuolellakin seisoviin joukkoihin (leniniläinen kutsunta).

Mutta Saksan puolueen puoluekokouksessa tapahtuikin aivan päinvastaista. Ei mitään poliittista keskustelua puoluekokouksessa syntynyt. Kokous oli niin huonosti valmisteltu, että piireistä tuli sinne kaikkiaan vain 6 esitystä ja nekin aivan toisarvoisista asioista. Samallaisia ilmiöitä on huomattavissa aatteellisella alalla. Tov. Maslowin broshyyriä, jossa oikeita ovat ainoastaan sitaatit, mutta väärä kaikki Maslowin huomautukset, reklamitiin huikeasti puolueen lehdissä. Sellaisin keinoin on koetettu puolueen henkistä elämää kehittää!

Puolueessa puuttuu kontrollia alhaalta, s.t.s. puolueen jäsenistön taholta. Samalla on johtava ryhmä taistellut kontrollia vastaan ylhäältä, s.t.s. Kominternin tpk:n taholta. Näin on saatu aikaan sellainen tilanne, että on kadonnut edesvastuuntunne, mikä seikka on johtanut moniin sietämättömiin asioihin.

Sellainen puolueen rakenne tekee puolueen värväysvoiman kehittymisen mahdottomaksi. Sellainen systeemi turmelee puolueen itsensä. Sellainen systeemi on murrettava, että säilyttäisiin vielä suuremmalta kriisiltä, jolla saatava olla todella katastroofiset vaikutukset.

5. Periaatteettomuuden vaara. Käytännöllinen bolshevismi on m.m. sitä, että toimitaan teoreettisesti tunnustettujen, rehellisesti ajateltujen poliittisten linjojen mukaan. Mutta Ruth Fischerin—Maslowin ryhmällä on sisäinen vakaumus ja aseman arviointi jyrkässä ristiriidassa hyväksytyin linjan kanssa. Tämän ryhmän syvin olemus on sangen pessimistinen: ei mitään kumouksellisia näköaloja; ylipäänsä sellainen käsitys, että joukot ovat täydellisesti passiivisia, pakenevat jokapäiväistä elämää, leikkivät sotilaita; niiden voittaminen on ylivoimainen tehtävä. Toiselta puolen Komintern "vaatii" joukkojen voittamista. Jo tämä osoittaa johtajaryhmän kaksinaisuuden. Pessimismiin liittyy kokeeteeraaminen äärimmäisvasemmistolaisien kanssa. Kominternin vaatimukset tunnustetaan paperilla ja ponnistellaan niiden toteuttamiseksi käytännössä, kuitenkin uskomatta näihin ponnisteluihin. Siitä tämän ryhmän heiluva asema ja poliittinen tyhjyys, jonka seuralaisena on huono diplomatia suhtautumisessa Kominterniin. Kuvaavana esimerkkinä on 10. puoluekokous.

Yllä jo puhuttiin sen "aatteellisesta" valmistelusta. Tov. Maslow kirjoitti artikkelinsa, jossa hän koettaa saattaa huonoon huutoon Kominternin III kongressin, riistää Kominternin taktiikalta pohjan ja samalla valmistaa pohjaa äärimmäisvasemmistolaisille ryhmittymille. Muodollisesti taisteltiin puoluekokouksessa äärimmäisvasemmistolaisia vastaan, mutta kun syntyi erimielisyyttä Kominternin kanssa, solmittiin heti liitto äärimmäisvasemmistolaisien kanssa. Tällaisella taktiikalla

on jo traditioninsa. Moskovassa selitti Ruth Fischer, että joukot estävät häntä läpiviemästä tpk:n suosittamaa politiikkaa, kun hän taas Berlinissä sanoi, että Komintern pakottaa noudattamaan väärää politiikkaa. Tällainen totuus ilmeni myöskin тов. Schnellerin puheessa. Taistelussa Kominterniä vastaan esittää sellaisen todistuskappaleen, että Komintern tahtoo "työntää oikealle" Saksan puoluetta, suurta osaa. Me toteamme jälleen kerran, että kaikissa tärkeissä kysymyksissä on myöhempi kokemus osoittanut Kominternin näkökannan olleen täysin oikean. Täytyy olla poliittisesti kovin rajoitettu ihminen, jos ei näe sitä, että meillä ilman tätä taktiikkaa tänään olisi puolueen asemasta vain kourallinen kommunisteja, ja nekin vielä lisäksi huonoja.

Mutta legenda Kominternin taholta tapahtuvasta puolueen alituisesti "oikealle työntämisestä" on lopullisesti ja kerta kaikkiaan lopetettava. Me painostamme sitä seikkaa, ettei tpk. nykyään arvostele puoluetta oikealta käsin vaan vasemmalta. Juuri vetääksemme vasemiston ja sen kanssa koko puolueen ylös suosta, me vaadimme esitettyjä reformeja.

6. Puolueen tehtävät. Puolueen tärkeimpänä tehtävänä nykyään on: oikealla hetkellä ja voimakkaasti agitatorata Saksan työväenluokan keskuudessa tapahtuviin poliittisiin uudelleenryhmittymiin. Saksan työläisjoukoissa kehittyvä vastustus "länsimaista orienteeruusta" vastaan, s.t.s. porvariston siirtymistä vastaan entente-imperialismiin puolelle ja II Internationalen johtoa vastaan. Joukot kääntyvät Neuvosto-Venäjän puoleen ja — joskin kiertoteitä — proletaarisen vallankumouksen puolelle. Tämän kehitysprosessin tulee — ilman että sen merkitystä tai vauhtia liioitellaan — olla puolueen huomion keskipisteenä. Puolueen agitationille ja

propagandalle on annettava uusia muotoja, uutta sisältöä, niin että johtajistaan yhä enemmän vieraantuvat sos.-dem. joukot näkevät, että kommunistinen puolue on todellinen työläisten puolue, joka heidän etujensa, heidän jokapäiväisten tarpeittensa puolesta taistelee, joka ei pidä heitä agitationivälineinä, vaan luokkaveljinä, ja joka rehellisesti tahtoo proletaarista yhteisrintamaa luokkataistelussa.

Tämän päätehtävän mukaisesti täytyy puolueen ottaa kaikki askeleensa. Parlamenttityö, kysymykset turvallisuussopimuksesta, kansainliitosta, kauppasopimuksista, tulleistä, veroista, asuntopoliitikasta j.n.e. on ohjattava tämän päätehtävän mukaisesti.

On opittava ei ainoastaan sanoissa vaan myös teoissa tekemään ero vastavallankumouksellisten sosialististen johtajien ja laajojen sosialidemokraattisten työläisjoukkojen välillä.

Todellinen käänne, minkä kaikki työläiset tajuavat, tulee tapahtumaan silloin, kun puolue keskittää kaikki voimansa meidän ammattiliittotyömme tehostamiseen. Meidän ammattiliittotyömme kautta on Saksan sos.-dem. puolue lyötävä ja punainen yhteisrintama saatava aikaan. Ammatillisen eheyden kaipuu työläisissä saa ennen pitkää aikaan vasemman siiven muodostumisen ammattiliittoissa. Kommunistisen puolueen täytyy sellaisessa maassa kuin Saksa saada vaikutuksensa ulottumaan työläisiin tehtaissa, vuorikavoksissa, verstaissa, rautateillä, kaikkialla teollisuudessa. On ymmärrettävä se yksinkertainen totuus, että taistelu kommunistien ja sosialidemokraattien välillä joukkojen voittamisesta käydään tehtaissa ja työpaikoilla. Saksan kommunistien päävirheet viimeaikoina ovat siinä, että he ovat liian paljon kiinnittäneet huomiotaan "korkeisiin", "parlamenttaarisiiin" kysymyksiin ja liian vähän työhön tehtaissa.

Venäläiset bolshevikit voittivat aikoinaan menshevikit siten, että he antoivat menshevikkien rauhassa niittää laakereitaan "konserttikokouksissa", parlamentin käytävillä j.n.e. ja tunkeutuivat itse joukkojen keskuuteen tehtaissa ja työpaikoilla, ja vuosikautia niin toimittuaan työläisten syvimpien kerrosten keskuudessa he valtasivat puolelleen työväenluokan enemmistön. Vähemmän puhetta siitä, että Saksan kommunistinen puolue on ainoa työväenpuolue; enemmän sitkeätä ja aikaa vievää työtä joukkojen keskuudessa. Ensin tehtaaseen ja työpaikalle, sieltä ammattiliittoon.

Ammattiliittotyön menestymiselle on välttämätöntä, että puolueen organisatorinen uudelleen järjestely, viimeisen puoluekokouksen hyväksymien organisatio-ohjeiden mukaisesti, mitä nopeimmin pannaan käytännössä toimeen. Puolueen oikeat sekä poliittiset että organisatoriset suuntaviivat sisältyvät siihen, että koko puolueen poliittis-organisatorisen työn painopiste siirretään tehtaisiin ja työpaikoille työtekevien joukkojen valloittamiseksi niissä.

Organisatorisessa uudelleen järjestelyssä on seuraavat tehtäväryhmät asetettava etualalle: 1. Puolue-elämän normalisoiminen ja demokratisoiminen, elävä yhteys puoluejohdon ja jäsenistön välillä kaikissa puolueen järjestöissä ja niiden kaikkien kautta. 2. Vakava ja ehdottomasti johdonmukainen uudelleenjärjestely tehdas- ja työpaikkasolujen pohjalla. 3. Kommunistisen vaikutuksen organisatorinen ulottaminen ja lujittaminen kaikkiin puolueettomiin työväenjärjestöihin, etupäässä ammattiliittoihin, mutta samalla myös uusiin, vasta muodostuviin proletariaatin joukkojärjestöihin.

Todella bolshevistisia, aloitekykyisiä ja käytännöllisesti toimivia puolueyhtymiä on nopeasti kehitettävä poikkeuksetta kaikissa työläisten järjestöissä, joissa kommunisteja on. Tä-

mä ei suinkaan rajoitu vain ammattiliittoihin, vaan ulottuu kaikkiin muihin puolueettomiin joukkojärjestöihin sekä jo oleviin että vasta syntyviin. Hyvän esimerkin uusista joukkojärjestöistä tarjoaa punaisten rintamataistelijain liitto, joka on syntynyt Saksan proletariaatin taistelukokemusten pohjalla. Tällaisten järjestöjen hyväkseen käyttäminen ammattiliittotyön vahvistamiseksi on puolueen taholta välttämätöntä.

Saksan kommunistipuolueen johdon monista puutteista ja virheistä ei suinkaan ole pienin sen täysin väärä politiikka Saksan kommunistiseen nuorisoliittoon. Nuorisoliiton jäsenmäärän vähyys ja sen muut vaikeudet johtuu suuremman määrän siitä, ettei puolue ole tehnyt melkein mitään nuorisoliiton auttamiseksi. Tämän lisäksi on nuorisoliitto itse puolueen kanssa ollut osallisena sen kaikissa virheissä. Sitä suurempi merkitys on sillä että nuorisox:ssä puoluekokouksessa avoimesti ja loppuun saakka puolusti Kominternin kantaa. Tämä on varma merkki siitä, että nuorisox jo omin avuin ilman puoluejohdon myötävaikutusta ja sen vastustuksesta huolimatta on astunut oikealle tielle. Senvuoksi olivat uhkaukset puoluejohdon edustajan taholta nuorisoxa kohtaan varsin sopimattomia. Puolueen täytyy ymmärtää, että työnuorison keskuudessa on yksi tärkeimpiä puolueen bolshevisoimisen edellytyksiä.

Maalais- ja kaupunkilaispikkuporvariston järjestöihin tulee puolueen myös kiinnittää huomionsa. Samalla on ryhdyttävä välttämättömiin toimiin leniniläisen talonpoikaisten politiikan todella käytäntöön viemiseksi Saksassa. Parlamenttityö on ennen kaikkea suoritettava meidän työmme menestymistä joukkojärjestöissä silmälläpitäen. Mitä kiinteimmän yhteistyön tulee vallita parlamenttiryhmiä ja kommunististen ryhmien välillä ammattiliitoissa y.m.

Puolueen tulee muistaa, että sen keskuudessa yhä edelleenkin on sekä oikeiston että äärimmäisen vasemmiston taholta uhkaava vaara. Mutta sitä ei poisteta mekaanisilla toimenpiteillä, vaan laajalla ja perusteellisella viimeistään puoluejäsentä, kaikkia puoluejärjestöjä ja soluja käsittävällä, puolueen toimesta tapahtuvalla, valistus- ja kasvatustyöllä. Kaikki virheet käytännön ja teorian aloilla voitetaan parhaiten siten, että puolueeseen syövytetään leniniläisyyden ja Kominternin perusteet ja että niitä sovelletaan Saksassa todella vallitseviin oloihin ja näistä oloista johtuviin puoluetehäviin.

7. Miksi on puolue juuri nyt ja nopeasti saatettava uudelle pohjalle? Monet puoluetoverit kysyivät miksi juuri nyt niin äkinäinen muutos on Saksan puolueen johdossa välttämätöntä. Itse asiassa tässä ei ole kysymystä "äkkiä" syntyneistä ristiriidoista tpk:n ja Ruth Fischerin ryhmän välillä. Kysymys on vastakohdista, jotka ovat olleet olemassa kuluneiden puolentoistavuoden aikana ja kehittyneet yhä pitemmälle, kunnes ne nyt ovat kärjistyneet sille asteelle, jota ei puolue eikä Komintern enää voi sallia. Usein on mainittua johtavaa ryhmää tpk:n taholta varoitettu. Mutta kaikki neuvot ja toverilliset varoitukset ovat jääneet tuloksettomiksi. Viimeiseen saakka on tpk. koettanut estää avoimen riidan syntymistä. Kasvattavan vaikutuksen ja toverillisen yhteistyön kautta on yritetty saada parannusta aikaan Ruth Fischerin—Maslowin ryhmässä. On tahdottu välttää kasaantuneiden ristiriitojen viemistä puolueen järjestöjen ja jäsenistön eteen, jotta ei puoluetta johtavalle vasemmistolle, jonka poliittisen linjan kanssa tpk. on usein ollut solidaarinen, valmistettaisiin vaikeuksia heidän raskaassa taistelusaan Saksan kommunistipuolueessa vallitsevia oikeistolaisia ja äärimmäisvasemmistolaisia virtauksia vastaan.

Mutta viimeinen puoluekokous on lopullisesti osoittanut, että tpk:n pönistukset ristiriitojen poistamiseksi normaalin yhteistyön kautta eivät menesty. Ruth Fischerin ja Maslowin hyökkäykset ovat tehneet välttämättömäksi kysymysten avoimen asettamisen koko Saksan puolueen jäsenistön eteen. Tämän välttämättömän askeleen ottamisen meille on tehnyt helpommaksi se, että itsessään Saksan puolueen vasemmiston keskuudessa on syntynyt voimakas oppositio toverien Ruth Fischerin—Maslowin systeemiä vastaan.

Nostakoot vihollisemme riemu-uvonnan. Pilkatkoot ja ivatkoot koko Saksan sosialipetturit ja porvaristo Saksan kommunistista puoluetta. Lenin on opettanut, että, kiinnittämättä huomiota viholliseen, on puolueemme, ainoan vallankumouksellisen proletariaatin etujoukon puolueen, virheet bolshevistisella avonaisuudella paljastettava. Ei yksikään puolue maailmassa kykene niin avoimesti ja loppuun saakka niin johdonmukaisesti puutteitaan tunnustamaan ja paljastamaan kuin kommunistinen puolue. Vain tämä on takeena siitä, että nämä virheet nopeasti ja lopullisesti voitetaan. Selittäkööt oikeistolaiset ja äärimmäisoikeistolaiset: "Vasemmisto on tehnyt vararikon." Oikeiston ja äärimmäisvasemmistolaisten huudoista välittämättä tulee Saksan kommunistinen puolue suljetuin rivein käymään eteenpäin. Ei Saksan puolueen vasemmisto ole tehnyt vararikkoo, ainoastaan muuttamat sen johtajat. Saksan puolueen vasemmisto ei ole ollut ennen, eikä ole nykyäänkään vain ryhmä yksityishenkilöitä. Sen suoritettavana on suuri historiallinen tehtävä. Se on ottanut oppia vuoden 1923 lokakuusta. Se on lyönyt brandlerilaisuuden. Se on yhdistänyt rikkoutuneen puolueen mitä vaikeimman kriisin hetkellä.

Lenin on meille opettanut, että jos avoimesti ja peräänantamattomasti ar-

vostelemme virheitämme koko työväenluokan edessä, olemme ne jo puoliksi voittaneet. VKP. on 25-vuotisen toimintansa aikana useammin kuin kerran — vapaana kaikesta pikkuporvarillisesta sentimentaalisuudesta ja omahyväisyydestä — paljastanut ja voittanut heikkoutensa. Saksan kommunistinen puolue tulee tätä esimerkkiä seuraamaan.

Päävika ei ole etsittävä pohjaltaan terveessä puolueen proletarisessa jäsenistössä, vaan sen johdon keskuudessa. Uuudet suuret tehtävät odottavat puoluetta. Tilanne ei kehity meitä vastaan, vaan meidän puolestamme. Jo muutamien kuukausien aikana on luokkataistelua Saksassa ollut nousemassa. Kun vaan puolue ottaa ajanmerkit varteen, kun se vaan luottaa itseensä, o-

miin voimiinsa, Kommuniseen Internationaliseen, Saksan työväenluokan voittamattomaan voimaan — voi se voittaa kriisin ja johtaa Saksan proletariaatin voittoon. Ja varmuudella.

Alkuperäisen kirjeen ovat Kominternin Toimeenpanevan Komitean puolesta allekirjoittaneet: Sinovjev, Buharin, Manuilski, Pjatnitzki ja Losovski (Neuvostoliitosta); Jakob (Ranskasta); Brown (Englannista); Kuusinen (Suomesta); Scheflo (Norjasta); Kilbom (Ruotsista); Kolarov (Bulgariasta); Bosckovitsh (Jugoslaviasta); Katajama (Japanista); Roy (Intiasta); Mitzkevitsh (Liettuasta); sekä Saksan Kommunistisen puolueen puolesta: Thölmann, Ruth Fischer, Dengel, Schwan, Schneller, Scher, Kühne, Strötzel ja Heinz Neumann.

Vuosi 1905 Suomessa

(Jatkoa edelliseen numeroon)

Lakkoviikko Helsingissä

Tapahtumain kulku oli lyhyesti seuraava: jo lokak. 26—27 p. olivat eräät työväen järjestöt Helsingissä lähettäneet ruotsinkielisen työväenlehden toimittajan K. Nymanin Viipuriin vaikuttamaan Viipurin—Pietarin rataosan rautatieläisiin, yhtyä venäläisten tovereittensa taisteluun. Lokak. 28 p. lähetettiin Helsingistä paheksumissähkösanoma Pietariin suomalaisille rautatieläisille. Seuraavana päivänä vaati tamperelainen n. 10 tuhatta työläistä käsittävä kokous sähkösanomateitse Pietarin suomalaisia rautatieläisiä täyttämään velvollisuutensa. Samanlaisen kehotuksen lähetti suuri kokous Helsingistä. Ylioppilaitten 700-henkinen kokous samoin. Lokak. 29 p. pidettiin Helsingissä perustuslaillisten kokous, joka vaati: 1. laittomien olojen peruuttamista, 2. laittomien virkamiesten eroittamista ja 3. valtiopäiväin koollekutsumista.

Marrask. 30 p. tulee tieto, että rautatie on lakossa Viipuriin asti. Klo 1 kokoontuu Helsingin työväki työväentalon pihalle, Yrjön-

katu 27, mutta se osottautui aivan liian ah-
taaksi. Siirrytään Rautatien torille. Johtajana Matti Kurikka. Kokous lausui sydämellisen kannatuksensa Venäjän kansn vapaustai-
telulle ja päätti kehoittaa Suomen työväkeä yleislakkoon. Illalla oli perustuslaillisten delegatsioonin ja työväen lakkokomitean kokous. Työväen edustajat ilmoittivat hyväksyvänsä perustuslaillisten vaatimukset 1 ja 2, mutta säätyeduskunnan sijaan vaadittiin kansalliskokousta. Tampereella ensimmäisenä Viipurin jälkeen pannaan toimeen rautatielakko, pysäytetään junat ja asetetaan lakkokomitea. Lakko leviää ympäri maan.

Tiistai marrask. 31 p. Helsingin lehdet ilmestyivät ilman sensuuria. Joku lehti on kyllä lähetetty sensuurille, mutta ei jätetty pois sensorin pyyhkimä kirjoituksia. — Suomessa tulee tunnetuksi tsaarin manifesti lokak. 17 (30) p:ltä. Työväki panee toimeen lakkoa ympäri kaupungin. Virastot ja koulut yhtyvät lakkoon. Venäläiset koululaiset veljeilevät suomalaisten ja ruotsalaisten kanssa. Toim. Nyman selostaa Aleksanteri II:n pat-

saalla koulunuorisolle, mikä mies tämä tsaari oli, jotta ne eivät hänen muistoaan kunnioittaisi. Poliisit pitävät kokouksen ja päättävät yhtyä lakkoon. Työväki tervehtii sitä, vaikka ymmärretäänkin, että poliisien joukossa on suurin osa sortovalan käytreitä. Perustuslailliset syyttävät työväkeä veljeilemisestä bobrikovilaisten kanssa. — Juutalaiset esittävät toivomuksen, että saisivat kansalaisoikeudet Suomessa. Työväki kannatti vaatimusta. Keskuslakkokomitea asettaa eri osastoja: painoasiain osasto, kauppa- ja teollisuusosasto, avustuskomitea y.m. Aktiivinen vastustuspuolue yhtyy työväen vallankumoukselliseen kansalliskokousvaatimukseen. Lakkokomitea säättää ohjeita elintarpeiden kaupasta (ettei hintoja saa korottaa), määrää, ettei vuokria saa korottaa j.n.e.

Marrask. 1 p. muodostuu työväen kansalliskaarti valvomaan järjestystä. Valtuustolta päätetään vaatia rahaa järjestyksen pitoa varten. Erityiset "raittiuuden valvojat" pitävät silmällä, ettei väkijuomia kaupata, ja sulkevat haurespesät. Kansalliskaartilaisilla, joihin ylioppilaidenkin järjestysjoukko lukeutuu, on ensin käsivarressa valkoiset nauhat, mutta työväki ottaa sen tilalle punaisen. Työväki alkaa myös nimittää kaartiaan punakaartiksi ja koettavat punakaartilaiset saada käsiinsä aseita, joita tietävät porvarien hankkineen. Kun tulee tieto, että Tuusulasta on tulossa tykistöä kaupunkiin, aiotaan räjäyttää Vantaanjoen silta, vaikka se sitten jää tekemättä. Sähkösanomalaitoksen kanssa syntyy rettelö: se on Venäjän valtion laitos, jossa palvelee suomalaisia. Kieltäytyvät alistumasta työväen kontrolliin. Laitos suljetaan joksikin aikaa. — Perustuslailliselta säädydelegationilta pyytää kenraalikuvernööri ehdotusta manifestiksi. Työväen lähetystö: Kurikka, kansalliskaartin päälliköksi tullut kapteeni Kock, ja työmies Hellsten käyvät kenraalikuvernööri Obolenskin luona selittäen, että työväki ei hyväksy säätyvaltiopäivien kokoontumista. Suomettarelaiset ehdottavat työväelle, että se tyytyisi "lailliseen kansalliskokoukseen", s.o. hyväksyisivät säätykokouksen, joka luovuttaisi valtuutensa kansalliskokoukselle. Helsingin venäläisille selitetään julistuksessa työväen

tarkoituksia. Lakkokomitea panee vastalauseensa sitä vastaan, että porvarisvaltuusto yrittää sekaantua järjestyksen valvontaan. Tampereelta tulee lähetystö tuoden "Punaisen julistuksen" ja tiedon että Tampereen ja Porin perustuslailliset ovat sen hyväksyneet. Taiteilijat julkaisevat julistuksen, jossa ilmoittavat yhtyvänsä tähän julistukseen. Perustuslaillisten ja suomettarelaisen manifestiehdotukset läheletään luotsilaivalla Pietariin. Huhu että 2,000 Tampereen työmiestä aikoo anastaa junan ja tulla Helsinkiin, aiheuttaa kenraalikuvernöörin ilmoittamaan, että siinä tapauksessa puuttuisi sotaväki asiaan. Eräiden julkisten rakennusten katolle ilmestyi punainen lippu, jossa Suomen vaakunan keltainen leijona. Senaatintorille kokoontuneesta kansankokouksesta lähtee aktivistinen lähetystö A. Mörnen johdolla kenraalikuvernöörin luo. Räikein sanoin esitti se kokoontuneen kansan nimessä kenraalikuvernöörille eromisvaatimuksen, samoin senaatille. Kenraalikuvernööri lupasikin pyytää eronsa, niin myös senaatti. Asiasta aiheutui jälkiselvityksiä, kun työväen lakkojohdon eräät jäsenet selittivät, että aktivistinen lähetystö ei ollut järjestyneen työväen valtuuttama. Asiallisesti oli työväki kuitenkin hyväksynyt samat vaatimukset. Perustuslaillisten kutsumassa kokouksessa esiintyvät työläiset vaatimuksiin. Intelligentti anarkisti Jean Boldt esiintyy erittäin räikeästi. Kokous hyväksyy yleisen äänioikeuden, mutta pysyy vaatimuksessaan että säätyeduskunta on kutsuttava kokoon. Perustuslaillisten lähetystö käy kenraalikuvernöörin luona, joka lupaa pyytää eronsa. Suomettarelaiset myöntävät että heidän on vetäydyttävä syrjään") Työväki ottaa haltuunsa poliisiaseman. Rautatieläiset järjestävät lakkojohdon, puheenjohtajana konduktööri Grönholm-Jalo, joka 1918 tuomittiin kuolemaan, mutta armahdettiin kansainvälisen protestiliikkeen vaikutuksesta. Rautatieläisten keskuudessa kärjistyy virkamiesten ja palveluskunnan väli teräväksi.

) Perustuslaillinen historioitsija kehuu kuitenkin, että "vanha-suomalaisten ja perustuslaillisten kesken ei tapahtunut mitään riitaisuuksia niin kauan kun lakko kesti".

Marrask. 2 p. "Poissa oli korkea isänmaallinen tunnelma — — —" Näin alkaa selostuksensa tästä päivästä S. Roos kirjassaan "Suomen Kansallislakko". Proletaarisella kielellä merkitsee tämä sitä, että herrat olivat huomanneet, ettei työväki suostu kulkemaan heidän talutusnuorassaan. Suurlakon alkaessa koetti yläluokka selittää sen "kansallislakoksi" ja päästä sen johtoon, tai ainakin saada siihen riittävän vaikutuksen. Mutta se ei onnistunut. Työväen mieliala kävikin nyt tunti tunnilta yhä vallankumouksellisemmaksi. Se purkautuu niin voimakkaana perustuslaillisten kutsumassa kokouksessa, että nämä katsoivat viisaimmaksi lopettaa koko kokouksen. Kaupunkiin jääneet ulkomaalaiset käyivät levottomiksi ja vaativat kiihkeästi pois pääsyä. Tampereen julistuskirja esitetään työväen kokouksessa, vaikkakaan ei vielä hyväksyttäväksi. Työväki julistaa vaativansa kansalaisvapauksia, bobrikovilaisen järjestelmän kätyrien erottamista ja kansalliskokousta, joka järjestäisi suhteet Venäjän sikäläisen kansaneduskunnan kanssa.

Marrask. 3 p. Työväen mielenilmaukset porvarillisia vastaan käyvät yhä räikeämmiksi. Kurikka, joka jo on ollut erossa varsinaisesta johdosta, eroaa nyt lakkokomiteasta, koska on "laillisten muotojen noudattamisen" kannalla, ja yhtyy suomettarelaiten "laillisen kansalliskokouksen" vaatimukseen. Punainen julistus hyväksytään. Aktivistipuolue yhtyy siihen. Venäläiset pitävät kokouksen, jossa lausuvat käsityksensä, että "mikään vaara ei uhkaa venäläistä yhteiskuntaa suomalaisen yhteiskunnan puolelta". Kokous lausuu kunnioituksensa Suomen kansan vapausliikettä kohtaan ja pyytää venäläisille pääsyä kansalliskaartiin. On sitä mieltä ettei venäläisten puolelta pitäisi sekaantua suomalaisten asioihin. Porvareita pelottaa huhu, että työväki hankkii aseita. Pidetään maan kaikista osista kokoontuneitten rautatieläisten kokous, jonka eräs porvarillinen kirjeenvaihtaja sanoo muistuttaneen Ranskan vallankumouksen hurjimpia aikoja. Kokous hyväksyy punaisen julistuksen. — Kenraalikuvernööri siirtyi panssarilaiva Slavalle.

Marrask. 4 p. Hurjia huhuja sotaväen sekaantumisesta on liikkeellä. Kapteeni Kock,

jota porvarilliset ahdistavat luopumaan väliaikaisen hallituksen vaalista, käy kenraali Saltan, sotaväen komentajan puheilla. Kenraali Presthentsov selittää hänelle, ettei hän tiedä sotaväen sekaantumisesta. Lakon johto välttää konfliktin selittämällä, että hallituslistaa esitetään hallitsijan vahvistettavaksi. Sen jälkeen toimitetaan vaali Rautatietorilla. Valitaan 24 ehdokasta joista 8 sosialidemokraattia, 9 nuorsuomalaista, 4 ruotsalaista ja 3 suomettarelaista. — Illan suussa tuo luotsilaiva tsaarin manifestin Pietarista. Kenraalikuvernööri kutsuu puolueitten edustajat Slavalle. Porvarillisten juonittelujen kautta jäävät työväen edustajat pois. He tapaavat yöllä Obolenskin, joka saa kuulla laajoja selostuksia ja koetti selvittää lähetystöstä diplomaattisella. Ei antanut vakuutusta, ettei sekaantuisi Suomen työväen ja porvarien asioihin. Tämän jälkeen, aamuyöllä, päättää lakkokomitea että lakko lopetetaan seuraavana päivänä klo 2.

Marrask. 5 p. Tsaarin manifesti päätetään promulgeerata. Perustuslailliset levittävät lentolehtisiä, että "Suomen kansan hartaimmat toiveet ovat täytetyt". Lakon johto ilmoittaa, että tämä on valhe. Porvaristo yrittää särkeä lakon avaamalla kauppojaan. Työväki estää. Kaupungin valtuuston nimittämä poliisimestari, kapteeni Theslöf johtaa ylioppilaskaartiin punakaartiin vastaan, mutta kapteeni Kock estää yhteentörmäyksen. Valtavassa työväen kokouksessa tulkitaan työväen suuttumusta, mutta päätetään lopettaa lakko.

Tämän kirjoittaja oli edellisenä yönä päässyt ylim. junalla Helsinkiin Tampereelta. Riihimäen asema oli sotaväen hallussa ja suuret leiritulet loimusivat yössä. Eivät estäneet matkaa. Helsingin poliisikamarissa selitti kapteeni Kock, että lakko olisi ollut jo aikaisemmin lopetettava. Hän ei voi enää vastata tilanteesta. Suurlakkokomiteassa yrittivät eräät Tampereen julistuksen tuojat esiintyä periaateratsastajina, mutta kokous selitti yksimielisesti, että lakko täytyy lopettaa. Laadittiin julistus, jossa selitettiin työväelle, miksi voimat eivät riitä sen jatkamiseen, sen jälkeen kun porvarilliset olivat saaneet tsaarille vielä uskollisen väkivaltakoneiston puo-

lelleen. — Samana päivänä tuli luoksemme venäläisiä tovereita kassamme keskustelemaan mukana tov. Lenin. Haastateltuaan meidät tarkas' yksityiskohtia myöten, oli hän sitten jälkeen päin lausunut Suomen työväenliikkeen johtajista: "Eivät ole tosi sosialidemokraatteja".

Lakko maaseudulla

Suomen suurimmassa teollisuuskaupungissa, Tampereella, alkoi lakko — sen jälkeen kun edellisinä päivinä oli pidetty valtavia mielenosoituskokouksia — siten että pikkulapuilla kokoonkutsuttu työväki tuli tulvien katujen täydeltä ja ensimmäiseksi keskeytti rautatieliikenteen. Sitten marssittiin työväentalolle, matkalla repien venäläisiä lippuja, joita keisarillisen juhlan takia oli eräitten virastojen seinissä. Perillä täydennettiin rautatieasemalla valittua lakkokomiteaa ottamalla mukaan naisten edustajat. Laulettiin Internationale, joka vasta juuri oli suomennettu, siten että joka värssy ensin kuuluvalla äänellä luettiin joukolle, joka sitten sen lauloi.

Toisena aamuna kokoonnuttiin torille, josta jakaannuttiin eri tehtaita sulkemaan. Muutamassa tunnissa oli koko kaupunki lakossa. Santarmit vangittiin ja lähetettiin myöhemmin Hämeenlinnaan. Kaksi kertaa päivässä kokoonnuttiin kuulemaan suurlakkokomitean ilmoituksia ja päättämään asioista. Niin voimakas oli kansan mieliala, että perustuslaillisten kokous yhtyi työväen vaatimuksiin. Yhteistoiminta pidettiin yllä siten, että kummallakin oli eri komiteansa, jotka neuvottelivat yhteisistä asioista kahden valitun kautta. — Työväki oli erittäin epäluuloinen ja vihamielinen porvarillisia vastaan, joista osa oli kauhun vallassa. Osa taas ihaili työväen kykyä järjestää asiat. Järjestys ja asiain hoito olivatkin mallikelpoiset — kaupungissahan ei ollut venäläistä sotaväkeä ja vallankumous muodostui siten idylliseksi kokousparaatiksi.

Kerran levisi kyllä huhu, että Hämeenlinnasta on tulossa 200 kasakkaa. Ne päätettiin ottaa vastaan taistelulla — miltei paljain kourin! Annettiinpa maaseudulle määräys Kaivannon sillalla estää kasakoitten pääsy

eteenpäin. Viikon lopulla keskeytettiin lakko kahdeksi päiväksi, kun ei saatu tietoja Helsingistä, jotta työväki voisi varustautua pitemmänkin lakon varalta. Maanantaina 6 p. alkoi lakko uudelleen, mutta keskeytettiin pian. Työväen ja porvariston välit kärjistyivät varsinkin sen jälkeen, kun porvarilliset, saatuaan tietoja ja ohjeita Helsingistä, perääntyivät ennen ottamaltaan kannalta.

Marrask. 1 p. hyväksyttiin kuuluisa "Julistuskirja Suomen kansalle", jossa vaadittiin venäläistä virkavaltaa pokkuroivia matelijoita erotettaviksi hallituksesta ja tilalle valittavaksi väliaikainen hallitus, joka kutsuisi kokoon kansalliskokouksen. Julistuksessa lausuttiin myös:

"Me kunnioitamme ja rakastamme Venäjän jaloa kansaa, vaikka sydämemme pohjosta vihaammekin sitä saastaista virkavaltaisuutta, joka viime vuosina on tässä maassa venäläisyyttä edustanut. Meillä ei ole mitään erityistä halua irtaantua suuresta Venäjästä, jos vain saamme takeet siitä, että Venäjän kansan parhaimmat ainekset ottavat Venäjän valtakunnan hallituksen käsiinsä, ja jos ei tapausten kulku tee tuollaista irtaantumista välttämättömäksi. Mutta kaikessa tapauksessa me vaadimme, että Suomi, vaikka se pysyykin Venäjän irroitattomana osana, tunnustetaan erityiseksi valtioksi täydellisellä itsehallinto- ja lainsäädäntö-oikeudella".

Tämä julistus se Helsingissä sai aikaan sen jännittyneen tilanteen, josta olemme kertoneet. Siinä julisti työväki Suomen itsenäisyyttä — 20 vuotta sitten, jolloin Suomen herrat nuolivat tsaarin saappaita.

Tampereen lakkokomitea vaikutti ympäröiyään maaseutuun siten, että se lähetti nuoria miehiä koko alueen kuntiin levittämään vallankumouksen sanomaa. Nämä panivat toimeen vallankumouksen niillä seuduilla mihin tulivat nostattaen köyhän kansan vaatimaan oikeuksiaan ja järjestymään.

Suomen muilla seuduilla tapahtui samantapaista. Toisin paikoin oli sos.-dem. johto täydessä yhteistoiminnassa perustuslaillisten kanssa, mikä aiheutti epäluuloa ja protesteja työväen puolelta. Kaikkialla antoi lakko sy-

säyksen valtavalle kansanliikkeelle. Suomen sos.-dem. puolue tuli 1907 vaaleissa maan suurimmaksi puolueeksi, joka sai 40 pros. edustajapaikoista.

Suurlakon jälkeen

Ennen kuulumaton poliittinen herääminen kulki nyt yli Suomen niemen. Kaikkialla nousivat teollisuustyöläiset, ammattilaiset, maatyöläiset, työläisainekset ja epäitsenäiset maanviljelijät vaatimaan valtiollisia oikeuksia ja taloudellisia uudistuksia. Talonpoikaistokin tunsu suurta sympatiaa työväenliikettä kohtaan ja kannatti sen demokraattisia vaatimuksia. Työväen yhdistyksiä perustettiin, ilmeni lakkoja, joihin porvaristo — taituttuaan pikkumyönnytyksiin — muutamin paikoin vastasi suluilla. Punakaarteja perustettiin ja vallankumouksellinen liike levisi työväen keskuudessa.

Sos.-dem. puolue piti puoluekokouksen, jossa vielä ilmeni ehdotus, että pitäisi ottaa osaa porvarissäädyn vaaleihin. Tämä kompromissikanta hylättiin kuitenkin jyrkästi. Turkulainen puoluejohto, joka oli menettänyt kaiken luottamuksensa, erosi ja uusi valittiin Helsinkiin. Sen tehtäväksi tuli järjestää organisatoorisesti koko nyt kuohuva kumousliike. Työväki perusti lehtiä miltei kaikkiin kaupunkeihin, ammatillinen liike sai ennen tuntemattoman vauhdin. Sos.-dem. puolue, johon ennen lakkoa oli kuulunut n. 15,000 jäsentä, paisui talvella 100,000:seksi.

Hallituksen päämieheksi tuli perustuslaillisten johtaja Leo Mechelin ja suostui hallitukseen menemään sos.-dem. turkulaisen puoluehallinnon sihteeri J. K. Kari. Vaikka

puolekokouksessa oli tästä jo huhuja, onnistui vanha puoluejohto estämään kysymyksen esilletulon puoluekokouksessa eikä uusi puoluejohtokaan ottanut varmaa kantaa tässä asiassa. Työväen mieliala jyrkkeni kuitenkin yhä ja uutta suurlakkoa valmistettiin "lahtareita" vastaan, jolla nimityksellä tästä lähtien taantumuksellisia porvareita nimitettiin.

Vuoden viimeisenä päivänä — niinä aikoina kun Moskovan taistelujen roihut julistivat maailmalle proletariaatin tietoisinta vallankumoustahtoa — kokoontuivat Suomen työtätekevän kansan edustajat koko maasta Helsinkiin neuvottelemaan uuden suurlakon toimeenpanotavoista ja yhdessä Helsingin työväen kanssa antamaan säädyille "viimeisen varoituksen". Seurasi levoton talvi ja toukokuun lopulla hyväksyivät säädyt yksikamarisen eduskunnan yleisen äänioikeuden pohjalla. Sen lukuisia epäkansanvaltaisuuksia vastaan kokoontui työväki panemaan vastalauseensa, mutta voimasuhteitten silloisina ollen — olihan Venäjällä taantumus noususaan — ei siitä voinut tulla muuta kuin periaatteellinen mielenilmaus.

Kesällä 1906 joutui Suomen työväki vielä kerran väkivaltaisen vallankumoustaistelun kysymyksen eteen — Viaporin kapinan aikana, johon muutama sata punakaartilaisista otti aktiivisesti osaa Helsingin työväen ollessa lakossa ja jännityksellä odottaessa tietoja Pietarista. Tällöinkin väitettiin avoimen yhteentörmäyksen verinen leikki ja Suomen työväki jäi vaille sitä kokemusta, ja myös vaille vallankumouksellista, bolshevistista puoluetta.

— **Kommunistisen Internationaalen V:n kongressin päätöksiä**, sisältää 65 suurikoista sivua ja maksaa 65 kop. Kirjassa esitetään kongressin päätökset: Toimeenpanevan komitean selostuksen johdosta, maailmantalouden tilasta (lyhennettynä), taktiikan kysymyksistä, Kommunistisen Internationaalen säännöt, taktiikka ammatillisessa liikkeessä (lyhennettynä), Kominternin ja sen osastojen propagandatoiminnasta (ly-

hennettynä). Tähän kirjaan — Kominternin V:n kongressin päätöksiin — tutustuminen on jokaisen kommunistin ja aikaansa sekä luokkataistelun kulkua seuraavan työläisen välttämätön tehtävä. Se antaa yhteenvedon Kominternin puolueitten toiminnasta ja luokkataistelun edessä olevista tehtävistä. Siksi on jokaisen työtätekevän varattava kirja kirjastoonsa ja siihen perinpohjin tutustuttava. — K. M. E.

Tieteen juhla Neuvostovallassa

KULUVAN syyskuun aikana vietettiin Neuvostovallassa tieteen juhla: juhlittiin v. 1725 perustetun Venäjän Tiedekatemian 200-vuotisen muiston kunniaksi. Vieraina satoja tieteen edustajia maapallon eri puolilta. Juhlaistuntoja, konsertteja, näytäntöjä, retkeilyä tieteellisiin laitoksiin.

Venäjän Tiedekatemian kaksi vuosisataa elänyt laitos julistettiin Neuvostovaltojen Liiton Toimeenpanevan Keskuskomitean päätöksellä Neuvostovaltojen Liiton Tiedekate m i a k s i, mikä takaa sen tulevalle työlle laajan ja vakavaraisen perustan.

Akatemialla on sen viimeisestä vaikeasta vuosikymmenestä huolimatta tieteen kentällä lukuisia huomattavia laitoksia ja retkikuntia. Laitoksista maailman kiinteän huomion esineenä korkeamman hermotoiminnan tutkimuslaitos Leningradissa. Retkikuntia tällä kertaa toiminnassa toista kymmentä. Niistä huomattavia Pohjois-Jäämeren, pohjois-Siperian, Kaukaisen Idän, Altain vuoriston, eteläisen Keski-Aasian maaperän, Kaukaasian vuoriseutujen tutkimusretkikunnat. Näillä tieteen monia eri aloja rikastuttavia tuloksia.

Eräs juhlien kohokohtia oli Leningradin neuvoston juhlaistunto syyskuun 9 päivänä ja toveri Sinovjevin puhe siinä.

Istunnon oli määrä alkaa kello 2. Jo kahta käydessä oli pääsylipuilla varustettua väkeä jonossa Uritskin (ent. Taurian) palatsin valtavassa pylväikössä. Kello kaksi täyttyi suurin osa salin permannon sadoista paikoista ja entiset hallituksen aitiot ulkomaisista vieraista. Siinä Idän ja Lännen edustajia, nuorempaa polvea ja tieteen kentällä harmaantuneita, elämänsä iltaan ehtineitä uurastajia.

Vähän yli 2 saapuu toveri Sinovjev, näköjään erittäin pirteänä. Kätten lyönti kajahti tervehdykseksi. Monet vieraista näkivät nyt ensi kerran tuon "hirveän" bolsheviikin, kaiken maailman sinovjev-kirjeiden kirjottelijan. Hän saa puhevuoron.

"Työ ja tiede vapauttavat ihmiskunnan" — se oli hänen puheensa aiheena. Aluksi lausui hän tervehdyksen Leningradin neuvostolta, ensimmäiseltä työväen vallankumouksen kaupungilta ja proletariaatin diktatuurin neuvostolta, kaupungilta, joka historialta on kunnialla ansainnut oikeuden tulla nimitetyksi aikansa suurimman miehen, Vladimir Iljitsh Leninin nimellä.

Paljon on Leningrad nähnyt Tiedekatemian 200-vuotisen elämän aikana. Täällä alkoi dekabristien liike, täällä Pietarin kaduilla julkisesti teloitettiin sellaisia miehiä kuin Tshernishevski. Täällä työväki ensimmäisenä kohotti vallankumouksen lipun v. 1905 ja täällä myös suoritettiin v. 1917 kaksi vallankumousta.

Eikä ainoastaan Leningrad, vaan erikoisesti tämä sali on nähnyt näkyjä. Se on nähnyt rajattoman yksinvallan ajan, porvariston ja kartanoherrain monarkian ajan, jolloin tässä salissa istui valtakunnan duuma. Se on nähnyt vallankumouksen ensimmäiset säkenet v. 1917, se näki viestin tuojat työväen ja talonpojan maasta kun työväen vallankumous alkoi voittaa. Se on nähnyt maapallon kaikilta kumulta kokoontuneiden vallankumouksellisten työläisten maailmankongresseja. Mutta ensi kerran näkee se seiniensä sisällä tällaisen kokouksen — työväenluokan ensimmäisen voittaneen vallankumouksen edustajat yhdessä koko maailman parhaiden tieteen edustajien, parhaiden tieteen työmiesten kanssa.

Useimmat sen neuvoston jäsenistä, jonka nimessä hän puhuu, kuuluvat

puolueeseen, jolla on täsmällinen, tieteen johtopäätöksiin perustuva ja tieteellisen tiedon horjumattomalle perustalle rakennettu ohjelma. Karl Marx oli suurin tieteen mies, eikä ainoastaan suurin vallankumouksellinen. Hänen keksinnöillään on tieteellisessä suhteessa vähintään yhtä suuri merkitys kuin suurimmilla "puhtaan tieteen" alalla tehdyillä keksinnöillä. Marxilaisuus ymmärtää, että suurella keksinnöllä millä tieteen alalla tahansa — astronomiassa, matematiikassa — on suuri merkitys. Suuri on merkitys professori Pavlovin tekemillä keksinnöillä. Mutta me pidämme, että myöskin Karl Marxin tekemillä keksinnöillä ihmisyyteiskunnan kehityksen laeista on vähintään yhtä mullistava merkitys.

Jo 80 vuotta sitten Karl Marx todisti, että luokkataistelu vie kiertämättömästi proletariaatin diktatuuriin ja että proletariaatin diktatuuri taas on siirtymisaste koko valtion, kaikkien väkivallan aseiden häviämiseen, hyppäys pakon valtakunnasta vapauden valtakuntaan. Harvat olivat ne, jotka silloin ottivat vakavasti tämän keksinnön. Nyt saa se vahvistuksen täällä, maassa, joka käsittää kuudennesosan maapallosta, ja tulee epäilemättä saamaan vahvistuksen koko maailmassa.

Oli kyllä silloinkin parhaita neroja, esim. Darwin, jotka ymmärsivät Marxin keksinnön suuren merkityksen. Nytkin vielä on tieteen miesten joukossa epäilemättä paljon niitä, jotka marxilaisuuden aatteisiin suhtautuvat rajattoman epäluuloisesti. Mutta olemme vakuutettuja siitä, että nyt, kun marxilaisuus on toiminnassa, nyt on aika, jona tieteen parhaiden miesten ja miljoonaisten työläismassain edustajain lähentyminen on käynyt välttämättömäksi. Eri teitä, erilaisista lähteistä vakuutuksensa saaneina nuo virtaukset epäilemättä risteytyvät vississä pisteessä ja siitä eteenpäin kulkevat tiukasti yhtyneinä.

Venäjän Kommunistisen puolueen, joka on asettanut tehtäväkseen näyt-

tää tietä uuteen tulevaisuuteen, ohjelmasta voitte lukea tällaiset sanat, joilla puolue määrittelee suhteensa tieteen: "Venäjän Kommunistinen puolue tukee kaikkia toimenpiteitä, jotka tähtäävät tieteen kehittämiseen, ja pyrkii niitä edelleen kehittämään ja luomaan suotuisat edellytykset maan tuotantovoimien kehittämiseksi". Emme tosin ole voineet tehdä puoltakaan siitä mikä on välttämätöntä kohottaaksemme tieteen kyllin korkealle ja parantaaksemme tieteen palvelijain aineellista asemaa. Nyt kun maan talous on alkanut nousta ja me alamme toteuttaa Loka-kuun vallankumouksen ohjelmaa, nyt tulemme tekemään monin verroin enemmän kuin tähän asti. Kuitenkin osottaa jo se, mitä olemme tehneet, että olemme täysin selvillä siitä että tieteen kehitys on tiukassa yhteydessä maamme ja koko ihmiskunnan tuotantovoimien kehityksen kanssa.

Engels oli aivan oikeassa, kun hän v. 1894 kirjeessään Starckenburgille lausui: "Jos on'kin siten, kuin te vakuuttatte, että tekniikka riippuu suuressa määrin tieteen tilasta, niin päinvastoin tiede on vielä enemmän riippuvainen tekniikan tilasta ja vaatimuksista. Jos yhteiskunnassa syntyy tekniikan vaatimuksia, niin siitä on ihmiskunnalle paljon enemmän hyötyä kuin kymmenestä yliopistosta. Koko hydrostaatiikan (Torricelli y.m.) toi esille tarve säädellä Italian vuorivirtojen putouksia 16—17 vuosisadalla, sähköstä aloimme tietää jotain järkevää vasta sitten kun oli keksitty mahdollisuus käyttää sitä tekniikassa" j.n.e.

On paljon erimielisyyksiä tieteen niiden työntekijäin, jotka ovat vallankumouksen puolesta, ja niiden työntekijäin välillä, jotka ovat vallankumousta vastaan. Jo Marx lausui, että saavuttaakseen tieteen siintävät huiput on vaivoia kauhistumatta kiivettävä sen vaikeita kivikkopolkuja. Ikävä kyllä eivät kaikki oppineet ole halukkaita sitä tekemään. Iso osa on etuoikeutettujen kerrosten moraalisisessa vankeudessa

eikä kykene nousemaan minkäänlaiseen korkeuteen. Marx sanoi alhaisiksi niitä ihmisiä, jotka asettavat tieteen palvelemaan tietelle vieraita etupyteitä. Jotkut vastasivat Marxille, että hänkin sovittaa tieteen palvelemaan joitakin ulkopuolisia etuja. Se ei ole totta. Sillä tieteellinen marxismi on omistettu palvelemaan massoja ja objektiivisesti ilmaisemaan tavattoman enemmistön etuja.

Toveri Sinovjev kehoittaa tieteen miehiä tarkoin tutkimaan yhteiskunnallisen kehityksen tiedettä ja avaamaan ihmiskunnalle sen oven, joka vie kapitalismin tuhoon. Lenin — aikamme suurin tiedemies — sanoi erään kerran että "tieteen miehet kokeilivat 605 lääkettä ennenkuin keksivät 606, poistaakseen sellaisen vitsauksen kuin syfilis on. Mutta eikö kapitalismi ole pahempi vitsaus kuin syfilis? Eiköhän tieteen miesten ja vallankumouksellisten pidä kärsivällisesti koettaa myöskin 606 tai jos tarvitaan 6000 keinoa vapauttaakseen ihmiskunnan kapitalismin ikeestä?"

Ajatus että proletariaatti vapauttaessaan itsensä vapauttaa myös ihmiskunnan alkaa syöpyä aivan erilaisilla paikoilla, erilaisen kannan omaaviin ihmisiin. "Daily Herald'in" elok 21 päivän numerossa esittää toveri Sinovjev otteen Trounsin piispan puheesta hengen miesten kokouksessa: "Ajattelen joskus, että nykvinen Venäjä pyrkii täyttämään kristillisen moraalin vaatimuksia, joita meillä ei täytetä. Mikä on tuotteiden jaossa kristillisempää: "jokaiselle tarpeidensa mukaan" vai "jokaiselle ahneutensa mukaan"? Edellinen on venäläinen periaate, kommunismin periaate, jälkimäinen on — meidän periaattemme". Näin tunkeutuu terve ajatus esiin joskus aivan odottamattomasta paikasta.

Me emme tietysti toteuta kristillistä moraalialia, sillä me olemme materialisteja. Mutta kun vihollistemmekin leirissä puhutaan aatteidemme eteväm-

myydestä, niin me sanomme: "historian myyrä kyntää hyvin".

Intialaisen professori Ramanin lausunnossa oli kirkkaita sanoja, kun hän lausui, ettei mikään voi pysäyttää sitä mikä on välttämätöntä. Sanoin itselleni, että vaikka hänellä onkin toisenlainen terminologia hän kiutenkin asiallisesti on lähellä Leninin henkeä.

Paljon on vielä sitä, mikä erottaa meidät tieteen uurastajista, mutta paljon on myöskin yhteistä meillä proletariaatin edustajilla ja tieteen uurastajilla.

Emme pyri yhteiseen ohjelmaan, mutta oletamme, että on kolme pykälää, joissa voisimme yhtyä:

1. Taistelu uusia sotia vastaan. Jokaiselle on selviö, että ihmiskunnalle vihamieliset voimat valmistevat jo uutta sotaa. Voimme me, vallankumouksellisen työväenliikkeen työntekijät, voimme me yhtyä tieteellisen leirin kanssa kukin omilla keinoillamme taistellaksemme uusia sotia vastaan? Minä luulen, että me voimme yhtyä. (Voimakkaita suosio-osoituksia.)

2. Ajattelen, että jokainen vakava tiedemies ymmärtää miten suunnatonta vahinkoa ihmiskunnalle aiheuttaa tuotannossa vallitseva anarkia, suunnitelman alkeidenkin puute taloudessa ja sen synnyttämät yhteentörmäykset ja kilpailu. Nyt on aineellisia rikkauksia kerääntynyt niin paljon, että on jo aika poistaa anarkia tuotannosta. On jo tullut aika, jolloin ihmiskunnan täytyy alkaa elää suunnitelman mukaan, vapautua sokeista sattumista ja vaistovaruudesta tuotannossa, etuoikeutettujen ryhmien yhteentörmäyksistä, jotka ehdottomasti vievät voitiin. Se joka suostuu kanssamme taistelemaan sotia vastaan, se ei voi olla taistele-matta anarkiaa vastaan tuotannossa. Luulen että me voimme kaikista eroavaisuuksistamme huolimatta yhtyä tässä trohden auttaaksemme ihmiskuntaa vapautumaan tuotannon anarkiasta ja

antaaksemme sysäyksen ihmiskunnan kulttuuristen ja aineellisten voimien kukoistukseen. (Voimakkaita suosionosoituksia.)

Kolmas pykälä, jossa voimme yhtyä, on tieteen liitto työn kanssa, työläismassojen kanssa. Voimmeko yhtyä vai emmekö? — kysyn tieteen työmiehiltä. Olen vakuutettu siitä että kaikki parhaat heistä vastaavat myönteisesti.

Toveri Sinovjev esitti otteen professori Timirjasevin ennen kuolemaansa pojalleen kirjottamasta kirjeestä, jossa tämä selittää, että bolshevikit tekevät työtä kansan hyväksi ja johtavat sen onnea kohden. Se oli ensi pääskynen tieteen maailmasta. Siitä on nyt kulu-
nut 8 vuotta. Työväen vallankumous on sen jälkeen voittanut kaikki esteet ja ryhtyy toteuttamaan ohjelmaansa: kohottamaan kansan kulttuuria ja hyvinvointia. Tiedämme että venäläiset tieteen miehet tulevat luoksemme eri teitä, joskus haavottaenkin meitä, mutta he tulevat kuitenkin lopulta samaan tulokseen kuin se mihin Timirjasev tuli.

Tiedämme että paljon on vielä teke-
mättä ja että paljon virheitä on taipa-
leellamme tehty, mutta työmme perusta
lepää tieteen parhailla tuloksilla. Tiemi-
me on ainoa oikea, mitään muuta tietä
ei ole. Tälle ristin tielle täytyy kaik-
kien kansojen astua.

Tov. Sinovjev kääntyy Leningradin tiedemiesten puoleen ja muistuttaa tuonnoisista raskaista vuosista, jolloin heidän oli vaikea puutetta kestää. Silloin oli meillä kylliksi objektiivisuutta ollaksemme asettumatta niiden tiedemiesten vihamiehiksi, jotka eivät halunneet ymmärtää meidän työtämme ja tulkitsivat kaikki aikomuksemme huonoin päin. Me ymmärsimme että kun aika kuluu, vuosi pari vierähtää, niin parhaat teistä ymmärtävät, että me olemme oikeassa, että työväenluokka ei valloita valtiovaltaa saadakseen etuoikeuksia, vaan voitollaan vapauttaakseen koko maailman.

Nyt päättyy suuren vallankumouksen alkulause ja sen varsinainen ohjelma alkaa. Nyt voimme todella ajatella ei ainoastaan vallankumouksen poliittisen, vaan myöskin taloudellisen puolen turvaamista. Ja vallankumouksen taloudellisen puolen turvaaminen merkitsee maamme kohottamista korkeammalle kuin ennen uskallettiin edes uneksia.

Käännymme tietemme uurastajien, läsnä olevien kansainvälisen tieteen edustajien puoleen pyynnöllä että he auttavat meitä tässä työssä. Me ajat-
telemme että teidän velvollisuutenne ja teidän moraalin oikeutenne on auttaa ensimmäistä vallankumousta nousemaan kulttuurissa kuulumattoman korkealle.

Näyttäkää että tiede ei enää näyttele porvariston rengin osaa, vaan kirkkaana soihtuna valaisee tien sorretulle ihmiskunnalle.

Puhe keskeytettiin useita kertoja suosionosoituksin ja sen loputtua oli läiske valtava. Laulettiin "Internationaale".

Sitten tervehtivät tieteen edustajat Leningradin neuvostoa ja entisen Venäjän nyt vapaita kansoja. Akateemikko Oldenburg huomautti että tiede on myös työtä.

Roman yliopiston professori Severi merkitsee kauniisti esitettyssä puheessaan Neuvostovaltan teollisuus- y.m. laitosten loistavan tilan. Selittää etteivät tieteelliset laitokset missään muual-
la ole niin loistavassa kunnossa kuin Neuvosto-Venäjällä.

Preussin tiedeakatemian professori Blank viittaa Neuvostovaltojen Liiton tyhjentyttömään energiaan ja vakuuttaa saksalaisten tiedemiesten antavan kaiken mahdollisen avun maan kohottamiseksi.

Professori Pellier, Ranskasta, sanoo, että erimielisyyksistä huolimatta hänkin voi hyväksyä tov. Sinovievin kolme kohtaa. Vakuuttaa että yleinen kieli löydetään.

Professori Thompson, Englannista, lausuu, että heidän matkansa Neuvostojen maahan oli askel koittavaan yhdistymiseen. Sanoi, että hän ei voi unohtaa työläistä, jonka näki kadulla alkeismatematiikka kädessä.

Professori Kolver toteaa, että toiset vasta opettelevat, kun venäläiset jo toteuttavat elämässä.

Erikoisella mielenkiinnolla kuunnellaan Tokion yliopiston, Japanista, prof. Jakusin, venäjänkielistä puhetta. Se erottuu kaikista toisista siinä, että hän puhuu proletariaatista. Lopettaa puheensa seuraavasti: "Olemme erittäin iloisia, jos nuori japanilainen tiede osaa tuottaa hyötyä ei ainoastaan Neuvostoliiton vaan koko maailman proletariaatin kulttuurin lujittamiseksi".

Voimakkaasti tervehdytyn Bombayn yliopiston prof. Kaman, Intia, kauniisti esitetyn puheen voimassa tuntui mahdettavan kansan edustaja. Hän kertoi hämmästyneensä Leningradin proletariaatin vuoksi, mutta vielä enemmän

nähdessänsä, minkä tavattoman tarmoon Neuvostovallan tiedemiehet omaavat.

Vieraiden tervehdykset päätti intialainen tieteen harmaantunut vanhus professori Modi toivoen, että venäjänkielisiä tieteellisiä tuotteita käännettäisiin intiankielille ja kustannettaisiin Intiassa. Professori Modi lopettaa: "Tulkoon siunaus akatemialle, suojelkoon jumala Leningradia, suojelkoon jumala Venäjää".

Tov. Jevdokimov päättäjäissanoisensa merkitsee sen suuren tyydytyksen, millä ulkolaisten vieraiden tervehdykset otettiin vastaan. Hän toivoo myös, että nämä juhlat osaltansa hajoittavat niitä valheita ja parjauksia, mitä ulkomailta vielä vihollisemme esittävät. Lopuksi lausui: "Terve työn ja tieteen harmonia".

Budennyin ratsumiesten marssin kevyessä rytmissä hajaantui tämä historiassa laatuaan ensimmäinen kokous.

T.

Puolueemme maaseutupolitiikan toteuttaminen

(«Bolshevikin» mukaan).

VIIHE vuoden on puolueettamme askarruttanut kysymykset, miten muokata ne muodot työläisten ja talonpoikaisten liittoa varten, jotka parhaiden vastaisivat saavutettua taloudellista ja poliittista kehitystasoa. Löydettävillä muodoilla olisi turvattava sekä talonpoikaiston aktiivisuuden suuntaaminen neuvostorakennustyöhön että puolueen kiinteä johto. Näin on demokratian laajentamiseksi ja syventämiseksi neuvostoissa, osuuskunnissa, koetettu kiinnittää köyhien ja keskivarakkaiden talonpoikien huomiosta yhteiskunnalliseen toimintaan.

Tämän yleisen suunnan merkityksen yhteydessä puolue asetti kysymyksen vanhojen työmuotojen muuttamisesta talonpoikaiston johtamisessa. Neuvos-

todemokratian laajeneminen ei salli jatkettavan sotakommunismien perinnäistapojen. Talonpoikaiston omintakeisuuden ja aloitteellisuuden kasvusta ei voi olla puhuttakaan, jos puolueen johtoa harjoitetaan ainoastaan käskyillä, painostuksella ja komennuksilla. Johdon heikentymistä ei saa tapahtua, mutta on se oleva joustavampi, sillä uudet tehtävät vaativat sitä. Käskyjen sijasta on käytettävä enemmän vakuuttamista, todisteita, esimerkkejä. Näillä keinoilla saadaan talonpoikaisto tietoisena seuraamaan puoluetta eikä vain mukautuen olemaan mukana.

Aloitteen tähän suuntaan teki noin vuosi sitten puolueen KK:n täysiistunto ja sen jälkeen sitä on täydennetty, viimeksi VKP:n XIV:ssä puoluekonfe-

renssissa. Tästä puolueen kurssista maaseututoiminnassa on keskusteltu ja kirjoitettu, ja kuluneen kesäkauden työssä sitä on erikoisemmin toessa koetettu noudattaa. On siis jo kokemustakin saatu. Nyt on tullut aika tarkistaa ja tutkia nämä kokemukset, että työ tulevaisuudessa tulisi kiinnostampää, systemaattisempää. Sillä ei uusi kurssi ole vain täpääinen näyte, vaan puolueen suunta "vakavasti ja pitkäksi aikaa".

Laajemmassa mitassa kokemusta tarkistetaan KKK:n jäsenten parhailaan suorittamassa neuvosto- ja puolueen tutkimuksessa. Mutta pinta-puolisellakin silmäyksellä voimme sanoa, että kehumiseen ei saavutuksemme tässä suhteessa anna aihetta. Liian paljon on vielä yleisiä päätöksiä ja agitatorisia puheita, ja liian vähän syventymistä kunkin paikkakunnan elinehtojen vaatimusten mukaan kysymykseen, mitä puoluevoimat voisivat tosiasiasa tehdä, mitä yleensä olisi tehtävä ja mitä ensi kädessä olisi tehtävä paikkakunnan olojen, talouden ja neuvostollisen elämän korjaamiseksi ja elvyttämiseksi. Entisten syvälle juurtuneiden tottumusten vuoksi on vaikeata muistaa ja käsittää tov. Leninin lausetta "politiikka on tiivistettyä taloutta". Niinpä ovat monet toverit pitäneet puolueen taloudellista puolta korostavaa kurssia vain ulko- ja sisäpoliittisten tekijäin aiheuttamana agitatorisena manööverinä ja epäilleet, että olisi kysettäkään vakavasta politiikasta. Muutamista se on ollut kovin rohkeaa. Tästä syystä erään ujestikomitean sihteeri vastasi kysymykseen, miten te käsittelitte KK:n lokakuun plenumin päätöksen: "me yksinkertaisesti päätimme olla käsittelemättä sitä, koska se osottautui liian rohkeaksi lääninkomitean edustajan lieventävänkin selostuksen jälkeen". Onhan entisiin tapoihin aivan lujaa luutumista ja yksi kaksi ei siis uudessakaan paljoa aikaan saada. Nyt

ei siis ole vielä aika laskea valmiita tuloksia, vaan sitä, miten vakavasti, syvällisesti, systemaattisesti alemmat puolueelimet suorittavat työtä puolueen osoittamaan suuntaan.

Muutamiiin uuden kurssin haittaamiin seikkoihin on kiinnitettävä nyt jo vakavaa huomiota. Ennen kaikkea siihen, että monilla paikoin neuvostodemokratiaa y.m. koskevat kysymykset käsitellään yleisesti ja muodollisesti, teoriasa. Monissa neuvostojen edustajakokouksissa tavataan tällaisia päätöksiä: "Kuultiin: neuvostorakenteesta. Päätettiin tervehtiä Neuvostovaltaa päiväjärjestyksessä olevan neuvostorakennustalon johdosta. Tällaisen päätöksen tekee kokous, jonka ennen kaikkea olisi pitänyt päättää, miten käytännössä toteutetaan "päiväjärjestyksessä olevat neuvostorakenteen" kysymykset oman kunnan alueella. Tällaista ylimalkaisuutta, muodollisuutta sairastaa koko koneisto lääninkomiteasta kyläjatsheikkaan saakka. Tähän vielä voidaan lisätä, että kyläjatsheikat pitävät suljettuja kokouksia jossakin paikassa, josta ei ole tiedotettu, johon seudun talonpoikien on vaikea tulla. On vakavasti parannettava tämä sairaus. Onjo aika lähteä asiaan paikkakunnan jokapäiväisten tarpeitten pohjalta. Esim. piirissä on vesivoimaa ja siinä on yksityisen hallussa mylly. Piirin talonpoikien keskinäisavun yhdistys ei toimi juuri mitään. Puoluevoimien velvollisuus on koettaa tällainen laitos saada talonpoikain keskinäisavun yhdistyksen haltuun. Tällaisia otteita varten on luetteloitava piirin toimelias väki, johon toimiessa voidaan nojata. Näin käytännöllisesti ja tosioisesti on kysymykset asetettava alimmissa asteissa ja tällaisten saavutusten perusteella on järjestöelimien arvosteltava tehtyä työtä. Muutoin ei paikalta liiakhdeta. Tällaista konk-

reettista ja käytännöllistä maaseudulla tehtävän työn käsittelyä vaaditaan nyt välttämättömästi, jotta valmistuttaisiin vilkastuttamaan tätä työtä uudella pohjalla syksyllä, jolloin talonpoika palaa peltotöistensä ja voi enemmän antautua yhteiskunnalliseen toimintaan.

*

On vielä kosketettava kysymystä järjestökoneiston alempien asteitten johtamisesta uusien työehtojen vallitessa sekä neuvosto- että puoluelinjalla: samalla tulee myös kosketeltua näiden linjojen keskinäistä yhteyttä.

Puolueen uuden kurssin menestys riippuu huomattavasti ellei ratkaisevasti siitä, missä määrin alempien asteitten toimitsijat selviytyvät uusista tehtävistä, voittavat vanhat "hallitsemisen" tottumukset ja osuvat oikeille teille neuvostodemokratian laajentamisessa ja muissa kysymyksissä. Tämän vuoksi henkilövalinta, ohjaus ja johto saavat ensi arvoisen merkityksen. Edellä jo puhuttiin siitä, miten puutteellista on puolueen politiikan tunteminen ja miten sitä ei osata alhaalla noudattaa. Tämä ymmärtämättömyys voidaan voittaa vain käyden alimman asteen työläisille asiallisesti ja käytännöllisesti avuksi ohjautessa ja neuvoessa maaseudun järjestöjä. Seuraavat esimerkit valaisuksi: Eräässä R.S. F.S.R:n keskeisessä läänissä KKK:n jäsen tov. Karavajev toteaa, että kuuden kuuk. kuluessa ei kunnan järjestöissä ollut käynyt yksikään ujestikomitean jäsen. Ei yhdelläkään jatsheikalla ollut kirjallisia ohjeita keinoista ja teistä puolueen perustehtävien toteuttamiseksi maaseudulla. Samoin

ei jatsheikkojen sihteerejä puolen vuoden kuluessa kutsuttu kertaakaan ujestikomiteaan selostukselle ja saamaan ohjeita puolueen tehtävien toteuttamisessa maaseudulla sekä työssensä tehtyjen puutteiden oikaisuksi ja virheiden korjaamiseksi.

Suomenkielisestä toimintapiiristä seuraavaa: Päätehtiin kesätyön aikana pitää muutamia esitelmiä erään kunnan talonpojille. Ukom antaa komenukset henkilöille. Volkom in on huollettava kokouksista neuvostolinjalla. Tiedotusta ei tapahdu ja kokouksia ei saada määrätyille päiville. Saman kuukauden kuluessa jokaisessa ajatellussa rajoonissa pidetään määräaikaiset rajoonikokoukset. Näistä ei tiedä Volkom, ei tiedusta sitä ispolkomilta, tai ei sekään näitä tiennyt. Näin selostajat menevät silloin, kun väkeä ei ole, eivätkä satu paikalle silloin, kun on väkirikas kokous. Mielenkiintokin on väessä parhain silloin, kun se on kokoonnutunut käsittelemään piirinsä jokapäiväisiä elinkysymyksiä. Tällaista tapahtuu silloin, kun puolue suorittaa vaikeinta ja tärkeintä käännettä maaseututyössä. Sellaisesta eristyneisyydestä, johdon puutteesta ja byrokraattisesta kysymysten asettamisesta on päästävä, sillä niissä piilee mitä suurin vaara puolueelle uusissa oloissa.

On kuitenkin tunnustettava, että asiat yleensä ovat paremmin. Mutta laajana vajavaisuutena on paperien, kiertokirjeellisen johdon ylipaino. Sitä vastoin juuri nyt enempi kuji koskaan ennen tarvitaan vahvistavaa elävää välitöntä paikkakuntain ohjausta. Ilman järjestelmällistä, katkeamatonta, elävää ohjausta ukomien ja ispolkomiin puolelta ja näiden ohjaus vuorostaan gubkomin ja gubispolkomin puolelta käy neuvostotyön

parantaminen liian hitaasti, päättelee tov. Magidov tutkittuaan maaseututyötä Pensan läänissä

*

"Katse maaseutua kohden" ei ole ainoastaan agitationi-tunnus, vaan se on tunnus, joka määrittelee politiikkamme suunnan. Se merkitsee myös sitä, että on välttämätöntä parantaa meidän talonpoikaistoa palvelevaa neuvostokoneistoamme. Tämä usein unohdetaan. Toistetaan hyviä ajatuksia liitosta talonpoikaiston kanssa ja talonpoikaiston tarpeiden huomaamisesta, mutta rinnan tämän kanssa maa- ja raha-asiain osastoissa sallitaan virkavaltaisuutta, sekavuutta, lahjomista j.n.e. Mitä talonpoika välittää näistä yleisistä kuniista puheista, kun hänen maa-, vero-, y.m. asiastaan ei neuvostossa tule selvää kuukausissa eikä vuosissa, ja muutamissa paikoissa ei neuvon, tiedon tai ohjeen saanti ole mahdollinen ilman "hyvitystä". Kaikki tämä merkitsee sitä, että on seurattava asioiden kulkua itsessään näissä laitoksissa eikä kabinetin "ihanasta etäisyydestä", vaan katsottava työtä paikan päällä ja kuunneltava, miten talonpojat sitä arvostelevat; näin juuritetaan laitoksista puutteet.

Tässä yhteydessä on muistettava alemman koneiston toimitsijain aineellista asemaa. Että se asema ei ole loistava, se tunnetaan. Mutta se huononee vielä sillä, että palkkaa ei saa vähääkään ajoissa. Nykyään on jo hylättävä siellä ätällä tavattava palkan maksun siirtäminen. Juuri tältä maksun useita kuukausia viipymisen pohjalta nousee monenlaista väärinkäytöstä ja rikoksiakin. Siis palkan aikanaan maksaminen on kiertämättä toteutettava, sillä ilman tätä ovat keskustelut neuvostokoneiston parantamisesta vain lörpöttelyä.

*

Paljon meillä puhutaan ja kirjoitetaan alemman koneiston kehnoudesta, vastuuttomuudesta, virkavaltaisuudes-

ta, väärnkäytöksistä j.n.e. Ja näiden todisteina on lukuisat oikeusjutut. Koe-tetaan keksiä hyviä keinoja näitä vastaan. Paras keino on kuitenkin neuvostodemokratian laajentaminen maaseudulla. Sen mukaan miten neuvostot enemmän kasvavat ja saavat lisävoimia talonpoikain toimivasta, aktiivista, ja käsittelevät paikallisia asioita eikä ainoastaan kansainvälistä tilannetta ja Dobrohimiä; sen mukaan, miten työtätekevän väestön yhteiskunnallinen tarkkailu vakiintuu vallan edustajiin nähden, väistyvät nuo puutteet. Näin rakentuu luja pohja neuvostokoneiston parantamiselle.

Tämän seikan todisteena on se, mikä parantava vaikutus on sanomalehtien maaseutukirjeenvaihtajilla. Siinä meillä on jo esillä julkinen kontrolli. Kirjeenvaihtajat osottelevat ja vetävät esille epäkohtia. Puoluejärjestöjemme on enemmän kuunneltava kirjeenvaihtajien ääntä ja syvennyttävä sitä tietä seutunsa oloihin.

Toisena, ei vähemmän tärkeänä aseena neuvostokoneiston parantamisessa on KK:n ja TTT:n tarkastus-elimet. Niiden heikkoutena on vielä se, että väestö ei niitä tunne, koska niillä ei ole ollut yhteyttä väestön kanssa. Niiden ensimmäisenä tehtävänä on siis yhteys talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa ja siihen nojaten koettaa juurruttaa pois byrokratismi ja muut vajavaisuudet neuvostokoneistosta.

*

Puolueen uudet päätökset eivät suinkaan tarkoita talonpoikaistoon kohdistettavan johdon heikentämistä. Päinvastoin on tehtävämmä sen lujittaminen. Tälle johdolle on kuitenkin saatava entistä joustavimmat muodot, jotka antavat mahdollisuuden vetää talonpoikaiston laajoja joukkoja sosialistiseen rakennustyöhön ja laajentaa ja syventää puolueen vaikutusta noihin joukkoihin.

Venäjän ammattiliikkeen alkuajoilta

SAMOIN kuin sinä maaperänä, josta nykyaikainen poliittinen työväenliike on kasvanut, on kapitalistinen taloudellinen kehitys, samoin on se myöskin ammattiyhdistysliikkeen pohjana. Kehityksen voimain suuntautuminen, työn ja pääoman välinen vastakkaisuus, on sen aiheuttanut. Mutta pitkiin aikoihin ei tiedetty, mihin tästä vastakkaisuudesta johtunut taistelu on viepä, mikä on sen lopputulos, s.o. mitä uutta tämä kahden vastakkaisen voiman esiintyminen on luova. Niinpä etsittiin kauan — toiset etsivät yhä vieläkin — tämän kysymyksen ratkaisua. Vain vallankumoukselliset marxilaiset, kommunistit, ovat sen johdantamukaisesti suorittaneet ja osoittaneet lopputuloksen — kommunistisen yhteiskunnan.

Miten tämän selvän suunnan löytäminen on saavutettu Venäjän työväen ammattiliiksessä?

Tov. Lenin kirjoittaa kirjasessaan "Mitä tehdä" työväen alkeisvoimaisen liikehtimisen alkamisesta ja sosialidemokraattisesta tietoisuudesta (Sos.-dem. senaikuisessa merkityksessä) seuraavasti:

"Huomautimme jo edellisessä luvussa, miten 90-luvun puolivälissä marxilaiset*opit olivat saaneet opiskelevan nuorison keskuudessa yleisesti suuren vallan. Samanlaisen yleisen luonteen

saivat samoihin aikoihin Pietarin kuuluisan 1886 vuoden teollisuussodan jälkeeseen puhjenneet työläisten lakot. Niiden leviäminen yli koko Venäjän todisti kyllin selvästi uudelleen nousevan kansanliikkeen laajuudesta, ja jos jo tällöin tahdotaan puhua "alkuisvoimista", niin silloin pitää juuri tämä lakoliike tunnustaa ennen kaikkea alkuisvoimaiseksi. Mutta on sentään eroakin alkuisvoimaisella. Lakkoja oli Venäjällä ollut 70- ja 60-luvulla (jopa XIX vuosisadan alkupuoliskollakin), ja olivat ne johtaneet alkuisvoimaisiin koneiden murskaamisiin j.n.e. Näihin kapinametakoihin verraten voidaan 90-luvun lakkoja jo nimittää "tietoisiksi" lakoiksi — siinä määrin suurimerkityksellinen oli se askel, jonka työväenliike näihin aikoihin oli astunut eteenpäin ... 19-luvun lakot osoittavat jo paljon selväpiirteistä tietoisuutta: esitetään määrättyjä vaatimuksia, laskeetaan edeltäpäin sopivin hetki, harkitaan tunnettuja tapauksia, muiden paikkakuntien antamia esimerkkejä j.n.e. Jos kapinametakat olivat yksinkertaisesti orjuutettujen yksinkertaista kapinoimista, niin nämä järjestelmälliset lakot ilmaisivat luokkataistelun alkua, mutta vain alkua. Tarkasti eriteltyinä olivat nämä lakot trade-unionistista taistelua, mutta eivät vielä sosialidemokraattista, ne osoittivat työläis-

Nämä uudet tehtävät asettavat suuria vaatimuksia puolueemme alimmille elimille. Sitä varten puolue vahvistaa niitä lähettämällä muutamia tuhansia jäseniänsä kaupungista maaseudulle. Olisi kuitenkin erehdys ajatella, että tässä riittäisi yksi, kaksi heittoa. Kysymys on asetettava toisin: on järjestelmällisesti tehtävä työtä maaseudun työntekijäin lajitteluksi

ja valistamiseksi. Sinne on lähetettävä lujia tovereita, jotka tuntevat maaseudun oloja ja pääsevät lähelle talonpoikaa, johtavat sitä uudella tavalla. Ainoastaan tällaisella järjestelmällisellä työllä meidän onnistuu vahvistaa alimpia elimiä ja auttaa niitä kohoamaan edessä olevien vaikeiden tehtävien tasalle.

T. Törmälä.

ten ja heidän isäntiensä välisen ristiriidan kasvamista, mutta työläisillä ei ollut eikä voinutkaan olla tietoisuutta omien etujensa ja koko senaikuisen poliittisen ja yhteiskunnallisen rakenteen välisestä sovittamattomasta vastakkaisuudesta, s.o. sosialidemokraattista tietoisuutta. Tässä mielessä 90-luvun lakot, huolimatta niiden suunnattomasta edistyksestä "kapinoimisiin" verraten, jäivät puhtaasti alkuisvoimaiseksi liikkeeksi.

Me sanoimme, ettei sosialidemokraattista tietoisuutta voinutkaan työläisillä olla. Se voitiin tuoda heihin vain ulkoapäin. Kaikkien maiden historia todistaa, että työväenluokka pelkästi omin voiminsa on kyennyt luomaan ainoastaan trade-unionistisen tietoisuuden, s.o. vakaumuksen, liittoihin yhdistymisen, isäntiä vastaan käydyt taistelut, sen tai tämän työnsuojelulain hallitukselta pakottamisen, välttämättömyydestä j.n.e. Sosialismin oppi taas kehittyi niistä filosofisista, historiallisista ja taloudellisista teorioista, joita ovat luoneet omistavien luokkien oppia saaneet edustajat, intelligentsia. Nykyaikaisen tieteellisen sosialismin perustajat Marx ja Engels kuuluivat itse yhteiskunnallisen asemansa perusteella porvarilliseen intelligentsiaan.

Näin kertoo tov. Lenin, miten Venäjällä kapitalistinen riisto ja orjuutus oli saattanut työväestön luonnonvoimain tapaisesti liikehtimään. Tehdasproletariaatin lukumäärä olikin vuosisadan loppuun mennessä seuraavasti kasvanut: v. 1861 oli teollisuuden palveluksessa 552,000 työläistä, v. 1881 771 tuhatta ja v. 1897 jo 10 miljoonaa. Mutta samalla osoittaa tov. Lenin, että työväen liikehtimisen lisäksi tarvittiin vielä vallankumouksellisen sosialismin teoriaa, jotta olisi päästy päämäärästään tietoiseen, tulokselliseen toimintaan, päästy trade-unionistista eli anglosaksilaista työväenliikettä pitemmälle.

Edellä siteerattu Leninin kirjoituksen kohta sisältää jo sen ajatuksen, joka oli Leninillä lähtökohtana n.s. ekonomisteja vastaan käymässä taistelussa. Ekonomistit hylkäsivät kaikesta poliittisesta toiminnasta, siis kielsivät puolueenkin merkityksen, ja kehoittivat työväestöä pysymään vain jokapäiväisten taloudellisten kysymysten alalla. Esimerkiksi 5 kopeekan palkankorotuksen puolesta käyty lakko oli heidän mielestään hyvä asia, mutta taistelu yksinvaltan laittomuuksia vastaan ei kuulunut muka ollenkaan työväestön ohjelmaan. Leninin täytyi työväenliikkeen historiasta saadulla kokemuksella todistaa, että ilman vallankumouksellista marxilaista tietoisuutta, ilman sosialistista johtoa jää työväen taloudellinen toiminta paikallaan polkemiiseksi eikä se kykene vähimmässäkään määrässä pienentämään perusepäkoota, kapitalistista riisto-orjuutusta. Meille tämänpäivän ihmisille on tämä päivän selvä asia, saimmehan me itse nähdä, miten maailmansodan aikana esimerkiksi Englannin trade-unionistisesta ammattiyhdistysliikkeestä tuli Englannin porvariston parhain apuväline sotakoneiston kunnossapitämiseksi. Mutta silloin kun Lenin kävi taisteluun ekonomisteja vastaan, ei ollut näin räikeitä esimerkkejä. Venäjällä vallinnut tilanne oli jo kuitenkin silloinkin omiaan selventämään asioita. Yksinvaltainen hallitusjärjestelmä oli aina näkyvä, koskaan unohtumaton vihollinen, ja se asettui aina taloudellissakin taisteluissa voimakoneineen työväen vastapuolen, kapitalistien puolelle. Se vangitsi työväen lakkokomiteoiden jäsenet, se lopetti ja kielsi työväen keskinäiset avustuskassat, jos ne olivat lakon aikana sattuneet avustamaan pulaan joutuneita jäseniään. Näin muistutettiin Venäjän proletariaattia joka hetki poliittisen tekijän olemassaolosta ja poliittisen taistelun välttämättömyydestä. Näin opetettiin Venäjän proletariaatti maanalaiseen toimintaan. Työväen lakkokomiteat toi-

mivat laittomasti, kun eivät saaneet julkisesti toimia, ja jatkoivat toimintaansa lakkojen jälkeenkin, muodostuen siten jonkinlaiseksi paikalliseksi ammatilliseksi järjestöksi. Työväen julkisten avustuskassojen — sairauskassojen, hautauskassojen j.n.e. — tilalle ja rinnalle tuli salaisia lakkokassoja.

Kaikkialla olivat vallankumoukselliset sosialidemokraatit ja puolueen perustamisen jälkeen puolueen jäsenet toiminnassa etualalla ja saavuttivat siten työväestön kaikkien kerrosten yleisen luottamuksen. Tunnettua on esimerkiksi Leninin osuus eräiden aikaisempien lakkojen johdossa. Lakkokassat, jotka useilla paikkakunnilla tulivat työväen ammatillisten järjestöjen pohjaksi, olivat useimmiten sosialidemokraattien henkiin herättämät ja niissä vallitsi vallankumouksellinen henki. Ensimmäinen tällainen laiton lakkokassa oli Vilnassa v. 1888 perustettu sukankutojain kassa. V. 1895 oli lakkokassoja samassa kaupungissa 23 ja niissä 850 työläistä, Minskissä 27 kassaa ja niissä 870 työläistä.

Yhteenvetona edellisestä voimme siis sanoa, että Venäjän ammattiyhdistysliikkeen alkusysäyksenä ovat olleet lakot, jotka kapitalistisen riiston kas-

vaessa viime vuosisadan loppupuolella syntyivät. Lakot vaativat johto- ja apuelimensä; niiksi tulivat: 1) lakkokomiteat, 2) lakkokassat ja 3) työläisten tehdasvaltuutetut, joista emme edellä ole erikseen maininneet, mutta jotka myöskin osaltaan kehittivät järjestynyttä toimintaa työpaikalla.

Tämä Venäjän ammattiyhdistysliikkeen ensimmäinen kehitystapa — joku on nimittänyt sitä myöskin sikiöasteeksi — kesti vuoteen 1905, jolloin vallankumouksen avartamat olosuhteet tekivät mahdolliseksi ammatillisen järjestötoiminnan syntymisen julkiseksi liikkeeksi. Venäjän ammattiyhdistysliike on siis suhteellisen nuori länsimaiden vastaavaan liikkeeseen verraten, mutta siitä huolimatta se on suorittanut suuremman työn kuin minkään muun maan ammattiyhdistysliike. Ja jos kysytään mikä on antanut sille tuon ihmevoiman, niin voimme vastata, että sen on antanut aatteellinen ja käytännöllinen yhteistoiminta vallankumouksellisen marxilaisen puolueen kanssa. Tämä yhteistoiminta alkoi jo Venäjän ammattiyhdistysliikkeen sikiökaudella, se sai oikean suunnan heti alunperin. Siinä sen myöhemmän voiman lähde.

K. V. S.

Marokon sota ja Välimeren hegemonia

IMPERIALISTISET kliitit, jotka määräävät suurvaltain ulkopolitiikan, ovat sitä mieltä että Dawes-plaanin kautta on jo tullut luoduksi Europan "rauhottamisen" edellytykset, että vallankumouksen tulivuori Europassa on moniksi vuosiksi sammutettu, että porvaristo istuu vankasti satulassa ja että sentähden voidaan ryhtyä keskitettyyn hyökkäykseen siirtomaita vastaan tarvitsematta pelätä uusia vallankumouksellisia häiriöitä. Siitä yhteenliittyneiden anglo-amerikalaisen pääoman ja japanilaisen pääoman hyökkäys Kiinan kimppuun, siitä myös Rans-

kan imperialismin, joka jossain määrin on saanut kätensä vapaiksi Reiniltä, rosvosota Marokon kabylejä vastaan, Ranskan ulkopolitiikan uusi vaihe pyrkimyksissään Välimerelle.

Olemme vasta tämän vaihekauden alussa. Mutta sen ensimmäisten veristen kontuurien takaa voidaan nähdä sen todellinen sisältö.

Tämä vaihekausi vie ensinnäkin uusiin selkkauksiin, uusiin konflikteihin meriteillä, jotka johtavat kansainvälisen imperialismiin uusille menekkimarkkinoille. Nyt jo voidaan varmuudella sanoa, että pääasialliset kohdat,

missä kansainvälisen imperialismin ristiriidat erikoisen terävästi törmäivät yhteen, ovat Iso Valtameri ja Väliimeri.

Toiseksi tämä ulkoeuropalaisten ristiriitojen vaihekausi kärjistää äärimmilleen eilisten liittolaisten suhteet, liittolaisten, jotka Saksan ryöstämisessä ovat vielä olleet verrattain sopuisia, ja saattaa maailman kiertämättömästi uuden suuren imperialistisen sodan eteen, joka tulee olemaan monin verroin hirveämpi kuin mikään edellisistä sodista.

Kolmanneksi nostaa se monimiljoonaiset siirtomaaorjat taisteluun sortajiaan vastaan. Nämä kapinat, joita olemme viime vuosina nähneet, Mesopotamiassa, Egyptissä ja Intiassa ja jotka nyt tulikielekkäinä liekehtivät pitkin pohjois-Afrikan rantamia ja Aasian itärajoja, tulevat yhä kasvamaan, laajenemaan niihin yhtyvät yhä suuremmat joukot. Koko muhamettiläinen maailma ei suinkaan vaan sattumoisin jännityksellä seuraa pienen marokkolaisen kabyliheimon sankarillista taistelua viimeisillä tekniikan saavutuksilla hampaisiin asti aseistettua Ranskan imperialismia vastaan. Eikä kansainvälinen imperialismi vain "sattumalta" ulvo "muhamettiläisen bolshevismiin" ilmestymisestä.

Marokon sota ei ole vain paikallinen välikohtaus, jonka merkitys ei ulottuisi varsinaisen sotanäyttämön ulkopuolelle. Kabylien kapina leviää sisä-Marokossa ja marsalkka Liauteyn armeijalla on peräti epävarma asema, sillä se on kaikilta puolin vihamielisten heimojen ympäröimänä, jotka Abd el Kerimin kapinaan nousu on saanut liikehtimään.

Vanha riita siitä, kuka omistaa Tangerin, joka on aivan kabylien alueen rajoilla, on erottamaton osa Väliimeren hallitsemiskysymyksestä. Tanger sijaitsee vastapäätä kuuluisaa Gibraltaria, joka, samoin kuin Dardanellit, Suez ja Panama, on nykyisen imperialismin tärkeimpiä meriteitä. Sillä, joka hallitsee Gibraltaria, sillä on myös Väliimeren avain. Nyt se on Englannilla. Viime vuosina on kuitenkin pohjois-Afrikan rannalla sijaitsevan Tangerin strateginen merkitys kasvanut. Tällä on paljon paremmat luonnon edellytykset syväsataman rakentamiseen kuin Gibraltarin kalliorannoilla. Pitäen Tangeria vedenalaisten veneiden tukikohtana voisi Rans-

ka estää Englannin laivat kulkemasta Gibraltarin läpi. Gibraltarin vanha linnoitus ei pystyisi pitämään puoliaan Ranskan ilmaläivaston hyökkäystä vastaan, jolla niin ikään olisi tukikohtansa Tangerissa.

Yhtä tärkeä on Tanger myöskin taloudellisesti. Se on pohjois-Afrikan rannikon taloudellisen elämän keskipiste. Miltei 70% kaikista kauppaluksista, jotka pitävät yhteyttä pohjois-Afrikan ja Europan välillä, lankeaa Tangerin osalle. Siitä ymmärrämme miksi Ranska niin kiihkeästi taistelee Tangerista. Ilman Tangeria ei se voisi rajattomasti hallita pohjois-Afrikan rannikkoa (jossa kaiken muun hyvän lisäksi on todettu olevan runsaasti naftaa). Ja hallitessaan pohjois-Afrikan rannikkoa sulkee Ranska kahdelta suunnalta tien Väliimerelle muuttaen sen siten ranskalaiseksi sisämereksi.

Sodan jälkeen ovat Englanti ja Ranska käyneet kireää kamppailua Tangerin omistamisesta. Italiaan ja Espanjaan nojaten pyrki Englanti kansainvälistyttämään tuon sataman siten tunkeakseen Ranskan pois Gibraltarilta. Ranskan imperialismi puolestaan pyrki saamaan Tangerissa sellaisen kansainvälisen tilanteen, joka myöntäisi sille tosiasiallisen herruuden siellä.

Englannin ja Ranskan konferenssissa v. 1923 puristi Ranska Englannilta sellaisia myönnytyksiä että Englannin laivaston valtiutus Väliimerellä tulisi kyseenalaiseksi. Ranska jätti kysymyksen Tangerin "puolueettomuudesta" sodan sattuessa avonaiseksi, pidätti itselleen oikeuden "kansainvälisen" sataman Tangerin kautta kuljettaa sotaväkeä ja sotatarpeita, ei sitoutunut olemaan rakentamatta Tangerin alueelle varustuksia jne. Toisin sanoen Ranskan imperialismi antoi Englannin hegemonialle Väliimerellä tuntuvaan iskun.

Toinen Ranskan aktiivinen askel Väliimeren politiikassa oli Espanjan syrjäyttäminen vaikutusalueiden jaossa pohjois-Afrikan rannikoilla ja niiden vetäminen Ranskan politiikan piiriin. Ranska avusti aseilla Abd el Kerimiä taistelussa Espanjaa vastaan ja antoi vapaaehtoisten kulkea Algerian läpi. Vielä enemmän: Ranskan suurimmat pankit, esim. Banque de Paris et des Pays Bas, finansseerasivat kapitaliikkeen, se on v. 1923—24

Ranska taisteli kulissien takana Espanjaa vastaan, joka oli Englannin vasalli Välimeren politiikassa. Ja kun Espanjan 100,000 miehen armeija kabylien urhoollisen vastarinnan takia oli painettu polvilleen katsoi Ranskan imperialistinen klikki tulleen sopivan hetken toiminnalle vahvistaakseen varman jalansijan itselleen pohjois-Afrikan rannikoilla.

Mihin päämäärään Ranskan imperialismi tässä sodassa pyrkii siihen saamme vastauksen marsalkka Liauteyn kirjasta "Muhamettilaisen politiikan suunta". Hän viitottaa siinä tehtävät Marokossa ja Välimeren rantueilla seuraavasti:

"Ranskan vilpiton sopimus, tai paremmin sanoen Ranskan liitto Turkin ja Italian kanssa tulee jälleen pystyttämään sen kaksinverroin suuren historiallisen traditsioonin, että Välimeri on latinalainen ja muhameutilainen meri; sen tukikohtien (lue: Tangerin) täytyy turvata tuon jättiläismeren hegemonia koko alueella, jota ei miltään (lue: Englannin) taholta voida vastustaa".

Siinä ohjelma, joka valaisee Ranskan koko sodan ruffien pientä talanpoikais- ja paimenkansaa vastaan. Tuo pienoinen kansakunta on hävitettävä sillä se on tiellä marsalkka Liauteyn "turvatessa hegemoniaa tuon jättiläismeren koko alueella".

On kuvaavaa että tässä Marokon sodan toisessa vaiheessa Englannin imperialistiset piirit vehkeilevät Ranskaa vastaan samoin kuin Marokon sodan ensi vaiheessa Ranska vehkeili Espanjaa vastaan. Että juuri Englanti varustaa kapinaan nousseita riffejä aseilla sattaakseen Ranskan imperialismille vaikeuksia Marokossa — siitä ei tietysti herra Chamberlein ja hänen "Foreign Office'nsa" tiedä yhtään mitään.

Me kommunistit olemme sokeita jos emme tällä äärimmäisen vakavalla hetkellä, jolloin imperialismi suorittaa siirtomaissa hirvittävän murhenäytelmän kenraaliharjoitusta, jollemme me tällä hetkellä nosta hälytyystä, nostata miljoonia proletaareja jalkeille, sytytä nuorena polvessa vihaa kapitalistista sotaa vastaan, vinna, jonka heidän kuulien runtelemat isänsä kerran juoksuhaudoista mukanaan toivat. Tärkein työ, mikä nyt Kominternillä imperialismin uuden kehitysvaiheen yhteydessä on, on takoa työtätekevän kansan tietoisuuteen hirvittävän sodan verinen, kamala kuva, herättää miljoonissa viha ja taistelun tahto sitä vastaan. Sillä tuo sota ei ole mitään tulevaisuuden musiikkia. Se on tämän päivän tosiasia.

("Die Internationale", Heft 8).

Luokkasodan muistoja

Raudun rintamalta.

OLLIN ollut Kellomäen punakarrissa parisens viikkoa, kun tuli tieto Terijoelta, että meidän tuli lähteä rintamalle. Terijoelta tuli meitä noutamaan ylimääräinen juna, jossa oli jo Teriojen punakaartilaisia. Meitä lähti Kellomäeltä n. parikymmentä miestä, Kuokkalasta kävi myös poikia junaan ja Ollilastakin jokunen, vaikka ei monta. Siellä oli punakaarti hyvin pieni, väki kun oli enemmältä osalta lahtareita. Saavuimme Pietariin, Suomen asemalle, saimme kivääreitä, sekä jonkun kuularuiskunkin, patrooneja ja vaatteita.

Oltuamme jonkun päivän Pietarissa, lähdimme n. 80 kasvaneena joukkona junalla Rautua kohti. Tieto siitä, että lahtarikaarti

oli siellä vastassamme, piti meitä kovassa jännityksessä koko matkan. Gruusinan asemalla saimme koettaa kivääreitämme, ja olivat ne ensimmäiset kiväärillä ampumani laukaukset, Kellomäellä ei ollut tullut siihen tilaisuutta yksin patruunainkin vähyyden takia. Hauska se meistä ensikertalaisista olikin. Emme malttaneet jättää luvattuihin viiteen patruunaan vaan paahdoimme minkä kerkesimme. Päälystöllä oli täysi työ sada meidät lakkaamaan ampumasta ja nousemaan vaunuihin matkaa jatkamaan.

Matkalla meitä opetettiin. Näytettiin vähän kuularuiskunkin käyttöä, miten sitä ladataan ja miten sillä ammutaan. Outo oli se ase meille, paitsi erälle matkaan lähte-

neelle pietarilaiselle rautatieliäistoverille, joka pystyi sen sekä purkamaan että kokoamaan.

Ettei vihollisen mahdollisesti asettamat pommit ja muut väijytykset olisi meiltä yllättämällä tietä katkaisseet, oli kulkumme varovasta hiipimistä, jos junan kulusta niin voi sanoa. Suksimiehiä kulki edellä pitkin rataa ja molemmin puolin sitä. Veturin edessä oli kaksi tyhjää vaunua.

Oli jo ilta, kun tällä tavoin kulki saavuin Raasulin asemalle, missä ihmeeksemme ei haiskahtanutkaan sodalta, vaikka 2—3 km. päässä olevassa Raasulin kylässä sanottiin lahtarien majoilevan. Kun alkoi jo hämärtää, eikä joukkomme ollut tällaisiin kunnan "päivä-", saati sitten "yötyöhön" totunut, oli meidän yövyttävä junaamme. — "Ei riisuutua eikä nukkua raskaasti", oli määräys ikäänkuin siinä jännitykseltään olisi saanutkaan "raskaasti nukutuksi".

Junan ympärille järjestettiin vartiostot patrulleineen. Jouduinpa minäkin vahtiin ranta-vallille vaununi kohdalle. mistä minun oli määrä pitää silmällä edessäni olevaa metsää ja pienimmänkin liikunnan havaittuani antaa merkkilaukaus. Kaksi tuntia seisottuani kaitta häiriöittä pääsin vaunuuni lepäämään, toisen miehen tullessa sijalleni. Tuskin olin vaunuun päästyäni ehtinyt istuutua penkille kun kuului laukaus. Heti on joka mies vaunuista ulkona ja kahden puolen juna ketjussa, kuten meitä oli ennakolta opetettu ja sanottu mille puolen rataa kunkin oli mentävä heti merkkilaukauksen kuultuaan. Siinä ketjussa tunnin ajan tulen avaamiskäskyä odoteltua tuleekin päällikkö itse ilmoittamaan, että merkkilaukauksen sijasta oli muutamalta toverilta päässyt vahingonlaukaus, niin että sopii palata vaunuunsa kunkin. Loppuyö kuului rauhallisesti.

Seuraavana päivänä, tuossa puolen päivän aikaan, tuli juna Raasuliin, sekä tieto, että sinä päivänä meidän oli hyökättävä Raasulin kylään. Kello 3 lähdimme kahdelta suunnalta, radan ja mantien puolelta, ketjussa painumaan kylää kohti. Minä jouduin maantienpuoleiselle, vasemmalle siivelle. Ampua ei ollut lupa ennenkuin lahtarit kylästä alkaisivat tulen. Mutta sieltä ei kuulu mitään, vaikka olemme ihan kylään pääsemässä. Mitäs sotaa tämä on kun ei pauketta kuulu?

— Kärsvällisyytemme loppui, ja niinpä me yhdyimme innolla oikeanpuoleisen siiven aloittamaan amuntaan. Noin viisitoista patruunaa ammuttuamme lopetimme — koska oikeallakin lopettivat, niin mitäpä muka mekään. Lähdimme siis taas etenemään. Tulomme ensimmäiselle talolle — se on tyhjä. Ei elävää sielua missään, vaikka olimme päässeet jo kylän puoleenväliin. Keskellä kylää olevassa osuuskaupan talossa, jossa lahtarien pääesikunta oli ollut, tapasimme jo toiselta suunnalta kylään hyökänneitä tovereitamme. Siinä vähän levähdyttämme ryhdyimme perinpohjaisesti tarkastamaan taloja, löytääksemme vaikka yhden ihmisen koko kylästä. Että väki oli vastikään livistänyt, sitä osoittivat monien talojen lämpiävät uunit.

Eikä etsintämme jäänytkään tuloksettomaksi. Eräässä mökissä tapasimme vanhan eukon ja tytön. Heiltä saimme kuulla, että lahtarit todellakin olivat olleet kylässä, mutta ne pakenivat ja käskivät kaikkia kyläläisiä lähtemään kanssaan, pelotellen punikkien tappavan kaikki kyläläisiä kiinnisaamansa. Mutta eukkopa olikin jäykkänä sanoen lahtareille, että ei hän kotoaan minnekään lähde, tehkööt punikit hälle mitä tahansa. Kun me sanoimme eukolle, että ei meillä ole tapanakaan syyttömiä vainota, niin hänpä puhkesi sanoiksi: "siin se nyt nökköö, mitä ne meidän herrat huutaat suun täyvelt' jot sii nei oo mittää perrää, eikä ois nii paljoo lähtentkää pois kotitalloistaa!"

Pian oli kylä läpikotasin nuuskittu ja sen tehtyä keräännytty osuuskaupan talolle, mistä lähdimme maantietä marssimaan takaisin asemalle, junaamme yöksi. Mukana olleille hevosille pantiin täydet kuormat ruokatavaraa ja hevosille rehua. Kylän tähän päähän päästyä näemme kylän äärimmäisen talon nurkan takana miehen seisovan kivääri meitä kohti ojossa. Käsivarressa olevasta valkoisesta nauhasta näimme, mikä hän oli miehiään. Huutoomme: "kädet ylös", — vastasi hän ampumalla meitä kohti. Silloinkos meiltäpäin alkoi sataa kuulia talolle, niin että ei mies pitkää aikaa tarennut talossa olla, vaan koetti juosta poikki pellon karkuun. Eipä hän pitkälle päässyt, kun rintaan osunut kuula hänet seisautti. Hän ei vastannut mi-

hinkään kysymyksiimme. Talon tarkastimme vielä kerran perinpohjin, mutta toista näin hullun rohkeata lahtaria emme enää löytäneet.

Asemalla vietimme sen yön edellisen tavoin s.o. riisuutumatta ja valppaasti varuilla ollen. Raasulin asemalla seisoi — minulle tuntemattomista syistä — melkein koko viikon, jolla aikaa saapui taaskin juna, tuoden meille nelisenkymmentä miestä lisää. Sitä paitsi oli lahtarien puolelta kymmenkunta miestä tullut meidän puolellemme. Ne kertoivat lahtarien olevan kovissa varustelupuhissa ja huuvavan, että muka punikit tappavat kaikki, ketä vain käsiinsä saavat, niin vanhat kuin nuoret. Kahta Raasulin tappelussa kaatunutta olivat näytelleet Raudussa ja toittaneet, että näin olisi heidän kaikkien käynyt, jos eivät olisi Raasulista perääntyneet.

Viimeiseksi tullut juna toi tykinkin mukanaan, niin että jo matkan päästä oli meillä mahdollisuus tervehtiä Raudun lahtareita, ennen "lähempää tuttavuutta".

Jopa tuli vihdoinkin lähtö, taaskin kahtena joukkona. Jouduin oikeapuoleiselle radanvartta kulkevalle siivelle. Toinen joukko kulki maanteitse. Matkaa lie Raasulista Rautuun n. 8 km.

Hiljalleen etenimme häiriöttä puolille päivin, kun jo vasemmalta alkoi kuulua kiväärin pauketta, ruiskun papatusta, jopa tykkikin jymähti — lähestyimme Rautua. Tietämättä vasemman siiven tilanteesta mitään, etenikö vai perääntyikö se — yhteyttä kun ei ollut minkäänmoista — me painuimme yhä eteenpäin, Raudun asemaa kohti. Jo näkyi rautatieläisten kasarmit, pihalla juoksenteli valkopaitaisia miehiä, joista tuli meidän ensimmäinen maalimme tässä taistelussa. Raudun aseman ja kirkonkylän välistä tietä ajaa neljä valkomekkosta miestä, joista yhden sekä heidän hevosesensa saimme ammutuksi, toisten päästessä metsään pakoon.

Mainittua tietä saavuimme Raudun asemalle, jossa toiset meikäläiset joukot jo olivat. Talot tarkastettiin perinpohjin. Tulos: erään lattian alta löytyi valkopaita, joka heti alkoi armoa anella. Ukolta kysyttiin, kuka häntä käski pukemaan valkomekon päälle ja tarttumaan kivääriin?

Saavuimme kasarmille, missä meikäläiset jo isännöivät. Talot tarkastettiin perinpohjin, kuten Raasulissakin. "Apaja" olikin Raudussa runsaampi, sillä rakenteella olevan aseman työläiset eivät olleet lähteneet lahtarien matkaan.

Asetuimme Raudun asemalle, junamme saapui radan rikkoutuman pidättämänä, vasta seuraavana aamuna. Viivyimme siinä taaskin viikon verran, keräsimme voimia niin että, kun Viimein lähdimme hyökkäämään Raudun kirkonkylään, oli meillä Raudun asemalla 4 tykkiä, useampia kuularuiskuja sekä, tälläväläin melkoisesti lisääntyneen suomalaisen miehistön avuksi viimeisen junan tuomaa venäläistä sotaväkeä.

Pääsimme aivan lähelle kirkkoa, mutta sen kiviaidan turviin kerääntyneet lahtarit katkaisivat siihen tiemme. Iltaan asti ampua räiskyteltyämme hyvissä asemissa olevaa vihollista oli meidän peräännyttävä tyhjin toimin. Viikon parin päästä yritimme toisen, jonkun ajan perästä kolmannen kerran — samoilla tuloksilla. Emme saaneet hyvin kaivautuneita lahtareita pois kirkon ympäriltä.

Meidän vetelyyttämme hyväkseen käyttäen lahtarit hyvin pesiädyttyään alkoivatkin kohta häiritä meidän siihenastista rauhaamme. Heitä alkoi vilistä joka suunnalla ympärillämme. Pyssyn pauketta kuului alituisen, milloin miltäkin suunnalta. Tällaisena jatkui tilanne melkein koko talven, kirkonkylän jäädessä meiltä valtaamatta, useista, melko suurin voimin tehdyistä hyökkäyksistä huolimatta.

Tuossa maaliskuun tienoilla lahtarit ryhtyivätkin jo toden teolla valtaamaan meiltä Raudun asemaa takaisin itselleen. Löimme heidät useasti takaisin. Heidän ensimmäinen suurrynnäkkönsä kesti kaksi vuorokautta yhtäpainoa. Silloin jäimmekin heidän ketjuna piiritykseen poislähtөөomme saakka, ollen täysin eristettynä muusta maailmasta.

Olimme kovassa puristuksessa: Päivälä kova tykkitulo, joka poltti ja murskasi melkein kaikki rakennukset poroksi, ja yöllä päälletunkeutuvat lahtarien ketjut. Mutta omaten riittävästi ampuma- ja ruokatarpeita sekä miehiäkin kolmisentuhatta, joista enemmistö venäläisiä, pidimme hyvin puoliamme. Ampuma-aseitakin meillä oli yllin kyllin: 10

tykkiä, kolmisenkymmentä kuularuiskua ja konekivääriä, kivääreistä puhumattakaan.

Tällaista jatkui parisen viikkoa, meidän saamatta apua tai pienintäkään tietoa omistamme, sillä ainoakaan lähettimme ei läpäisyt lahtarien ketjua, hän joko kaatui tai haavoittui. Neuvottelijoita eivät lahtarit myöskään suostuneet ottamaan vastaan. He kehoittivat meitä antautumaan, kun muka muualla punikit on lyöty ja me tässä vain turhaa taistelemme.

Me emme heitä uskoneet, van päätimme tapella niin kauan kuin ruoka- ja ampumavaramme sen sallivat. Toisen pääsiäispäivän aamuna lähdimme vihdoinkin perääntymään. Vihollisen ensimmäisen piiritysketjun karkoitimme kovalla tulella, mutta toinen pitelikin paremmin puoliaan. Sieltä sain minäkin kuulalan oikeaan käteeni. Mutta kerran lähdettyä jo Raudun asemalta oli meidän mentävä eteenpäin, sillä lahtarit kulkivat aivan hännillä, vallaten heti jättämämme asemat. Kuljettuamme n. puolisen km. ketjussa, keräännymme yhteen ja siihen kun lahtarit paahtoivat ruiskuillaan, niin miehiä kaatui kuin heinää vain! — Mutta — eteenpäin! — Jo lähenimme Maaselän kylässä olevaa

lahtarien viimeistä ketjua. Se täytyi läpäistää, kun patroonat olivat loppuneet, käsigranaateilla ja kovilla huudoilla. Läpi siitä tulitiin kun tultiinkin. Metsään ja kylän ympäristölle perääntyneet lahtarit ampuivat meidän aukealla Maaselän pellolla olevaa laumaamme joka taholta.

Pieni oli se joukko, joka Raasulin asemalle takaisin pääsi, — n. 120 miestä. Suurin mieshukkamme oli juuri tämä lämpimurto, jos kaatui ja havoittui aikaisemmassakin otteluissa. Sinne Raudun asemalle ne jäivät kaikki niin haavoittuneet kuin kaatuneetkin.

Mikäli nyt kykenen asioita arvostelemaan, pilasivat minusta meikäläiset alussa vitkastelemaan pelin. Raudun kirkko olisi ollut valtavissa heti tarmokkaasti asian käyden, eikä viikkoja maaten ja siten lahtareita pesiytymään päästäen. Johto meillä oli kykenemätön niin alussa kuin lopussakin, jolloin meidät lammasmaana tuotiin kuulatuiskun läpi. Lopetan tämän vaillinaisen kuvaukseni Raudun rintamalla kokemastani sillä vakaumuksella, että Suomen työväki, uudelleen aseeseen tartuttuaan, tekee sen pystyvien ja kokeneiden sotilastoverien johdolla.

Hj. T—nen.

Редакционная Коллегия: Юрий Сирота,
Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя.